

Stephen King

Mrtví se někdy vracují

NOČNÍ SMĚNA

Pátek, dvě hodiny ráno.

Hall právě seděl na lavičce u výtahu, což bylo na celém třetím patře jediné místo, kde si mohl pracující člověk jako on zakouřit, když se nahoře objevil Warwick. Z toho, že Warwicka vidí, neměl žádnou radost. Od předáka se nečekalo, že se během noční šichty bude potulovat po třetím patře; měl pěkně sedět dole ve své kanceláři v suterénu a pít kafe z kávovaru, který stál na rohu jeho psacího stolu. A kromě toho bylo vedro.

Byl nejteplejší červen, jaký kdy v Gates Falls zaznamenali, a teploměr firmy Orange Crush, který také visel u výtahu, se jednou ve

tři ráno ustálil na čtyřiatřiceti stupních. Jen bůh věděl, v jakou pekelnou díru se textilka musela měnit při odpolední směně od tří do jedenácti.

Hall pracoval u potěracího stroje, jankovité mašiny vyrobené ve čtyřiatřicátém jakousi dávno neexistující clevelandskou firmou. Dělal v textilce teprve od dubna, což znamenalo, že zatím stále dostával minimální mzdu jednoho dolaru a sedmdesáti osmi centů za hodinu. Přesto mu to vyhovovalo; byl svobodný, neměl žádnou vážnou známost a alimenty neplatil. Rád se toulal z místa na místo a v uplynulých třech letech se autostopem přesunul nejdřív z Berkeley (kde studoval na univerzitě) do Lake Tahoe (kde se živil jako uklízeč nádobí) a pak dál do Galvestonu (přístavní dělník), do Miami (kuchař v minutkové restauraci), do Wheelingu (taxikář a umývač nádobí) a nakonec do Gates Falls v Maine (dělník u potěracího stroje). Neměl v úmyslu zvednout kotvy dřív, než začne padat sníh. Byl svým založením samotář a vyhovovala mu pracovní doba od jedenácti večer do sedmi rána, kdy se krevní oběh velké textilky nejvíce zpomaloval, nemluvě už vůbec o teplotě.

Jediné, co mu vadilo, byly krysy.

Třetí patro bylo dlouhé a liduprázdné, osvětlené pouze mrkavým svitem zářivek. Na rozdíl od ostatních pater textilky bylo relativně tiché a opuštěné – alespoň opuštěné lidmi. O krysách se to tvrdit nedalo. Jediným mechanismem v třetím patře byl potěrací stroj: zbytek patra sloužil jako skladové prostory pro pětáčtyřicetikilové pytle vláken, která teprve čekala na to, až je Hallův dlouhý stroj se svými ozubenými soukolími roztřídí. Pytle ležely naskládané vedle sebe v dlouhých řadách připomínajících řetězce špekáčků, některé (zejména už dlouho nepoužívané meltony a nepravidelná freska, na která nepřicházely žádné objednávky) už léta staré a špinavě šedé usazeným průmyslovým odpadem. Poskytovaly báječné útočiště krysám, velkým potvorám s tlustým břichem, očima zářícíma vzteklinou a těly plnými vši a jiných parazitů.

Hall si navykl vybírat o přestávce z kontejneru na odpadky malý arzenál plechovek od limonád. Když neměl moc práce, házel je po krysách a později, když se mu k tomu naskytla příležitost, je zase sbíral. Jenže tentokrát ho Jeho Veličenstvo předák nachytl, protože

jako zákeřný sviňák, za jakého ho všichni považovali, vyšel nahoru po schodech, místo aby normálně vyjel výtahem.

„Co to děláš, Halle?“

„To je na krysy,“ odpověděl Hall a uvědomoval si, jak chabě musí jeho vysvětlení znít teď, když se všechny krysy v klidu vrátily do bezpečí svých domovů. „Když nějakou vidím, hodím po ní plechovkou.“

Warwick krátce přikývl. Byl to vysoký a tělnatý chlap s vlasy ostříhanými na ježka. Rukávy košile měl vyhrnuté a kravatu povolenou. Pozorně se na Halla zadíval. „Vážený pane, neplatíme vás za to, abyste mrskal plechovkami po krysách. I když je pak zase posbíráte.“

„Harry mi sem už dvacet minut nic neposlal,“ ohradil se Hall a pomyslel si: *Proč sakra nesedíš na prdeli a nepiješ kafe?* „Nemůžu hodit do potěráku něco, co nemám.“

Warwick kývl, jako by ho to už nezajímalo.

„Nejspíš půjdu nahoru a s Wisconsiným si promluví,“ prohlásil. „Vsadil bych se, že si čte v nějakém časopise a ten sajrajt se mu zatím hromadí v kontejnerech.“

Hall to nijak nekomentoval.

Warwick náhle ukázal prstem. „Támhle je jedna! Sejmi tu svini!“

Hall jediným prudkým švihem mrštil plechovkou od limonády, kterou držel v ruce. Krysa, která je pozorovala lesklýma očima podobnýma dvěma brokům, usazená na jednom z pytlů, s tlumeným vypísknutím utekla. Když šel Hall sebrat plechovky, pohodil Warwick hlavou a rozesmál se.

„Přišel jsem si s tebou promluvit o něčem jiném,“ řekl pak.

„Ano?“

„Příští týden je čtvrtého července.“ Hall přikývl. Textilka bude od pondělí do soboty zavřená – zaměstnanci, kteří tu dělají aspoň jeden rok, dostanou placenou dovolenou a ostatní budou mít týden neplaceného volna. „Chceš práci?“

„Jakou?“ pokrčil Hall rameny.

„Chceme uklidit celý suterén. Už dvanáct let tam nikdo na nic nesáhl, je tam bordel jako v tanku. Budeme to muset vystříkat hadicemi.“

„Městská sanitární komise zmáčkla správní radu?“

Warwick se na Halla bezvýrazně díval. „Chceš tu práci nebo ne? Dva dolary na hodinu a čtvrtého dvojnásobek. Nasadíme na to noční směnu, protože nebude tak horko.“

Hall v duchu počítal. Po stržení daní by to mohlo hodit pětasedmdesát dolarů. Pořád lepší než ten průvan v peněžence, se kterým počítal.

„Vezmu to.“

„Tak se příští pondělí hlas v barvírně.“

Hall se za ním díval, když zamířil zpátky ke schodům. Warwick se na poloviční cestě zastavil, otočil se a pohlédl na něj. „Tys chodil na vysokou, co?“

Hall přikývl.

„No dobře, študente. Budu si to pamatovat.“

Odešel. Hall se posadil, zapálil si další cigaretu, v ruce držel plechovku od sodovky a rozhlížel se, jestli neuvidí nějakou krysu. Moc dobře si dokázal představit, jak to bude v suterénu vypadat – vlastně ještě jedno patro pod suterénem, tedy pod barvírnou. Vlhko, tma, spousta pavouků, plesnivé látky a svinstva prosáklého z řeky – a krysy. Možná dokonce i netopýrů, té letecké odrůdy hlodavců. *Fuj.*

Hall prudce mrštil plechovkou a potom se pousmál, když k němu stropním potrubím tlumeně dolehl hlas Warwicka, který právě Harryho Wisconsiného servával do bezvědomí.

No dobře, študente. Budu si to pamatovat.

Náhle se přestal usmívat a zamáčkl cigaretu. O chvíli později mu začaly shora Wisconsiného pneumatické dopravníky posílat surový nylon a Hall se dal do práce. A po další chvíli vylezly krysy a rozsadily se na pytlích v zadní části dlouhé haly, odkud ho pozorovaly svými černými očima bez jediného mrknutí. Vypadaly jako porotci u soudu.

Pondělí, jedenáct hodin večer.

Když vešel Warwick, který měl na sobě staré džínsy zastrčené do vysokých gumových bot, posedávalo v barvinně nějakých šestatřicet chlapů. Hall právě poslouchal Harryho Wisconsiného, který byl nesmírně tlustý, nesmírně líný a nesmírně nervózní.

„Bude to hrůza,“ říkal Wisconsiny, když se objevilo Jeho Veličenstvo předák. „Jen počkej a uvidíš, vrátíme se všichni domů černější než půlnoc v Persii.“

„Tak poslouchejte,“ vyzval je Warwick. „Rozvěsili jsme tam šedesát žárovek, takže by tam mělo být dost světla na to, abyste viděli, co děláte. Vy tam“ – ukázal na skupinku chlapů, kteří se opírali o sušicí cívky – „běžte a napojte hadice támhle k hlavnímu vodovodnímu uzávěru u schodiště. Můžete je rozvinout po schodech dolů. Pro každého z vás máme asi osmdesát metrů, takže by to mělo bohatě stačit. Nezkoušejte žádné srandičky a nestříkejte po sobě, jinak skončíte v nemocnici. Ta voda má pořádnou sílu.“

„Tohle někdo odnese,“ prorokoval kyselé Wisconsiny. „Jen počkej a uvidíš.“

„A vy ostatní,“ pokračoval Warwick a ukázal na skupinku, ve které byli Hall a Wisconsiny. „Vy budete dneska v noci odpadková četa. Rozdělte se do dvojic a každá dvojice bude mít elektrický vozík. Je tam starý kancelářský nábytek, pytle s látkou, zbytky rozbitých mašin, zkrátka všechno možné harampádí. Všechno to navezeme na hromadu k ventilační šachtě u západní stěny. Je tady někdo, kdo neumí jezdit s vozíkem?“

Nikdo se nepřihlásil. Elektrické vozíky měly pohon na baterie a podobaly se miniaturním popelářským vozům. Při nepřetržitém používání nasákly odporným pachem, který Hallovi připomínal pach spáleného elektrického vedení.

„Tak dobře,“ přikývl Warwick. „Rozdělili jsme suterén do několika sekcí a do čtvrtka s tím budeme hotoví. V pátek to svinstvo vytaháme nahoru navijákem. Chce se někdo na něco zeptat?“

Opět se nikdo neozval. Hall napjatě studoval předákův obličej a zmocnila se ho náhlá předtucha, že je čekají nějaké velice zvláštní věci. To pomyšlení ho potěšilo, protože Warwick neměl nijak zvlášť v oblibě.

„Fajn,“ prohlásil Warwick. „Jdeme na to.“

Úterý, dvě hodiny ráno.

Hall toho měl plné zuby a už mu hrozně lezlo na nervy, že musí poslouchat neustálé Wisconsiného žvanění a sprosté klení. Bylo by ho zajímalo, jestli by pomohlo, kdyby mu jednu vrazil. Pochyboval ale, že by to bylo co platné; Wisconsky by měl prostě jen další důvod ke stížnostem.

Hall od samého začátku věděl, že to nebude žádná legrace, tohle ale byla hotová vražda. Především nepočítal s tím hrozným smradem. Pach svinstva usazeného z řeky, smíšený se zápachem rozkládající se látky, hniječícího zdiva a organického odpadu. V protějším rohu, kde začali, objevil Hall kolonii obrovských bílých muchomůrek, vyrůstajících z prasklin v rozbitém cementu. Dotkl se jich rukama, když se snažil zdvihnout zrezivělé ozubené kolo, a muchomůrky byly podivně teplé a zduřelé jako pokožka člověka trpícího vodnatelností.

Elektrické žárovky nedokázaly rozptýlit dvanáct let starou temnotu; stačily ji jen trochu zatlačit do pozadí a vrhat na všechnu tu špínu kolem přízračný žlutavý přísvit. Suterén vypadal jako rozbitá loď znesvěceného kostela; tenhle dojem vyvolával vysoký strop a obrovité kusy nepoužívaného strojního zařízení, se kterými neměli sebemenší šanci pohnout, vlhké zdi porostlé místy žlutavým mechem a disharmonický chór vody tryskající z hadic a odtékající do napůl ucpané kanalizační sítě, která pod vodopády ústila do řeky.

A pak tu byly krysy – obrovské exempláře, ve srovnání s nimiž vypadaly krysy z třetího patra jako trpaslíci. Bůh ví, čím se tady dole živily. Znovu a znovu převraceli prkna a pytle, nacházeli pod nimi veliká hnízda rozcupovaného novinového papíru a s atavistickým odporem pozorovali mláďata, která úprkem přehala do různých skulin a zákoutí a vyvalovala přitom obrovské oči, osleplé v důsledku věčné tmy.

„Co takhle dát si rauchpauzu?“ navrhl Wisconsky. Zdálo se, že sotva popadá dech, Hall ale neměl ponětí proč; celou noc se totiž někde zašívá. Byla ale právě tak vhodná doba a momentálně byli mimo dohled všech ostatních.

„Proč ne.“ Opřel se o bok elektrického vozíku a zapálil si.

„Neměl jsem Warwicka nechat, aby mě do tohohle uvrtal,“ prohlásil Wisconsky trpitelským tónem. „Tohle není práce pro normálního člověka. Strašně se ale na mě naštvál tehdy v noci, když mě chytil, jak se ulejuvám na hajzlu. Kristepane, ten zuřil.“

Hall neodpověděl. Přemýšlel o Warwickovi a o kryších. Bylo to zvláštní, ale připadalo mu, že Warwick a krysy spolu mají něco společného. Zdálo se, jako by krysy za svého dlouhého pobytu pod textilkou úplně zapomněly na existenci lidí; byly drzé a prakticky vůbec se nebály. Jedna z nich se před chvílí vztyčila jako veverka, a když k ní Hall přistoupil, aby ji mohl nakopnout, skočila po jeho vysoké botě a zakousla se do její kůže. Stovky, možná tisíce kryš. Přemýšlel o tom, jaké nejrůznější choroby tady dole v téhle černé špinavé díře asi přenašejí. A o Warwickovi. Něco mu na něm...

„Ty prachy potřebuji,“ mlel dál Wisconsky. „Ale Kristepane, kámo, tohle přece není práce pro normálního člověka. Ty krysy všude.“ Ustrašeně se rozhlédl. „Skoro mi připadá, jako by myslely. Napadlo tě někdy, jak by to asi vypadalo, být my takhle prťaví a ty krysy větší...“

„Drž hubu, sakra,“ okřikl ho Hall.

Wisconsky na něj ublíženě pohlédl. „No tak promiň, kámo. Chtěl jsem jen říct...“ Odmlčel se. „Pane bože, to je smrad!“ vykřikl. „Tohle sakra *není práce pro normálního člověka!*“ Z boku vozíku mu přešel na ruku pavouk a škrábal se mu nahoru na paži. Se zhnuseným dávivým zachroptěním ho smetl na zem.

„Tak jdeme,“ vybídl ho Hall a zamáčkl cigaretu. „Čím dřív to zmákneme, tím líp.“

„Asi máš pravdu,“ přisvědčil zmučené Wisconsky. „Asi máš pravdu.“

Úterý, čtyři hodiny ráno.

Přestávka na jídlo.

Hall a Wisconsky seděli se třemi nebo čtyřmi dalšími chlapy a jedli sendviče černýma rukama, které nedokázal umýt ani saponátový čistící prostředek. Hall se při jídle díval do předákovy malé zasklené

kanceláře. Warwick s nesmírným gustem pil kávu a cpal se studeným hamburgerem.

„Ray Upson musel jít domů,“ ozval se Charlie Brochu.

„Poblil se?“ zajímal se někdo. „To já málem taky.“

„Ale kdepak. Ray klidně sežere kravinec a nepoblíje se. Pokousala ho krysa.“

Hall přerušil své pozorování Warwicka a zamyšleně vzhlédl. „Vážně?“ zeptal se.

„Už jo.“ Brochu zavrtěl hlavou. „Byl jsem s ním zrovna v páru. Nejzpropadenější věc, jakou jsem kdy viděl. Vyskočila z díry v jednom z těch starejch pytlů s hadrama. Byla velká určitě nejmíň jako kočka. Zakousla se mu do ruky a začala hryzat.“

„Pááne... bože,“ vydechl jeden z mužů a zatvářil se, jako by se mu udělalo mdlo.

„No jo,“ pokračoval Brochus, „Ray začal vřeštět jako ženská a já se mu vůbec nedivím. Teklo z něj krve jako z vola. A myslíte, že ho ta potvora pustila? Ani náhodou. Musel jsem ji třikrát nebo čtyřikrát přetáhnout prknem, než se ho pustila. Ray málem přišel o rozum. Dupal po ní, až z ní zbyl jenom chlupatej flek. Ta nejzatracenější věc, jakou jsem v životě viděl. Warwick mu to zavázal a poslal ho domů. Nařídil mu, aby šel zejtra k doktorovi.“

„No to se vyznamenal, hajzl jeden,“ ozval se někdo.

Jako by to slyšel, Warwick ve své kanceláři vstal, protáhl se a potom přešel ke dveřím. „Tak se do toho zase pustíme.“

Muži se pomalu zdvihali na nohy a co možná nejmíc času získávali tím, že si ukládali prázdné nádoby od jídla a kupovali si z automatů studené pití a čokoládové tyčinky. Potom vyrazili dolů a jejich podpatky sklíčeně cvakaly na ocelovém mřížoví schodiště.

Když Warwick procházel kolem Halla, popleskal ho po rameni. „Tak jak to jde, študente?“ zeptal se, ale nečekal na odpověď.

„Tak pojď,“ řekl Hall trpělivě Wisconskému, který si zavazoval tkaničku. Sešli po schodech dolů.

Úterý, sedm hodin ráno.

Hall a Wisconsky vyšli z textilky společně; Hallovi připadalo, že toho tlustého Poláka nějakým řízením osudu zdědil navždycky.

Wisconsky byl téměř komicky špinavý, jeho obézní měsíčkovitý obličej byl umazaný jako obličej malého kluka, který právě dostal výprask od městského rváče.

Neozývalo se žádné z obvyklého obhroublého popichování ze strany ostatních chlapů, žádné ironické poznámky, žádné vtipy na téma, kdo asi od jedné do čtyř zahřívá Tonyho manželku. Nic než ticho a občasné zachrchlání, když si někdo odplivl na špinavou podlahu.

„Nechceš svézt?“ zeptal se váhavě Wisconsky.

„Díky.“

Cestou v autě po Milí Street a přes most nemluvili. Vyměnili si jen pár slov, když ho Wisconsky vysadil před jeho činžovním domem.

Hall zamířil rovnou do sprchy, kde celou dobu přemýšlel o Warwickovi a snažil se přijít na to, co ho vlastně na Jeho Veličenstvu předákovi přitahuje, co v něm vzbuzuje ten pocit, že se jejich osudy vzájemně propojily.

Usnul, jakmile položil hlavu na polštář, spal ale přerušovaným a neklidným spánkem – zdálo se mu o krysách.

Středa, jedna hodina ráno.

Práce s hadicí byla lepší.

Nemohli začít, dokud nebyly odpadkové čtyři hotové s vyklizením určité sekce, a poměrně často ji měli vystříkanou dřív, než byla vyklizená další – což znamenalo, že měli čas na cigaretu. Hall měl na starosti trysku jedné z dlouhých hadic a Wisconsky pobíhal sem a tam, uvolňoval zamotané záhyby hadice, pouštěl a zastavoval vodu a odklízal různé překážky.

Warwick měl mizernou náladu, protože práce pokračovala příliš pomalu. Při tomhle tempu bylo jasné, že do čtvrtka to nemůžou stihnout.

Teď právě pracovali na naprosto chaoticky nakupené hromadě kancelářského zařízení z devatenáctého století, které kdysi někdo naházet do jednoho kouta – byly tam rozlámané psací stoly se stahovacími žaluziemi, zplesnivělé šanony, stohy faktur, židle s rozbitými sedadly a celé to byl krysí ráj. Desítky krys s pištěním

probíhaly temnými klikatými uličkami, které hromadou vedly jako mravenišťem, a když pokousaly dva muže, odmítli ostatní pracovat, dokud Warwick neposlal někoho nahoru, aby přinesl těžké pogumované rukavice, používané obvykle jen personálem barvírny, který musel pracovat s kyselinami.

Hall a Wisconsky čekali, až budou moci jít dovnitř s hadicí, když vtom začal plavovlasý hromotluk jménem Carmichael ječivě nadávat, spěšně ustupoval a rukama v rukavicích se tloukl do prsou.

Do košile se mu zakousla obrovitá krysa s šedivě žíhanou kožešinou a ošklivě svítícíma očima, visela na něm, pištěla a zadníma nohama se drápala po Carmichaelově břiše. Carmichaelovi se konečně podařilo srazit ji pěstí na zem, na košili měl ale velkou díru a z rány nad prsní bradavkou mu vytékal tenký pramínek krve. Z tváře se mu vytratil vztek, odvrátil se a začal dávivě zvracet.

Hall zamířil na kysu hadicí; byla už stará, pohybovala se pomalu a v čelistech jí stále ještě zůstával útržek Carmichaelovy košile. Burácející proud vody ji strhl dozadu proti stěně, na které se bezmocně rozplácla.

Warwick k Hallovi přistoupil s podivně nuceným úsměvem naotech a popleskal ho po rameni. „Tohle je sakra lepší než házet po té drobotině plechovky, nemám pravdu, študente?“

„Tohle je u vás drobotina?“ zamumlal Wisconsky. „Má nejmíň třicet čísel.“

„Vem to tou hadicí támhle,“ ukázal Warwick na hromadu nábytku. „Ustupte, chlapi!“

„S radostí,“ zamumlal někdo.

Carmichael přiběhl k Warwickovi s bolestně zkrouceným obličejem. „Za tohle musím dostat nějaký odškodnění. Budu si...“

„No jasně,“ přikývl s úsměvem Warwick. „Kousla tě do cecku. Uхни z cesty, než tě voda sebere.“

Hall namířil hadicí a začal stříkat. Proud vody narazil s bělostnou explozí vodní tříště, povalil psací stůl a rozbil dvě židle na třísky. Odevšad vyběhly krysy, větší než všechny, jaké kdy Hall v životě viděl. Slyšel znechucené a vyděšené výkřiky chlapů, když se krysy rozprchly, potvory s obrovskými očima a štíhlými a přitom vypasenými těly. Na okamžik zahlédl jednu, která mu připadala

velká jako šestinedělní zdravé štěně. Stříkal dál, a když konečně žádné další krysy neviděl, zavřel trysku.

„Tak do toho!“ zavolal Warwick. „Pryč s tím vším!“

„Nepřišel jsem sem dělat deratizátora!“ vykřikl vzdorovitě Cy Ippeston. Zrovna minulý týden s ním Hall vypil pár piv. Byl to mladík v tričku s ušpiněnou baseballovou čepicí na hlavě.

„Tos byl ty, Ippestone?“ zeptal se dobrácky Warwick.

Ippeston se zatvářil nejistě, ale pokročil kupředu. „Jo. Já už žádný další krysy nechci. Nechal jsem se najmout na úklid a ne na to, abych tady chytil vzteklinu nebo tyfus nebo ještě něco horšího. Asi mě budete muset vynechat.“

Od ostatních přítomných se ozvalo souhlasné mumlání. Wisconsky pohlédl koutkem oka na Halla, ten si ale soustředěně prohlížel trysku hadice, kterou držel v ruce. Její ústí se podobalo ústí pětačtyřicítky a proud vody z něj by pravděpodobně dokázal odhodit člověka sedm metrů daleko.

„Chceš říct, že bys to chtěl zabalit, Cy?“

„Napadlo mě to,“ odpověděl Ippeston.

„No prosím,“ přikývl Warwick. „Můžeš jít a může s tebou jít každý, kdo chce. Nemáme tady ale odbory a nikdy jsme je neměli. Když teď půjdete, už se sem nikdy nevrátíte. O to se postarám.“

„Dršňák jako ve filmu,“ zamumlal Hall.

Warwick se prudce otočil. „Říkals něco, študente?“

Hall na něj bezvýrazně zíral. „Jen jsem si odkašlával, pane předáku.“

Warwick se usmál. „Něco ti nevoní?“

Hall neodpověděl.

„No tak, pryč s tím vším!“ rozkřikl se Warwick.

Dali se znovu do práce.

Čtvrtek, dvě hodiny ráno.

Hall s Wisconským zase pracovali u vozíků a nakládali odpad. Hromada u západní větrací šachty narostla do neuvěřitelných rozměrů, přesto nebyli ani z poloviny hotovi.

„Přeji pěknou čtvrtou červenec,“ řekl Wisconsky, když si udělali přestávku na cigaretu. Pracovali daleko od schodiště, poblíž severní

stěny. Světlo tady bylo obzvlášť mizerné a jakýsi akustický trik způsobil, že ostatní chlapi jim připadali celé kilometry vzdálení.

„Díky.“ Hall potáhl z cigarety. „Dneska v noci jsme zatím moc krysy neviděli.“

„Nikdo je neviděl,“ přikývl Wisconsky. „Třeba už se poučily.“

Stáli na konci nepravidelné klikaté uličky, tvořené hromadami starých šanonů a faktur, zplesnivělými pytlí plnými látek a dvěma obrovskými plochými textilními stavy z nějaké prehistorické doby.

„Fuj,“ odplivl si Wisconsky. „Ten Warwick...“

„Kam myslíš, že se všechny ty krysy poděly?“ uvažoval Hall napůl pro sebe. „Do zdí určitě ne...“ Zadíval se na vodou nasáklé a drobící se zdivo, obklopující ohromné základní kameny. „Tam by se utopily. Řeka všechno promočila.“

Náhle se k nim střemhlav sneslo cosi černého a mávalo to křídly. Wisconsky vykřikl a zakryl si rukama hlavu.

„Netopýr,“ poznamenal Hall a díval se za ním, když se Wisconsky znovu narovnal.

„Netopýr! Ještě ke všemu tohle!“ zaječel vztekle Wisconsky. „Co dělají netopýři ve sklepech? Mají přece být na stromech a v podkroví a...“

„Byla to velká potvora,“ řekl tiše Hall. „A když se to tak vezme, je netopýr vlastně okřídlená krysa.“

„Ježíši,“ zasténal Wisconsky, „jak se sem...“

„Jak se sem dostal? Třeba stejnou cestou, kudy utekly krysy.“

„Co se to tam vzadu děje?“ ozvalo se někde za nimi Warwickovo zavolání. „Kde jste?“

„Jen se neposer,“ zašeptal Hall tiše. Oči se mu v temnotě leskly.

„Tos byl ty, študente?“ volal Warwick. Zdálo se, že se jeho hlas přiblížil.

„Všechno v pořádku!“ zařval Hall. „Jenom jsem si odřel holeň.“

Warwick se krátce, štekavě zasmál. „Chceš snad medaili za zranění v boji?“

Wisconsky pohlédl na Halla. „Proč jsi mu to říkal?“

„Podívej se.“ Hall si klekl a škrtl zápalkou. Uprostřed mokrého a drobícího se cementu byl jakýsi čtverec. „Poklepej na to.“

Wisconsky ho poslechl. „To je dřevo.“

Hall přikývl. „Je to horní konec dřevěné výztuže. Už jsem tady viděl několik dalších. Pod touhle částí suterénu je ještě jeden sklep.“

„Panebože,“ vydechl s nesmírným odporem Wisconsky.

Čtvrtek, půl čtvrté ráno.

Byli právě v severovýchodním koutě a za nimi čekali Ippeston a Brochu s vysokotlakou hadicí, když se Hall zastavil a ukázal na podlahu. „Však jsem si myslel, že to tady najdeme.“

Přibližně uprostřed podlahy byla dřevěná padací dvířka, do nichž byl zašroubovaný zrezivělý železný kruh.

Přešel zpátky k Ippestonovi a řekl: „Zavři to na chvíličku, prosím tě.“ Když se proud vody změnil v pouhý pramínek, zavolal hlasitě: „Hej! Hej, Warwicku! Pojd'te sem na minutku!“

Warwick k němu čvachtavě zamířil a díval se na něj se stejným nemilosrdným úsměvem v očích. „Rozvázala se ti tkanička, študente?“

„Podívejte,“ vyběhl ho Hall. Kopl do dvířek. „Ještě jeden sklep pod námi.“

„A co má být?“ zajímal se Warwick. „Teď není přestávka, stu...“

„Tam jsou všechny ty vaše krysy,“ přerušil ho Hall. „Tam dole se množí. A předtím jsme s Wisconským dokonce viděli netopýra.“

Kolem se shromáždilo několik dalších mužů, kteří si prohlíželi padací dvířka.

„To mě nezajímá,“ odsekl Warwick. „My se máme postarat o suterén a ne o...“

„Chtělo by to asi tak dvacet odborných deratizátorů,“ pokračoval Hall. „Vedení bude muset vypláznout pořádný balík. Smůla.“

„To chci vidět,“ zasmál se někdo.

Warwick se na Halla díval jako na nějaký odporný hmyz. „Ty jsi případ, to ti teda povím,“ řekl jakoby fascinovaně. „Myslíš si snad, že mi jenom trochu záleží na tom, kolik je tam dole krys?“

„Byl jsem dneska a včera odpoledne v knihovně,“ odpověděl Hall. „Ještě dobře, že mi pořád připomínáte, že jsem chodil na univerzitu. Přečetl jsem si sanitární předpisy tohohle města,

Warwicku – vyšly v roce devatenáct set jedenáct, ještě předtím, než se textilka tak rozrostla, že si mohla sanitární komisi koupit. A víte, co jsem se dočetl?“

Warwick na něj upřel chladné oči. „Běž se projít, studente. Máš padáka.“

„Dočetl jsem se,“ pokračoval tvrdohlavě Hall, jako by ho neslyšel, „dočetl jsem se, že v Gates Falls existuje jistá sanitární vyhláška, týkající se přenašečů. Jestli chcete, můžu vám to hláskovat – p-ř-e-n-a-š-e-č-i. Tím se myslí různí živočichové přenášející choroby, jako třeba netopýři, skunkové, toulaví psi – a krysy. Zejména krysy. Ve dvou odstavcích se o krysách mluví celkem čtrnáctkrát, Vaše Veličenstvo předáku. Takže si laskavě uvědomte, že jakmile si naposledy odpíchnu, zajdu rovnou za městským zmocněncem a povím mu, jak to tady dole vypadá.“

Odmlčel se a s gustem se díval do Warwickovy nenávisně zkrivené tváře. „Myslím si, že když se do toho dáme já, on a sanitární městská komise, podaří se nám prosadit soudní zákaz provozu téhle fabriky. Budete odstavení na mnohem delší dobu než jen na sobotu, Vaše Veličenstvo. A dokážu si dost dobře představit, co řekne váš šéf, až se tady objeví. Doufám, že si platíte pojištění pro nezaměstnanost, Warwicku.“

Warwickovy ruce se začaly jako dravčí spáry. „Ty cucáku zasraná, měl bych tě...“ Pohlédl dolů na padací dvířka a náhle se znovu usmál. „Ber to tak, že už tady zase děláš, studente.“

„Myslel jsem, že vám to dojde.“

Warwick přikývl a ve tváři měl stále stejný podivný úšklebek. „Jsi náramný chytrák. Řekl bych, že by ses měl tam dolů jít podívat, Halle, abychom měli někoho s univerzitním vzděláním, kdo by nám na to poskytl kvalifikovaný názor. Ty a Wisconsky.“

„Já teda ne!“ vykřikl Wisconsky. „Já ne, já...“

Warwick na něj pohlédl. „Ty co?“

Wisconsky mlčel.

„Výborně,“ přisvědčil spokojeně Hall. „Budeme potřebovat tři baterky. Mám dojem, že v hlavní kanceláři jsem viděl plný regál těch velkých baterek na šest baterií, není to tak?“

„Chceš si s sebou ještě někoho vzít?“ zajímal se Warwick velkoryse. „Klidně si vyber, koho chceš.“

„Vás,“ odpověděl tiše Hall. Ve tváři se mu znovu objevil ten zvláštní výraz. „Koneckonců by u toho měl být někdo z vedení, nemyslíte? Abychom tam dole s Wisconským neviděli *příliš* moc kryš.“

Někdo (vypadalo to na Ippestona) se hlasitě zachechtal.

Warwick se pozorně zadíval na muže kolem – všichni si strojeně prohlíželi špičky svých bot. Konečně ukázal na Brochua. „Brochu, běž nahoru do kanceláře a přines tři baterky. Hlídačovi řekni, že mu vzkazují, aby tě pustil dovnitř.“

„Tos mě do toho musel zatáhnout?“ zasténal Wisconsky směrem k Hallovi. „Víš přece, jak nenávidím ty...“

„Já to nebyl,“ odpověděl Hall a pohlédl na Warwicka.

Warwick jeho pohled opětoval a ani jeden z nich nechtěl sklopit oči jako první.

Čtvrtek, čtyři hodiny ráno.

Brochu se vrátil s baterkami. Jednu dal Hallovi, druhou Wisconskému a třetí Warwickovi.

„Ippestone! Dej hadici Wisconskému.“ Ippeston poslechl. Tryska se v Polákových rukou nervózně klepala.

„V pořádku,“ obrátil se Warwick na Wisconského. „Ty půjdeš uprostřed. Kdyby tam byly nějaké krysy, tak to do nich pustíš.“

No jistě, pomyslel si Hall. A pokud tam nějaké krysy doopravdy budou, Warwick je neuvidí. A neuvidí je ani Wisconsky, až najde ve výplatě pětku navíc.

Warwick ukázal na dva muže. „Zvedněte ty dveře.“

Jeden z nich se shýbl k železnému kruhu a zatáhl. Hall měl na okamžik dojem, že dveře nepovolí, pak se však se zvláštním vrzavým prasknutím rozevřely. Druhý muž je uchopil zespodu, aby pomohl zdvihat, pak ale s výkřikem ruce stáhl zpátky. Byly plné obrovských slepých brouků.

Muž držící železný kruh s křečovitým zabručením padací dvířka odtáhl a nechal je spadnout na zem. Jejich spodní strana se černala jakýmsi podivným houbovitým porostem, jaký Hall v životě neviděl.

Brouci spadali do temnoty dole nebo se rozběhli po podlaze, kde je muži zašlapali.

„Podívejte,“ ukázal Hall.

Na spodní straně dvířek byl přišroubovaný rezavý zámek, teď už ulomený. „Ten by ale neměl být zdola,“ podivil se Warwick. „Měl by být nahoře. Proč...“

„Ze spousty různých důvodů,“ skočil mu do řeči Hall. „Možná proto, aby je nic z téhle strany nemohlo otevřít – aspoň když byl ten zámek nový. Nebo třeba proto, aby se nic zezdola nedostalo nahoru.“

„Kdo to ale zamknul?“ vyptával se Wisconsky.

„Aha,“ ušklíbl se výsměšně Hall a díval se na Warwicka. „Máme tady záhadu.“

„Poslouchejte,“ zašeptal Brochu.

„Ach bože,“ zavzlykal Wisconsky. „Tam dolů mě nikdo nedostane.“

Byl to jakýsi tlumený zvuk, ve kterém jako by téměř zaznívalo očekávání; ťapání a cupitání tisíců tlapek a pištění kryš.

„Třeba to jsou žáby,“ ozval se Warwick.

Hall se hlasitě zasmál.

Warwick posvítíl dolů baterkou. K podlaze z černých kamenů, která byla pod nimi, vedly prohnílé dřevěné schody. Nikde nebylo vidět jedinou krysu.

„Tyhle schody nás neudrží,“ prohlásil přesvědčeně Warwick.

Brochu postoupil o dva kroky kupředu a několikrát poskočil na horním schodu. Schod zavrzal, ale nezdálo se, že by se chtěl prolomit.

„O to jsem se tě neprosil,“ vyštěkl Warwick.

„Nebyl jste u toho, když ta krysa pokousala Raye,“ řekl klidně Brochu.

„Tak jdeme,“ zavelel Hall.

Warwick se naposledy ironicky rozhlédl po kroužku mužů kolem sebe a potom spolu s Hallem přistoupil k okraji otvoru. Wisconsky se váhavě zařadil mezi ně. Po jednom sestupovali dolů. Nejdřív Hall, po něm Wisconsky a nakonec Warwick. Paprsky jejich baterek osvětlovaly podlahu, která byla pokroucená a zkrabatělá ve

stovky neuspořádaných pahorků a údolíček. Hadice za Wisconským bušila do schodiště jako nějaký neobratný had.

Když sestoupili až dolů, Warwick si posvítil baterkou kolem dokola. Její světlo ukázalo pár zahnívajících krabic, několik barelů a prakticky nic jiného. Voda prosakující z řeky vytvářela kaluže, které dosahovaly až ke kotníkům jejich vysokých bot.

„Už je neslyším,“ zašeptal Wisconsky.

Pomalů se začali vzdalovat od padacích dveří a brodili se ve slizkém blátě. Hall se na chvíli zastavil a posvítil si na obrovskou dřevěnou bednu, popsanou bílými písmeny. „Eliáš Varney,“ četl nahlas, „osmnáct set čtyřicet jedna. To už tady byla fabrika?“

„Ne,“ zavrtěl hlavou Warwick. „Postavili ji až v sedmadvadesátém. Záleží na tom?“

Hall neodpověděl. Zamířili znovu kupředu. Vypadalo to, jako by sklepní prostory byly delší, než by být měly. Zápach zesílil; byl to pach rozkladu, hniloby a bůhvíjakých zakopaných věcí. A stále jediným zvukem, který slyšeli, bylo nezřetelné odkapávání vody jako v nějaké jeskyni.

„Co je tohle?“ zeptal se Hall a zamířil paprskem baterky na cementový blok, který vyčníval asi šedesát centimetrů z podlahy sklepa. Za ním se dál táhla temnota a Hallovi připadalo, že v ní teď slyší jakési podivně kradmé zvuky.

Warwick se podíval na cementový blok. „To je... ne, ne, to přece nemůže být.“

„Vnější zeď fabriky, co? A tam dál...“

„Jdu zpátky,“ otočil se náhle Warwick. Hall ho drsně popadl za krk. „Nikam nepůjdete, Vaše Veličenstvo.“

Warwick k němu vzhlédl a i v okolní tmě byl vidět jeho úšklebek. „Přeskočilo ti, študente. Nemám pravdu? Jsi cvok.“

„Nemáte se navázat do lidí, kamaráde. Jdeme dál.“

„Halle...“ zasténal Wisconsky.

„Dej mi to,“ popadl Hall hadici. Pustil Warwickův krk a zamířil mu hadicí na hlavu. Wisconsky se znenadání prudce otočil a rozběhl se zpět k padacím dveřím. Hall se za ním ani neohlédl. „Až po vás, Vaše Veličenstvo.“

Warwick vykročil kupředu a prošel pod místem, kde nad jejich hlavami končila textilka. Hall kolem sebe opsal baterkou kruh a pocítil chladné zadostiučinění – jeho předtucha se ukázala jako správná. Nehlučně jako smrt je kolem dokola obklopily krysy. Tlačily se jedna na druhou, řada za řadou. Jeho pohled opětovaly tisíce párů hladových očí. Jejich řady dosahovaly až ke zdi a některé byly tak velké, že jim sahaly až po holeně.

Warwick si jich všiml o sekundu později a okamžitě se zastavil. „Jsou všude kolem nás, študente.“ Zatím se ovládal a mluvil klidně, v hlase mu však zaznívala nervozita.

„Jo,“ přikývl Hall. „Tak jdeme.“

Šli dál a hadice se táhla za nimi. V jednom okamžiku se Hall ohlédl a viděl, že krysy uličku za nimi uzavřely a hryžou do tlustého plátna hadice. Jedna z nich k němu vzhledla a téměř se zdálo, jako by se na něj zlomyslně zašklebila, než znovu sklonila hlavu. Viděl teď už i netopýry. Viseli na hrubě otesaných stropních trámech a byli obrovití, velcí jako vrány nebo havrani.

„Podívej,“ vyhrkl Warwick a posvítíl baterkou asi půl druhého metru před sebe.

Z podlahy se na ně zubila lebka, prozelenalá plísní. Za ní Hall spatřil jednu loketní kost, jednu pánevní lopatku a část hradního koše. „Jdeme dál,“ opakoval. Cítil, jak někde uvnitř v něm něco vybuchuje, něco šileného, temného a přitom hrajícího všemi barvami. *Sesypete se dřív než já. Vaše Veličenstvo, na to vemte jed.*

Prošli kolem kostí. Krysy jim nijak nebránily v pohybu; zdálo se, že si udržují stále stejný odstup. Hall viděl, jak jedna přeběhla přes prostor, kam měli namířeno. Byla skrytá ve stínu, přesto však na okamžik zahlédl růžový šlehající ocas silný jako telefonní šňůra.

O kus dál se podlaha příkře zvedala a pak začínala znovu klesat. Hall zaslechl jakýsi kradmý, šustivý zvuk, který neustále sílil. Bylo to něco, co oči člověka možná ještě nikdy nespatriily. Halla napadlo, jestli snad po celou dobu svých bláznivých toulek nehledal právě něco takového.

Krysy se stahovaly blíž k nim, plazily se po bříše a nutily je jít dál. „Podívej,“ řekl tiše Warwick.

Hall to viděl. Tady vzadu se s krysami něco stalo, došlo k nějaké příšerné mutaci a vznikli tvorové, kteří by na slunečním světle nemohli přežít, protože příroda by to prostě nedovolila. Tady dole na sebe ale příroda vzala jinou, strašlivou podobu.

Krasy byly obrovské, některé skoro metr vysoké. Neměly ale zadní nohy a byly slepé jako jejich létající bratrance netopýři. S ohavnou dychtivostí se drápaly kupředu.

Warwick se otočil, pohlédl na Halla a silou vůle si stále ještě udržoval úsměv na rtech. Hall ho fakticky musel obdivovat. „Dál už nemůžeme, Halle. To přece vidíš sám.“

„Mám dojem, že si ty krasy s vámi chtějí něco vyřídit,“ zavrtěl hlavou Hall.

Warwick už se přestával ovládat. „Prosím,“ začal žadonit, „prosím.“

Hall se usmál. „Jdeme.“

Warwick se ohlížel přes rameno. „Hryžou do hadice. Jestli ji rozhryžou, nedostaneme se zpátky.“

„Já vím. Jdeme.“

„Jsi cvok...“ Pak Warwick vykřikl, když mu jedna z krys přeběhla přes botu. Hall se usmál a kývl baterkou. Krasy byly všude kolem, nejbližší z nich už necelých třicet centimetrů od nich.

Warwick znovu vykročil a krasy se stáhly zpět. Došli na vrcholek miniaturního návrší a pohlédli dolů. Warwick tam dorazil první a Hall viděl, že zbledl jako stěna. Po bradě mu stékala slina. „Ach bože. Ježíšikriste!“ A obrátil se na útěk.

Hall otevřel trysku hadice, vysokotlaký proud vody zasáhl Warwicka přímo do prsou a srazil ho zpět mimo dohled. Ozval se dlouhý výkřik, který přehlušil hučení vody. Pak nějaké zmitavé zvuky.

„Halle!“ Hekavé oddechování. Hlasité záhadné zapištění, které jako by zaplňovalo celé okolí. „HALLE, PROBOHA...“

Náhly mlaskavý a trhavý zvuk. Další výkřik, tentokrát slabší. Něco obrovského se pohnulo a obrátilo. Hall naprosto zřetelně zaslechl měkké rupnutí, jaké doprovází praskající kost.

S vyceněnými zuby se proti němu vrhla beznohá krasy, vedená jakýmsi mutovaným živočišným radarem. Tělo měla teplé a

rozměklé. Hall na ni téměř jakoby mimochodem namířil hadici a srazil ji zpět. Tlak vody v hadici už začínal klesat.

Hall vystoupil na vrcholek nízkého pahorku a podíval se dolů. Krysa zaplňovala celou zadní stěnu na protějším konci té odporne hrobky. Byla obrovitá s pulsující šedou kůží, neměla oči a byla zcela beznohá. Když na ni dopadly paprsky Hallovy baterky, odporne zakňourala. Tak tohle byla jejich královna, jejich *magna mater*. Obrovská a bezejmenná, jejíž potomstvo bude jednou možná mít i křídla. Warwickovy pozůstatky před ní vypadaly směšně malé, to byl ale pravděpodobně jen optický klam, pramenící z šoku při pohledu na krysu velkou jako tele.

„Sbohem, Warwicku,“ řekl Hall. Krysa se nad Jeho Veličenstvem předákem žárlivě skláněla a trhala maso z bezvládné paže.

Hall se odvrátil a rychle zamířil zpátky; krysy si udržoval od těla hadicí, jejíž tlak neustále klesal. Některé z nich pronikly vodním proudem, vrhaly se na něj a kousaly ho do nohou nad vysokými botami. Jedna mu umíněně visela na stehně a trhala látku jeho manšestrových kalhot. Sevřel ruku v pěst a setřásl ji.

Urazil už téměř tři čtvrtiny cesty zpět, když náhle temnotu zaplnil hlasitý vířivý zvuk. Vzhlédl a do obličeje mu narazil gigantický letící stín.

Netopýří mutanti dosud nepřišli o svoje ocasy. Ocas se Hallovi omotal kolem krku v odporou smyčku a začal ho škrtit, zatímco zuby mu šmátraly po měkkém místě pod krkem. Netopýr se svíjel, plácal blanitými křídly a snažil se udržet na rozervaných cárech jeho košile.

Hall poslepu zdvihl trysku hadice a znovu a znovu mířil na jeho poddajné tělo proud vody. Netopýr spadl na zem a Hall ho rozdupal; matně si přitom uvědomoval, že hlasitě ječí. Krysy mu zatím zaplavily nohy a šplhaly se po nich vzhůru.

Vrávoravě se rozběhl a několik jich setřásl. Ostatní se mu zahryzávaly do břicha a do prsou. Jedna mu vyskočila na rameno a strčila mu slídívý čenich do ušního boltce.

Narazil na druhého netopýra. Obluda se mu s pištěním na okamžik usadila na hlavě a potom mu servala kus kůže.

Cítil, jak se jeho těla zmocňuje ochromení. Uši mu zaplavovalo pištění a kvičení celé armády krys. Naposledy se vzepjal, zavrával mezi chlupatými těly a padl na kolena. Rozesmál se ječivým hysterickým smíchem.

Čtvrtek, pět hodin ráno.

„Někdo by se tam měl jít podívat,“ navrhl nesměle Brochu.

„Já teda ne,“ zašeptal Wisconsky. „Já ne.“

„Ty určitě ne, posero,“ ušklíbl se pohrdlivě Ippeston.

„*No tak jdeme,*“ vyzval je Brogan a zdvihl další hadici. „Já, Ippeston, Dangerfield, Nedeau. Stevensone, skoč nahoru do kanceláře a přines ještě pár baterek.“

Ippeston zamyšleně pohlížel do tmy dole. „Třeba se zastavili na cigáro,“ zamumlal. „To je povyku kvůli pár krysám.“

Stevenson se vrátil s baterkami; o chvíli později se vydali dolů.

ŠROŤÁK

Policejní strážník Hunton dorazil do prádelny právě v okamžiku, kdy od ní odjížděla sanitka – jela pomalu a neměla zapnutou sirénu ani výstražné světlo. To nevěstilo nic dobrého. Kancelář uvnitř byla plná tichých lidí, nervózně přecházejících sem a tam; někteří měli v očích slzy. Prádelna samotná byla prázdná; velké automatické pračky u protější zdi dokonce ani nikdo nevypnul. To Huntona přimělo k maximální ostražitosti, protože za normálních okolností by lidé měli být na místě nehody a ne v kanceláři. Tak to prostě chodí – člověk má v sobě vrozené nutkání jít se podívat na pozůstatky. Takže to muselo být moc ošklivé. Hunton cítil, jak se mu svírá žaludek, jako pokaždé, když šlo o nějakou zvlášť nepěknou nehodu. Ani po čtrnácti letech odklizení lidského odpadu z dálnic, ulic i chodníků pod nejvyššími budovami nedokázal potlačit tu drobnou křeč v břiše, jako by mu tam ležela hrouda čehosi zlého.

Nějaký muž v bílé košili si Huntona všiml a váhavě k němu zamířil. Byl to obrovitý chlap s hlavou vytrčenou dopředu mezi rozložitými rameny a s popraskanými žilkami na tvářích, svědčícími buď o vysokém krevním tlaku, nebo o příliš mnoha rozhovorech s lahví něčeho ostrého. Pokoušel se něco říct, když se mu však dvakrát nepodařilo vypravit ze sebe ani slovo, Hunton ho rázně přerušil.

„Vy jste majitel? Pan Gartley?“

„Ne... ne. Já jsem Stanner. Dělán tady mistra. Bože můj, tohle je...“

Hunton vytáhl zápisník. „Ukažte mi prosím místo nehody, pane Stannere, a povězte mi, co se stalo.“

Zdálo se, že Stanner ještě víc zbledl; červené skvrny na nose a na tvářích mu svítily jako mateřská znamínka. „To musím?“

Hunton zdvihl obočí. „Obávám se, že ano. V hlášení, které jsem dostal, se říkalo, že jde o vážnou nehodu.“

„Vážnou...“ Stanner vypadal, jako by jen s velkým úsilím potlačoval zvracení; ohryzek mu chvíli poskakoval nahoru a dolů

jako pingpongový míček. „Paní Frawleyová je mrtvá. Ježíšikriste, proč tady jen není Bill Gartley.“

„Co se stalo?“

„Pojďte raději se mnou,“ vybídl ho Stanner. Vedl Huntona podél řady ručních žehlicích strojů, kolem skládačky košil a zastavil se u stroje na tištění prádelních značek. Přejel si roztřesenou rukou po čele. „Budete tam muset jít sám, já už se na to znova nemůžu dívat, dělá se mi z toho... prostě nemůžu. Je mi líto.“

Hunton prošel kolem značkovacího stroje a cítil v tom okamžiku vůči Stannerovi mírné pohrdání. Mají v dílně nepořádek, ignorují předpisy, pouštějí horkou páru do potrubí, které si sami svařili na koleně, pracují s nebezpečnými čistícími chemikáliemi bez patřičné ochrany a nakonec se někomu něco stane. Nebo někdo přijde o život. A pak se na to nemůžou dívat. Nedokážou... Hunton to spatřil.

Stroj ještě běžel, protože ho nikdo nevypnul. Byl to stroj, se kterým měl později možnost seznámit se důvěrně: Hadley-Watsonův rychložehlicí a skládací stroj model 6. Dlouhý a těžkopádný název. Lidé, kteří tu ve vlhku a v páře pracovali, pro něj měli lepší jméno. Šroták.

Hunton se dlouhou chvíli nepohnutě díval a pak udělal něco, co se mu za čtrnáct let v policejních službách stalo poprvé: otočil se, křečovitě zdvihl ruku k ústům a začal zvracet.

„Moc jsi toho nesnědl,“ poznamenal Jackson.

Manželky byly uvnitř, umývaly nádobí a bavily se o dětech, zatímco John Hunton a Mark Jackson seděli v plátěných lehátkách nedaleko vonícího zahradního grilu. Hunton se těm eufemistickým slovům pousmál. Nesnědl totiž ani sousto.

„Měl jsem dneska moc ošklivý případ.“ vysvětloval. „Nejhorší, jaký jsem kdy viděl.“

„Autonehodu?“

„Ne. Pracovní úraz.“

„Nehezký?“

Hunton neodpověděl hned, ale jeho tvář se mimoděk stáhla v pokřivenou grimasu. Vytáhl z chladicího boxu, který stál mezi nimi,

pivo, otevřel je a z poloviny je vyprázdnil. „Vy vysokoškolští profesori toho nejspíš o průmyslových prádelnách moc nevíte, co?“

Jackson se tiše zasmál. „Tenhle profesor o nich něco ví. Jako student jsem v jedné celé léto pracoval.“

„Takže znáš stroj, kterému se říká rychlomandl?“

„No jistě,“ přikývl Jackson. „Žehlí se na něm vlhké velké kusy, většinou ložní prádlo. Taková velká a dlouhá mašina.“

„To je ona,“ potvrdil Hunton. „Jistá Adelle Frawleyová se do něj chytla v prádelně Blue Ribbon na druhé straně města. Vuclo ji to celou dovnitř.“

Jackson se náhle zatvářil, jako by mu nebylo dobře od žaludku. „To ale... to se nemůže stát, Johnny. Je tam přece bezpečnostní lišta. Když nějaká ženská dává do mandlu prádlo a náhodou pod ni strčí ruku, vyletí lišta nahoru a stroj zastaví. Tak si to aspoň pamatují.“

Hunton přikývl. „Tak je to podle předpisů tohoto státu. Přesto se to ale stalo.“

Hunton zavřel oči a v nastalé temnotě znovu viděl Hadley-Watsonův rychložehlicí stroj v té podobě, v jaké ho viděl toho odpoledne. Stroj měl tvar podlouhlé pravouhlé krabice, velké desetkrát dva metry. Na straně s podavačem ujížděl pod bezpečnostní lištu pohyblivý plátěný pás, který se nejprve nepatrně zdvihal a pak naopak klesal. Pás nepřetržitým pohybem unášel vlhké a krabaté ložní prádlo mezi šestnáct obrovských otáčejících se válců, tvořících hlavní pracovní jednotku stroje. Osm válců nahoře a osm válců dole; prádlo mezi nimi bylo zmáčknuto jako tenoučký plátek šunky mezi vrstvami přehřátého chleba. Teplota páry ve válcích mohla být nastavena až na sto padesát stupňů, kdy dosahovala maximálního sušícího účinku. Tlak působící na prádlo unášené pohyblivým pásem byl nastaven na čtyři sta kilogramů na čtverečný decimetr, aby se vyhladil každý záhyb.

A nějak se stalo, že stroj paní Frawleyovou zachytil a vtáhl dovnitř. Ocelové žehlicí válce potažené azbestem byly červené jako čerstvě rozmačkané maliny a pára stoupající ze stroje k němu přinášela odporný pach horké krve. Útržky její bílé halenky a modrých kalhot, dokonce i rozervané kousky její podprsenky a kalhotek byly strženy z jejího těla a vyhozeny o deset metrů dál na

druhém konci mandlu, přičemž větší kusy látky automatický skládací mechanismus s groteskní a krvavou úhledností složil do několika vrstev. Ani to ale ještě nebylo nejhorší.

„Pokoušel se složit úplně všechno,“ řekl Jacksonovi a cítil v krku pachů žluči. „Jenže člověk není prostěradlo, Marku. To, co jsem viděl... co z ní zbylo...“ Stejně jako nešťastný mistr Stanner nebyl schopen dokončit větu. „Odnegli ji odtamtud po kouskách,“ zašeptal.

Jackson hvízdal. „Kdo to schytá? Prádelna nebo státní inspekce?“

„To zatím nevím,“ zavrtěl hlavou Hunton. Před očima měl stále ještě ten děsivý obrázek, představu supícího, rachotícího a syčícího šrotáku, krve stékající v pramíncích po zelených bocích dlouhé skříně a horkého *pachu* její... „Záleží na tom, kdo potvrdil funkčnost té zatracené bezpečnostní lišty a za jakých podmínek.“

„Pokud to bylo vedení firmy, může se z toho nějak vykroutit?“

Hunton se nevesele usmál. „Ta ženská je mrtvá, Marku. Jestli Gartley a Stanner nedodržovali předpisy o údržbě toho rychlomandlu, půjdou do basy. I kdyby znali bůhvíkoho v městské radě.“

„A ty myslíš, že obcházelí předpisy?“

Hunton si vzpomněl na prádelnu Blue Ribbon, mizerně osvětlenou, s mokrou a kluzkou podlahou, kde některé stroje byly neuvěřitelně prastaré a opotřebované. „Myslím, že nejspíš ano,“ řekl tiše.

Vstali a společně zamířili do domu. „Řekni mi pak, jak to padadlo, Johnny,“ požádal Jackson. „Zajímá mě to.“

Ohledně šrotáku se Hunton zmýlil; nenašel se na něm sebemenší nedostatek.

Před konáním předběžného soudního líčení ho kousek po kousku prohlédlo šest pracovníků státní inspekce. Celkový výsledek jejich práce se rovnal absolutní nule. Verdikt zněl smrt nešťastnou náhodou.

Když líčení skončilo, zatáhl ohromený Hunton stranou Rogera Martina, jednoho z inspektorů. Martin byl vysoký štíhlý chlapík s brýlemi, jejichž skla tloušťkou připomínala sklenice od jogurtu.

Zatímco se ho Hunton vyptával, pohrával si nervózně s propisovací tužkou.

„Vůbec nic? Na tom stroji se absolutně nic nenašlo?“

„Nic,“ potvrdil Martin. „Samozřejmě, že podstata celé té záležitosti se točila kolem té bezpečnostní lišty, jenže ta funguje naprosto bezvadně. Slyšel jste přece svědeckou výpověď paní Gillianové. Muselo se to stát tak, že paní Frawleyová strčila ruku moc daleko. Nikdo to neviděl, protože si všichni hleděli své práce. Začala křičet. Ruku už měla v mandlu a stroj vtahoval dovnitř její paži. Místo aby ho vypnuli, snažili se ji vytáhnout – propadli prostě panice. Jiná žena, paní Keeneová, tvrdí, že se pokusila mandl vypnout, nejspíš ale můžeme předpokládat, že v tom zmatku zmáčkla spouštěcí tlačítko místo stavěcího. A pak už bylo pozdě.“

„To znamená, že bezpečnostní lišta selhala,“ konstatoval věcně Hunton. „Pokud ovšem neprostrčila ruku nad ní místo pod ní.“

„To nejde. Nad tou bezpečnostní lištou je nerezový kryt. A lišta samotná taky neselhala. Je elektricky připojená na samotný stroj. V případě jakékoli poruchy bezpečnostní lišty se stroj zastaví.“

„Tak jak se to proboha stalo?“

„To nevíme. Já i moji kolegové jsme toho názoru, že jediná možnost, jak ten rychlomandl mohl paní Frawleyovou zabít, by připadala v úvahu, kdyby do něj byla spadla seshora. A když se to stalo, stála oběma nohama na zemi. To může potvrdit tučet svědků.“

„Mluvíte tedy o nehodě, k níž nemohlo dojít,“ prohlásil Hunton.

„To ne. Jen o nehodě, které nerozumíme.“ Odmlčel se, zaváhal a pak pokračoval. „Řeknu vám jedno, pane Huntone, protože se mi zdá, že si ten případ berete moc osobně. Jestli to budete opakovat před někým jiným, popřu, že jsem něco takového říkal. Mně se ale ten stroj nelíbil. Vypadalo to... skoro jako by si z nás dělal blázny. V posledních pěti letech jsem prováděl pravidelné prohlídky víc než tuctu rychlomandlů. Některé z nich jsou v tak ubohém stavu, že bych v jejich blízkosti nenechal pobíhat ani neuvázaného psa – předpisy tohoto státu jsou zoufale benevolentní. Přes to všechno to ovšem byly pořád jen stroje. Tenhle ale... běhá mi z něj mráz po zádech. Nevím proč, ale je to tak. Myslím, že kdybych našel jen jedinou věc,

třeba jen formální závadu, byl bych nařídil jeho odstavení. Pěkná pitomost, co?“

„Já jsem z něj měl stejný dojem,“ přikývl Hunton.

„Povím vám o jednom případě, ke kterému došlo před dvěma lety v Miltonu,“ pokračoval inspektor. Sundal si brýle a začal si je pomalu čistit cípem vesty. „Jeden chlap tam vyhodil na dvorek za domem starou ledničku. Ta ženská, co nám volala, tvrdila, že se do ní chytil její pes a že se v ní udusil. Poslali jsme za ním někoho od státní policie, aby ho poučil, že musí ledničku odvézt na městskou skládku. Byl to docela fajn člověk a toho psa mu bylo líto. Druhý den ráno naložil ledničku na malý náklad'ák a odvezl ji na skládku. Ještě ten den odpoledne jistá žena bydlící nedaleko odtamtud ohlásila zmizení svého syna.“

„Kristepane,“ vydechl Hunton.

„Lednička stála na skládce a kluk byl uvnitř, mrtvý. Jeho matka tvrdila, že nebyl žádný hlupák. Říkala, že by si rozhodně nehrál v prázdné ledničce, zrovna jako by si nesedl do auta k někomu cizímu. No vidíte, a přece to udělal. Tak jsme to odepsali. Případ uzavřen?“

„Asi ano,“ pokrčil rameny Hunton.

„Kdepak. Druhý den šel správce skládky odmontovat od toho krámu dveře. Nařízení městské rady číslo osmapadesát o provozu veřejných skládek odpadků.“ Martin na něj bezvýrazně pohlédl. „Našel uvnitř šest mrtvých ptáků. Racky, vrabce a jednoho drozda. A tvrdil, že když je vyhazoval ven, přirazily mu dveře ruku. Pořádně ho to vyděsilo. Ten šroťák v Blue Ribbon mi připadá podobný, Huntone. Nelíbí se mi.“

Beze slova na sebe pohlíželi v prázdné soudní síni, asi šest bloků od místa, kde v rušné prádelně spočíval Hadley-Watsonův rychložehlicí a skládací stroj model 6, halící prostěradla do oblaků páry a horkého dechu.

Nával prozaičtější policejní práce způsobil, že během týdne na celý případ přestal myslet. Vzpomněl si na něj teprve tehdy, když s manželkou jednoho večera zašli k Marku Jacksonovi na partii whistu a pár piv.

Jackson ho uvítal slovy: „Nenapadlo tě náhodou, jestli ten mandl, cos mi o něm vyprávěl, není nějak začarovaný, Johnny?“

Hunton v rozpacích zamrkal. „Cože?“

„Ten rychlomandl v prádelně Blue Ribbon. Tos asi tentokrát nebyl ve službě.“

„Co se stalo?“ zeptal se Hunton se zájmem.

Jackson mu podal večerní vydání novin a ukázal na článek na druhé straně dole. V článku se uvádělo, že v prádelně Blue Ribbon prasklo parní potrubí na velkém rychlomandlu a tři ze šesti žen pracujících u podavače utrpěly popáleniny. K nehodě došlo ve tři čtvrtě na čtyři odpoledne a jako příčina se uváděl přílišný vzestup tlaku páry přicházející z kotle prádelny. Jedna z pracovnic, paní Annette Gillianová, byla hospitalizována v městské nemocnici s popáleninami druhého stupně.

„Zvláštní shoda okolností,“ řekl, pak se mu však náhle vybavila vzpomínka na slova inspektora Martina, pronesená v prázdné soudní síni: *Běhá mi z něj mráz po zádech...* A vybavila se mu i historka o psu, ztraceném chlapci a ptáčích chycených ve vyhozené ledničce.

Toho večera hrál karty jako ponocný.

Když Hunton vešel do čtyřlůžkového nemocničního pokoje, spočívala paní Gillianová na posteli opřená o několik polštářů a četla si v *Tajnostech filmového plátna*. Velký obvaz jí zakrýval paži a jednu stranu krku. Druhá pacientka, mladá žena s bledým obličejem, spala.

Paní Gillianová pohlédla na modrou uniformu a rozpačitě se usmála. „Jestli jdete za paní Cherinikovou, budete muset přijít později. Právě jí dali léky.“

„Ne, přišel jsem za vámi, paní Gillianová.“ Její úsměv poněkud pohasl. „Jsem tady neoficiálně – to znamená, že se zajímám o tu nehodu v prádelně. Jmenuji se John Hunton.“ Natáhl k ní ruku.

Zvolil správnou taktiku. Úsměv paní Gillianové se rozzářil a neobratně mu podala nepopálenou ruku. „Řeknu vám všechno, co budu moct, pane Huntone. Bože můj, už jsem myslela, že Andy má zase nějaký průšvih ve škole.“

„Co se stalo?“

„Žehlily jsme prostěradla a mandl prostě vybuchl... nebo to tak aspoň vypadalo. Myslela jsem zrovna na to, že už půjdu domů a nechám trochu proskočit psy, když se ozvala ta obrovská rána, jako kdyby tam vybuchla bomba. Všude plno páry a to syčení... byla to hrůza!“ Její úsměv jako by měl každou chvíli zmizet. „Vypadalo to, jako by ten mandl dýchal. Jako nějaký drak. A Alberta – totiž Alberta Keeneová – vykřikla, že něco vyletělo do vzduchu, a všichni začali utíkat a ječet a Ginny Jasonová řvala, že je opařená. Chtěla jsem utéct, ale upadla jsem. Až do té chvíle jsem nevěděla, že jsem to odnesla nejhůř. Díky bohu, že to nebylo ještě horší. Ta přehřátá pára má sto padesát stupňů.“

„V novinách se psalo, že prasklo parní potrubí. Co to znamená?“

„Trubka pod stropem zahýbá dolů a je připojená k takové té pružné hadici, co jde do mandlu. George – tedy pan Stanner – říkal, že v kotli muselo dojít k náhlému přetlaku nebo k něčemu podobnému. Ta hadice se prostě rozletěla na kusy.“

Huntona už nenapadaly žádné další otázky. Chystal se právě k odchodu, když paní Gillianová zamyšleně řekla:

„Nikdy dřív jsme s tím strojem žádné podobné problémy neměly. To až teď poslední dobou. Prasklé parní potrubí. Ta strašlivá, příšerná nehoda paní Frawleyové, ať jí bůh dopřeje klidný odpočinek. A další maličkosti. Jako tenkrát, když se Essii zachytily šaty v jednom z poháněcích řetězů. Nebýt toho, že je zase okamžitě vytrhla, mohlo to být nebezpečné. Pořád vypadávají šrouby a jiné součástky. A Herb Diment – to je náš opravář – s tím má plné ruce práce. Ve skládačce zůstávají uvízlá prostěradla. George tvrdí, že je to proto, že se do praček dává moc bělicích prostředků, jenže dřív se to nikdy nestávalo. Děvčata teď u toho mandlu vůbec nechtějí pracovat. Essie dokonce tvrdí, že jsou v něm ještě pořád kousíčky Adelly Frawleyové a že je to vlastně svatokrádež nebo něco podobného. Jako by byl prokletý. A je to tak od té doby, co se Sherry řízla do ruky o jeden z těch upínacích šroubů.“

„Sherry?“ zeptal se Hunton.

„Sherry Oueletteová. Hezká holčička, co zrovna skončila střední školu. Práce jí jde od ruky, ale někdy je nešikovná. Však víte, jaké ty mladé holky jsou.“

„Řízla se o něco do ruky?“

„Na tom není nic zvláštního. Abyste rozuměl, jsou tam upínací šrouby, kterými se reguluje napnutí pásu podavače. Sherry je právě nastavovala, abychom tam mohly dát silnější materiál, a nejspíš přitom myslela na nějakého kluka. Řízla se do prstu a zakrvácela všechno kolem dokola.“ Paní Gillianová se zatvářila překvapeně. „Ty šrouby začaly vlastně vypadávat až potom. S Adellou se to stalo... víte, co myslím... asi za týden potom. Jako kdyby ta mašina ochutnala krev a zalíbilo se jí to. Ženské mají občas hloupé nápady, co, pane Hintone?“

„Huntone,“ opravil ji bezmyšlenkovitě a díval se jí přes hlavu do prázdna.

Ironií osudu se stalo, že se s Markem Jacksonem setkali v samoobslužné prádelně umístěné v bloku mezi jejich domy; právě tam obvykle probíhaly nejzajímavější rozhovory mezi policistou a profesorem angličtiny.

I teď seděli bok po boku na neutrálně vyhlížejících plastických židličkách, zatímco se jejich šatstvo otáčelo stále dokola za prosklenými dvířky mincovních pracích automatů. Jacksonův brožovaný výtisk Milionových sebraných spisů ležel bez povšimnutí vedle něj a jeho majitel poslouchal, jak Hunton vypráví příběh paní Gillianové.

Když domluvil, Jackson na něj pohlédl. „Už jednou jsem se tě ptal, jestli nemáš dojem, že by ten šroťák mohl být začarovaný. Myslel jsem to jen napůl žertem. A teď se tě ptám znova.“

„Ne,“ odpověděl nervózně Hunton. „Nebud' blázen.“

Jackson zamyšleně pozoroval otáčející se šatstvo. „Začarovaný není to správné slovo. Řekněme posedlý zlým duchem. Existuje téměř tolik formulí pro povolávání démonů jako pro jejich zahánění. Frazerova *Zlatá ratolest* je jich plná. Ještě další jsou v druidských a aztéckých tajných naukách. A dokonce v ještě starších, které se datují až do starověkého Egypta. Skoro všechny lze zredukovat na překvapivě malý počet společných jmenovatelů. Tím nejběžnějším je samozřejmě panenská krev.“ Podíval se na Huntona. „Paní Gilianová

říkala, že problémy začaly po tom, co se ta Sherry Oueletteová náhodou řízla.“

„Ale prosím tě,“ mávl rukou Hunton.

„Musíš přiznat, že vypadá přesně jako ten správný typ,“ trval na svém Jackson.

„Tak já za ní zajedu domů,“ prohlásil Hunton s ironickým úsměvem. „Už to vidím. ‚Slečno Oueletteová, jmenuji se John Hunton a jsem od policie. Vyšetřuji případ mandlu, který je beznadějně posedlý zlým duchem, a rád bych věděl, jestli jste panna.‘ Myslíš, že bych dostal šanci rozloučit se se Sandrou a dětmi, než by mi navlékli svěřací kazajku?“

„Byl bych se vsadil, že nakonec řekneš něco takového,“ zabručel Jackson bez úsměvu. „Já to myslím vážně, Johnny. Ta mašina mi nahání strašlivou hrůzu a to jsem ji přitom v životě neviděl.“

„Když už o tom mluvíme,“ zajímal se Hunton, „jaké jsou některé z těch dalších takzvaných společných jmenovatelů?“

Jackson pokrčil rameny. „Těžko říct bez podrobnějšího studia. Většina anglosaských čarodějných receptů uvádí hřbitovní prst' nebo ropuší oko. Evropská zaklínadla se často zmiňují o očích krásné paní, což si lze vysvětlit buď jako skutečné oči nějaké mrtvé ženy, nebo jako některý z halucinogenů užívaných v souvislosti s čarodějnickým sabatem – většinou rulík zlomocný nebo nějaký derivát psilocybinu. Možná existují i další.“

„A ty si myslíš, že všechny tyhle věci se dostaly do mandlu v prádelně Blue Ribbon? Kristepane, Marku, vsadil bych se, že v okruhu pěti set mil není žádný rulík zlomocný. Nebo si snad myslíš, že někdo vydloubl oči tetičce Cynthii a hodil je do skládačky?“

„Kdyby sedm set opic tlouklo sedm set let do psacích strojů...“

„Jedna z nich by napsala Shakespearovy sebrané spisy,“ dořekl nerudně Hunton. „Jdi s tím do háje. Je řada na tobě, abys šel támhle do dragstóru a rozměnil si drobné na ždímačku.“

Bylo velice zvláštní, jak George Stanner přišel ve šroťáku o ruku.

V pondělí v sedm hodin ráno nebyl v prádelně nikdo kromě Stannera a údržbáře Herba Dimenta. Prováděli pravidelné pololetní mazání ložisek šroťáku předtím, než měl o půl osmé v prádelně začít normální pracovní den. Diment byl u protilehlého konce, mazal čtyři přídatná ložiska a přemýšlel o tom, jak nepříjemně na něj poslední dobou tenhle stroj působí, když se šroťák náhle s rachotem probral k životu.

Držel právě nadzdvihnuté čtyři z výstupních plátěných pásů, aby se dostal k motoru pod nimi, když se pásy najednou v jeho ruce rozběhly, sedřely mu kůži z dlaní a táhly ho s sebou.

Křečovitým šklubnutím se vytrhl z jejich sevření pouhých několik sekund předtím, než ho stačily odvléct do skládacího mechanismu.

„Krucinál, Georgi, co to děláš?“ zařval. „Vypni tu zasranou mašinu!“

George Stanner začal ječet.

Byl to pronikavý a kvílivý ječet, při němž tuhla krev v žilách a který zaplnil celou prádelnu; odrážel se od ocelových tváří praček, od šklebících se úst parních žehlicích strojů, od prázdných očí průmyslových ždímaček. Stanner se zhluboka zajímkavě nadechl a znovu zaječel: „*Kristepane, chytilo mě to, CHYTILO MĚ TO...*“

Z válců se začala valit horká pára. Skládací mechanismus skřípavě rachotil. Zdálo se, že ložisko a motory sténají svým vlastním skrytým životem.

Diment se tryskem rozběhl k druhému konci stroje. První válec už se začal barvit zlověstně červeně. Dimentovi se z hrdla vydralo kvílivé a bublavé zasténání. Šroťák zavyl, zarachotil a zasyčel.

Hluchý svědek tohoto výjevu by si byl zpočátku snad mohl myslet, že Stanner je pouze nad strojem skloněn v podivném úhlu. Pak by si byl ale i hluchý jistě všiml jeho smrtelně bledého obličej s vyvalenými očima a otevřenými ústy, zkroucenými v nepřetržitém řevu. Paže mizela pod bezpečnostní lištou a prvním válcem; jeho košile povolila v ramenním švu a nadloktí se zrůdně nalilo tlakem krve, hnané z paže vytrvale zpět.

„Vypni to!“ zaječel Stanner. Ozvalo se rupnutí, když mu praskl loket.

Diment stiskl stavěcí tlačítko. Šroťák nepřestal vrčet, chroptět a otáčet se. Nevěřicně znovu a znovu mlátil do tlačítka – bezvýsledně. Kůže na Stannerově paži nabývala lesklého a napjatého vzhledu. Brzy praskne pod tlakem, kterým na ni válec působí; a celou tu dobu byl Stanner při plném vědomí a ječel. Dimentovou myslí prolétla hrůzostrašná představa člověka, kterého v kreslené grotesce přejel parní válec, takže po něm zůstal pouhý stín.

„Pojistky...“ zachroptěl Stanner. Jeho hlavu to táhlo stále víc dolů, když ho válec vlekl kupředu.

Diment se prudce otočil a rozběhl se do kotelny; Stannerův řev ho poháněl kupředu jako kvílení šílených duchů. Vzduch byl prosycen pachem krve smíšené s párou. Na stěně vlevo byly tři masivní šedé schránky, obsahující veškeré pojistky pro elektrické rozvody prádelny. Diment je šklubnutím otevřel a jako šílenec začal vytahovat podlouhlé válcovité pojistky a házet je přes rameno na zem. Stropní světla zhasla, potom utichl kompresor a nakonec s hlasitým zmírajícím zasténáním i kotel.

A Šroťák se přesto točil dál. Stannerův řev se ztišil v jakési bublavé sténání.

Dimentův pohled padl na požární sekeru, uloženou v zasklené skřínce. Popadl ji s tichým dávivým zaskučením a rozběhl se zpátky. Stannerova paže už byla pohlcená téměř k rameni. Chybělo pár sekund, než se měl jeho zkroucený a natažený krk přerazit o bezpečnostní lištu.

„Já nemůžu,“ blekotal Diment se sekerou v ruce. „Ježíši, já nemůžu, Georgi, nemůžu, ne...“

Mandl teď už připomínal jatka. Skládací mechanismus vyplivoval útržky rukávu košile, kousky tkáně, prst. Stanner vyrazil hlasitý ječivý výkřik a Diment zdvihl sekeru nad hlavu, rozmáchl se a udeřil do neosvětleného prostoru prádelny, plného temných stínů. Pak podruhé. A ještě jednou.

Stanner padl na zem, v bezvědomí a s obličejem celým modrým, a z pahýlu těsně pod ramenem mu tryskala krev. Šroťák vcucl dovnitř, co zbývalo... a zastavil se.

Diment s pláčem vytáhl opasek z kalhot a začal na pahýlu vyrábět turniket.

Hunton měl na telefonu inspektora Rogera Martina. Jackson ho pozoroval a přitom trpělivě kutálel sem a tam míčem, za kterým běhala tříletá Patty Huntonová.

„Vytáhl všechny pojistky?“ ptal se Hunton. „A říkáte, že stavěcí tlačítko prostě nefungovalo?... Je ten mandl odstavený?... Dobře. Výborně. Cože?... Ne, není to oficiální.“ Hunton se zamračil a pak pohlédl stranou na Jacksona. „Ještě pořád si vzpomínáte na tu ledničku, Rogere?... Jo, já taky. Tak sbohem.“

Zavěsil a pohlédl na Jacksona. „Pojďme si promluvit s tím děvčetem.“

Měla svůj vlastní byt (podle váhavého a přitom vlastnického způsobu, jakým je uvedla dovnitř, když jí ukázal policejní odznak, nabyt Hunton dojmu, že ho asi nemá dlouho) a seděla nervózně proti nim v miniaturním, ale pečlivě zařízeném obývacím pokoji.

„Já se jmenují Hunton a tohle je můj spolupracovník pan Jackson. Jsme tady kvůli té nehodě v prádelně.“ V přítomnosti té snědé a ostýchavě hezounké dívky se vůbec necítil ve své kůži.

„Hrůza,“ zamumlala Sherry Oueletteová. „Je to jediný podnik, kde jsem zatím pracovala. Pan Gartley je můj strýček. Líbilo se mi to, protože jsem si mohla dovolit tenhle byt a vlastní přátele. Teď ale... je to tak *strašidelné*.“

„Státní komise bezpečnosti práce nařídila odstavení mandlu do doby, než bude uzavřeno úplné vyšetřování,“ oznámil jí Hunton. „Víte o tom?“

„Jistě.“ Nervózně si povzdechla. „Nevím, co teď budu dělat...“

„Slečno Oueletteová,“ přerušil ji Jackson, „vy jste na tom mandlu měla také nehodu, že? Jestli se nemýlím, pořezala jste si ruku o upínací šroub.“

„Ano, řízla jsem se do prstu.“ Obličej jí náhle potemněl. „To byl první případ.“ Žalostně na ně pohlédla. „Někdy mám pocit, že už mě tam holky nemají tak rády jako dřív... jako bych za to všechno mohla já.“

„Musím vám položit jednu nepříjemnou otázku,“ řekl rozvážně Jackson. „Otázku, která se vám nebude zamlouvat. Vypadá přímo absurdně osobně a zdánlivě nemá s celou tou věcí nic společného, ale

ujišťuji vás, že to tak není. Vaše odpověď nebude zapsána do žádného protokolu ani záznamu.“

Tvářila se vyděšeně. „Provedla jsem něco?“ Jackson se usmál, zavrtěl hlavou a Sherry se uklidnila. *Díky bohu za Marka*, pomyslel si Hunton.

„Řeknu ale ještě tohle: vaše odpověď by mohla přispět k tomu, abyste si udržela tenhle malý byteček, dostala zpátky svou práci a aby v prádelně bylo všechno jako dřív.“

„Jestli je to tak, odpovím na cokoli,“ prohlásila.

„Sherry, jste panna?“

Vypadala dokonale vyvedená z míry, dokonale šokovaná, asi jako kdyby jí kněz poskytl svátost oltární a pak ji plácl po zadku. Potom zdvihla hlavu a ukázala rukou na svůj úpravný malý byt, jako by se jich ptala, jestli si vážně myslí, že by to mohlo být místo nějakých mileneckých schůzek.

„Šetřím se pro svého manžela,“ řekla prostě.

Hunton s Jacksonem na sebe beze slova pohlédli a Huntonovi bylo v tom zlomku sekundy jasné, že je to všechno pravda: nějaký démon se zmocnil neživé oceli, ozubených koleček a ložisek šroťáku a proměnil ho v něco, co žije svým vlastním životem.

„Děkujeme,“ řekl tiše Jackson.

„A co teď?“ zeptal se pochmurně Hunton, když jeli zpět. „Najdeme nějakého kněze, který umí vymítat ďábla?“

Jackson posměšně odfrkl. „To bys musel jít hodně daleko, abys našel kněze, který by ti nestrčil do ruky pár traktátů na čtení a sám zatím nešel zavolat do blázince. Tohle musíme zvládnout sami, Johnny.“

„Dokážeme to?“

„Možná. Problém je v tom, že sice víme, že v tom šroťáku něco je, ale nevíme, *co* to je.“ Hunton pocítil zamrazení, jako by na něj sáhl bezmasý prst. „Existuje hrozná spousta nejrůznějších démonů. Patří ten, se kterým se chceme vypořádat, do společenství Bubastidy nebo Pana? Baala? Nebo snad toho křesťanského zvrhlého božstva, kterému říkáme Satan? To nevíme. Větší šanci bychom měli, kdyby to byl démon, kterého někdo záměrně přivolal. Jenže v tomhle případě jde zřejmě o náhodnou posedlost zlým duchem.“

Jackson si rukou prohrábl vlasy. „Panenská krev, to jistě. Tím se ale výběr prakticky vůbec nezužuje. A my to musíme vědět jistě, úplně jistě.“

„A proč?“ zeptal se Hunton nechápavě. „Proč prostě nesehnat pár různých receptů na vymítání ďábla a jeden po druhém je nevyzkoušet?“

Jacksonův obličej ztuhl. „Tady si nehrajeme na strážníky a zloděje, Johnny. Jen si prokristapána nemysli nic takového. Exorcistický rituál je strašlivě nebezpečný. Svým způsobem se dá přirovnat k řízené nukleární reakci. Mohli bychom udělat chybu a to by byl náš konec. Ten démon je zatím uvězněný v tom stroji. Stačí ale dát mu šanci a...“

„Mohl by se dostat ven?“

„O nic jiného nestojí,“ přikývl Jackson zachmuřeně. „A strašně rád zabíjí.“

Když k němu Jackson následujícího dne večer přišel, poslal Hunton manželku s dcerou do kina. Měli obývací pokoj sami pro sebe a Hunton byl za to vděčný, protože sám stále ještě sotva věřil tomu, do čeho se to vlastně zapletl. „Zrušil jsem všechny svoje přednášky,“ začal Jackson, „a strávil jsem celý den studiem knih tak děsných, že si to ani nedokážeš představit. Odpoledne jsem nacpal přes třicet receptů na vyvolávání démonů do počítače na technické fakultě. Získal jsem několik společných prvků a je jich překvapivě málo.“

Ukázal Huntonovi jejich seznam: byla tam panenská krev, hřbitovní prst, oči krásné paní, netopýří krev, noční mech, koňské kopyto, ropuší oko.

Byly tam i další, všechny ale označené jako druhotné. „Koňské kopyto,“ zahučel zamyšleně Hunton. „To je zvláštní...“

„To je velice časté. Po pravdě řečeno...“

„Mohly by se ty věci – kterákoli z nich – vykládat volně?“ skočil mu do řeči Hunton.

„Myslíš, jestli bys třeba mohl nahradit noční mech lišejníkem natrhaným v noci?“

„Něco takového.“

„To je dost pravděpodobné,“ přikývl Jackson. „Magické formule bývají často nejednoznačné a přizpůsobivé. Černá magie odjakživa ponechávala hodně prostoru tvůrčí iniciativě.“

„Koňské kopyto nahradíme potravinářskou želatinou,“ prohlásil Hunton. „Lidé ji často používají a ten den, kdy zemřela Frawleyová, jsem si všiml, že pod podávací deskou mandlu stála plechovka želatiny. A ta se vyrábí z koňských kopyt.“

Jackson kývl. „Ještě něco?“

„Netopýří krev... hmm, je to velká dílna. Spousta neosvětlených zákoutí a děr. Netopýří by tam klidně mohli být, i když pochybuji o tom, že by to vedení prádelny přiznalo. Docela dobře se mohlo stát, že se nějaký netopýř ve šrotáku chytil.“

Jackson zaklonil hlavu a kotníky si promnul krví podlité oči. „To sedí... všechno to sedí.“

„Vážně?“

„Ano. Řekl bych, že oči krásné paní můžeme bezpečně vyloučit. Rozhodně se do mandlu nedostalo něčí oko *před* smrtí paní Frawleyové a rulík zlomocný ve zdejší oblasti určitě neroste.“

„Hřbitovní prst?“

„Co myslíš?“

„Musela by to být zatracená náhoda,“ zabručel Hunton. „Nejbližší hřbitov je Pleasant Hill a to je od prádelny osm kilometrů.“

„Tak dobře,“ přikývl Jackson. „Poprosil jsem operátora na počítači – určitě si myslel, že se chystám na svátek všech svatých – aby mi vyjel detailní rozpis všech prvotních a druhotných prvků tohoto seznamu. Všechny potenciální kombinace. Asi dva tucty, které naprosto nedávaly smysl, jsem vyhodil. Ostatní se dají zařadit do poměrně jasně definovaných kategorií. Prvky, které jsme tady identifikovali, jsou v jedné z nich.“

„Která to je?“

„Jedna z těch nejmíň nebezpečných,“ ušklíbl se Jackson. „Příslušný mýtus má svoje centrum v Jižní Americe a některé jeho odnože zasahují až do oblasti Karibského moře. Je to příbuzné s vúdú. Literatura, kterou mám k dispozici, se na jeho božstva dívá jako na striktně druholigovou kategorii v porovnání s některými z

těch opravdových drsňáků, jako je třeba Saddath nebo Ten, jehož jméno je zakázáno vyslovit. Ta věc v našem mandlu by měla zmizet jako uličník, který rozbil okno.“

„Jak to uděláme?“

„Měla by na to stačit svččená voda a kousek svatě hostie. A můžeme mu přečíst pár pasáží z třetí knihy Mojžíšovy. Je to jen křesťanská bílá magie.“

„Víš určitě, že to není nic horšího?“

„Nechápu, jak by to mohlo být,“ řekl Jackson zamyšleně. „Řeknu ti, že ty oči krásné paní mi dělaly pořádné starosti. To je zatraceně černá magie. Silná kouzla.“

„Svččená voda by na ně nestačila?“

„Démon vyvolaný v souvislosti s očima krásné paní by klidně k snídani spořádal celý štos biblí. Koledovali bychom si o pěkný průsvih, kdybychom do něčeho takového vůbec začali šťourat. To už by bylo lepší celou tu zatracenou mašinu rozebrat.“

„No dobře, takže víš naprosto jistě...“

„Naprosto jistě ne, ale poměrně jistě ano. Všechno to až moc dobře sedí.“

„Kdy to provedeme?“

„Čím dřív, tím líp,“ prohlásil Jackson. „Jak se dostaneme dovnitř? Rozbijeme okno?“

Hunton se usmál, sáhl do kapsy a zakýval Jacksonovi před nosem klíčem.

„Kdes ho vzal? Od Gartleye?“

„Ne,“ zavrtěl hlavou Hunton. „Od jistého státního inspektora jménem Martin.“

„Víš, co chceme udělat?“

„Myslím, že to tuší. Před pár týdny mi vyprávěl moc zvláštní historku.“

„O šroťáku?“

„Ne,“ řekl Hunton. „O ledničce. Tak pojď.“

Adelle Frawleyová už byla po smrti; trpělivý zaměstnanec pohřební služby ji sešil dohromady a teď spočívala v rakvi. Přesto však možná v mandlu přetrvávalo něco z jejího ducha, a pokud tomu

tak skutečně bylo, zoufale to volalo. Adelle by to byla věděla, byla by je mohla varovat. Často trpěla žaludeční nevolností a tuto zcela běžnou zdravotní potíž léčila rovněž zcela běžnými žaludečními pilulkami s obchodním názvem E-Z Gel, které si může každý bez receptu koupit v kterémkoli drugstóru za devětesedmdesát centů. Na boku krabičky je natištěné varování: Pacienti trpící zeleným očním zákalem nesmějí E-Z Gel užívat, protože jeho aktivní složky vyvolávají zhoršení této choroby. Adelle Frawleyová bohužel zeleným očním zákalem netrpěla. Byla by si možná vzpomněla na ten den – bylo to krátce předtím, než se Sherry Oueletteová řízla do ruky – kdy nešťastnou náhodou do šroťáku upustila plnou krabičku tablet E-Z Gel. Byla však mrtvá a nebyla si vědoma faktu, že ta aktivní složka, která tišila její pálení záhy, je chemický derivát rulíku zlomocného, známého kdysi v některých evropských zemích pod názvem oči krásné paní.

Přízračným tichem prádelny Blue Ribbon se náhle rozlehl strašlivý chroptivý zvuk – jeden z netopýrů s rozčileným zamáváním křídel honem zamířil do své díry v izolaci nad ždímačkami, kde měl hnízdo, schoval se a slepý obličej si zakryl křídly.

Byl to zvuk téměř připomínající zlomyslné zachechtání. Šroťák se s náhlým trhavým zaskřípěním rozjel – jeho pásy spěšné ubíhaly temnotou, ozubená soukolí zapadala do sebe, vrzala a sténala a těžké, vše drtící válce se roztočily.

Byl na ně připraven.

Když Hunton zabočil na parkoviště, bylo krátce po půlnoci a měsíc byl skryt za hradbou plujících mračen. Jediným pohybem prudce sešlápl brzdu a vypnul světla; Jackson málem narazil čelem na čalouněnou přístrojovou desku. Když vypnul zapalování, ozvalo se zřetelněji pravidelné rachocení a syčení. „To je šroťák,“ řekl pomalu. „To je on. Běží sám od sebe. Uprostřed noci.“

Chvilí tiše seděli a cítili, jak se jim z nohou vzhůru do těla rozlévá strach.

„No tak,“ ozval se Hunton, „jdeme na to.“

Vystoupili z auta a zamířili k budově, přičemž stále hlasitěji slyšeli rachocení šroťáku. Když Hunton zastrkoval klíč do zámku

vchodu pro zaměstnance, napadlo ho, že to doopravdy zní, jako by byl mandl živý – jako by hlasitě a horce dýchal a mluvil sám k sobě syčivým, ironickým šepotem.

„Z ničeho nic mě těší, že mám s sebou policajta,“ prohlásil Jackson. Přehodil si hnědou tašku, kterou nesl, z jedné ruky do druhé. Uvnitř byla malá lahvička se svčcenou vodou, zabalená do voskovaného papíru, a Gideonova bible.

Vešli dovnitř a Hunton stiskl vypínač u dveří. Zářivky se rozžehly chladným světlem. V tomtéž okamžiku se šroťák zastavil.

Nad jeho válci se vznášel oblak páry. Čekal na ně ve svém novém zlověstném tichu.

„Panebože, to je ale příšera,“ zašeptal Jackson.

„Tak jdeme na to,“ pobídl ho Hunton. „Než nám povolí nervy.“

Přistoupili k mandlu. Bezpečnostní lišta byla v dolní pozici nad pásem, na kterém prádlo zajíždělo dovnitř.

Hunton vztáhl ruku. „Blíž nechod', Marku. Dej mi ty věci a řekni mi, co mám dělat.“

„Ale...“

„Nehádej se se mnou.“

Jackson mu podal tašku a Hunton ji položil na přípravný stolek před mandlem. Podal Jacksonovi bibli.

„Budu předčítat,“ vysvětloval Jackson. „Až ti ukážu, postříkej prsty mandl svčcenou vodou. Přitom řekni: ‚Ve jménu otce, syna a ducha svatého, zmiz z tohoto místa, nečistá sílo.‘ Budeš si to pamatovat?“

„Jo.“

„Až ti ukážu podruhé, rozlomiš hostii a budeš to opakovat.“

„Jak se dozvíme, jestli to funguje?“

„To se dozvíš, neboj se. Až odtud bude ta věc utíkat, vyrazí nejspíš všechna okna. Když to nebude fungovat, budeme to opakovat tak dlouho, dokud to nezabere.“

„Jsem podělaný strachy,“ přiznal Hunton.

„Abych řekl pravdu, já taky.“

„Jestli jsme se spletli s těma očima krásné paní...“

„Nespletli jsme se,“ přerušil ho Jackson. „Tak se do toho dáme.“

Začal předčítat. Jeho hlas zaplňoval prázdnou prádelnu přízračnou ozvěnou. „Nedělejte sobě model ani obrazu rytého; nebo já jsem Hospodin Bůh váš...“ Slova dopadala jako kameny do ticha, které jako by náhle bylo naplněno lezavým chladem, připomínajícím ovzduší v hrobce. Šroťák zůstával pod světlem zářivek nehybný a tichý a Huntonovi se zdálo, že se na ně posměšně šklebí.

„... aby nevyvrátila vás země, protože byste ji poskvřili, jako vyvrátila národ, kterýž byl před vámi.“ Jackson s křečovitě staženým obličejem vzhlédl a pokynul Huntonovi.

Hunton pokropil pás podavače svěcenou vodou. Ozvalo se náhlé skřípavé zaječení mučeného kovu. Z plátěných pásů v místech, kam dopadly kapky svěcené vody, začal stoupat kouř a vytvářel podivně se kroutící zarudlé obrazce. Šroťák se z ničeho nic probudil k životu. „Už ho máme!“ vykřikl Jackson do silícího rachotu. „Už před námi utíká!“

Znovu začal předčítat a neustále zvyšoval hlas, aby překřičel hlučně rachotící stroj. Podruhé pokynul Huntonovi a ten na stroj hodil drobty hostie. Když je házel, zaplavila ho znenadání hrůza pronikající až do morku kostí, náhlé strašlivé přesvědčení, že se jim události vymkly z rukou, že stroj odhalil jejich hru a je teď ještě silnější než dřív.

Jacksonův hlas stále sílil a přibližoval se k vyvrcholení.

V oblouku mezi hlavním a pomocným motorem začaly přeskakovat jiskry a vzduch se naplnil vůní ozónu, připomínající měděný pach horké krve. Z hlavního motoru se začalo kouřit; Šroťák běžel neuvěřitelnou, šílenou rychlostí – stačilo by dotknout se centrálního pásu jediným prstem a celé tělo by bylo vtaženo dovnitř a během pěti sekund proměněno ve zkrvavený hadr. Beton se jim pod nohama otřásal a vibroval.

Potom s oslepujícím zábleskem rudého světla prasklo hlavní ložisko a naplnilo chladný vzduch pachem bouřkovitého hromobití; Šroťák však stále běžel, rychleji a rychleji, pásy, válce i ozubená kola se pohybovaly takovým tempem, že se zdálo, jako by se mísily a slévaly, měnily, roztékaly, přetvářely...

Hunton, který to všechno téměř zhyponotizované pozoroval, náhle ustoupil o krok dozadu. „Uteč!“ zařval do ohlušujícího randálu.

„Už ho skoro máme!“ zahulákal na něj zpátky Jackson. „Tak proč bych...“

Znenadání se ozval nepopsatelný trhavý zvuk a v betonové podlaze se náhle objevila prasklina, rozběhla se k nim, minula je a neustále se zvětšovala. Do vzduchu vířivě vyletěly částičky prastarého cementu. Jackson pohlédl na Šroťák a zaječel. Šroťák se snažil vytrhnout z betonu jako dinosaur, který by se chtěl vymanit z asfaltového jezera. A vlastně to už vůbec nebyl prádelní mandl; stále ještě se roztékal a měnil. S modravým jiskřením spadl mezi válce pětisetpadesáti voltový kabel a byl roztrhán na kousky. Na kratičký okamžik na ně hleděly dvě ohnivé koule podobné zářícím očím – očím plným obrovského, nemilosrdného hladu.

V podlaze se rozevřela další prasklina. Šroťák se k nim naklonil a chyběl mu jen vlásek k tomu, aby se vytrhl z betonových základů, které ho poutaly k podlaze. Potměšile se na ně šklebil, bezpečnostní lišta vyskočila nahoru a Hunton se díval do rozevřené hladové tlamy, plné páry. Otočili se a chtěli se dát na útěk, když se jim pod nohama otevřela nová trhлина. Za nimi se ozvalo hlasité vřeštivé zaburácení svědčící o tom, že se ta věc doopravdy osvobodila. Hunton trhlinu přeskočil, ale Jackson klopýtl a svalil se na zem.

Hunton se obrátil, aby mu přispěl na pomoc; vtom na něj padl obrovitý beztvary stín, blokující světlo zářivek.

Stín se nakláněl nad Jacksonem, který ležel na zádech a strnule v bezhlesé hrůze hleděl nad sebe – v dokonalé pozici oběti. Hunton zaregistroval jen zmatený dojem čehosi černého, co se pohybovalo a tyčilo nad nimi oběma do nesmírné výše, čehosi s jasně zářícíma elektrickýma očima velikosti fotbalových míčů a s otevřenou tlamou, v níž kmital plátěný jazyk.

Utíkal pryč a v patách mu zněl řev umírajícího Jacksona.

Když Roger Martin konečně vylezl z postele a šel otevřít dveře, u nichž řinčel zvonek, byl stále ještě sotva ze třetiny vzhůru; když však dovnitř vpadl Hunton, šok ho drsně probral k plnému vědomí.

Huntonovy oči byly vyvalené jako oči šilence a jeho ruce se podobaly spárům, kterými dráсал Martinův župan. Z drobného

škrábance na tváři mu tekla krev a obličej měl pokrytý špinavě šedivým nánosem rozdrčeného cementu.

Vlasy mu zbělely jako sníh.

„Pomozte mi... pro rány boží, pomozte mi. Mark je mrtvý. Jackson je mrtvý.“

„Jen pomalu,“ zarazil ho Martin. „Pojďte do obývacího.“

Hunton šel za ním a z hrdla se mu dral nezřetelný kvílivý zvuk podobný psímu kňučení.

Martin mu nalil dvojitou dávku bourbonské whisky a Hunton popadl sklenici oběma rukama a neřaděnou pálenku do sebe hodil s jediným vzlykavým polknutím. Sklenici bezmyšlenkovitě upustil na koberec a jeho ruce jako toulaví duchové znovu popadly Martina za klopý županu.

„Šroták zabil Marka Jacksona! Je to... je to... ach bože, mohl by se dostat ven! Nesmíme dopustit, aby se dostal ven! Nesmíme... ne... bože...“ Začal křičet šíleným sípavým jekem, který v nepravidelných intervalech utichal a pak znovu sílil.

Martin se mu snažil podat další whisky, ale Hunton sklenici prudce odstrčil. „Musíme ho spálit,“ prohlásil. „Musíme ho spálit, než se dostane ven. Kristepane, co kdyby se dostal ven? Co kdyby...“ Jeho oči náhle horečně zaplály, potom zmatněly, protočily se tak, že bylo vidět pouze bělmo, a pak Hunton omdlel a jako špalek se svalil na koberec.

Ve dveřích stála paní Martinova a přidržovala si župan u krku. „Kdo to je, Rogu? Nějaký blázen? Myslela jsem...“ Otrásla se.

„Neřekl bych, že je to blázen.“ Morbidní stín strachu ve tváři jejího manžela ji náhle vyděsil. „Bože můj, doufám, že přišel včas.“ Otočil se k telefonu, zdvihl sluchátko a ztuhl.

Z východní strany domu, tedy ze směru, odkud přišel Hunton, se ozval jakýsi nezřetelný, ale rychle sílící zvuk. Pravidelné skřípavé rachocení, které bylo stále hlasitější. Okno obývacího pokoje bylo pootevřené a vánek donesl k Martinovi nepříjemný zápach. Pach ozónu... nebo krve.

Stál s rukou položenou na telefonu který už mu k ničemu nebyl, a poslouchal, jak ten rachot skřípe a chroptí; ulicemi se blížilo něco

rozpáleného z čeho tryskala horká pára. Místnost se zaplnila pachem krve.

Odtáhl ruku z telefonu.

Démon už byl venku.

BOJIŠTĚ

„Pane Renshawe.“

Hlas recepčního ho zastihl na poloviční cestě k výtahu a Renshaw se netrpělivě otočil a přehodil si cestovní brašnu z jedné ruky do druhé. Obálka v kapse jeho svrchníku, nacpaná dvacetidolarovkami a padesátidolarovkami, hlasitě zašustila. Zakázku splnil bez problémů a zaplacená byla výborně – i když se z platby odečetlo patnáctiprocentní nálezné pro Organizaci. Teď netoužil po ničem jiném než po horké sprše, džinu s tonikem a posteli.

„Co je?“

„Máte tu balíček, pane. Podepsal byste mi prosím stvrzenku?“

Renshaw se podepsal a zamyšleně hleděl na hranatý balík. Na horní straně byl nalepený štítek s jeho jménem a adresou; hranaté, doleva nakloněné písmo mu připadalo povědomé. Zatřásl balíkem na recepčním pultu z nepravého mramoru a něco uvnitř nezřetelně zaharašilo.

„Mám s tím někoho poslat nahoru, pane Renshawe?“

„Ne, odnesu si to sám.“ Balík měl hrany o délce přibližně pětáctýřiceti centimetrů, takže ho jen trochu nepohodlně mohl nést pod paží. Položil ho na vysoký koberec pokrývající podlahu výtahu a zastrčil klíč do zámku nejvyššího patra, umístěného nad řadou normálních tlačítek. Výtah se plynule a tiše rozjel. Zavřel oči a na temné obrazovce své mysli si znovu přehrával poslední zakázku.

Jako obvykle začala tím, že mu zavolal Cal Bates. „Jsi k dispozici, Johnny?“

Byl k dispozici dvakrát do roka za minimální honorář deseti tisíc dolarů. Pracoval velice efektivně a byl absolutně spolehlivý, zákazníci však platili především za jeho zcela neomylné nadání dravce. John Renshaw byl jestřáb v lidské podobě, stvořený svými genetickými předpoklady i svým prostředím pro dokonalé zvládnutí dvou věcí: zabíjení a přežití.

Po Batesově telefonátu se v Renshawově poštovní přihrádce objevila žlutohnědá obálka. Jméno, adresa a fotografie. Renshaw si všechno vryl do paměti a popel z obálky i z jejího obsahu skončil v odpadní šachtě.

Tentokrát to byla pobledlá tvář jistého podnikatele z Miami Hanse Morrise, zakladatele a majitele hračkářského podniku Morris Toy Company. Někdo se potřeboval Morrise zbavit a obrátil se na Organizaci. Organizace představovaná Calvinem Batesem se zase obrátila na Johna Renshawa. *Prásk!* Prosíme pozůstalé, aby neposílali květiny.

Dveře se tiše otevřely, Renshaw zdvihl balík a vystoupil z výtahu. Odemkl dveře svého bytu a vešel dovnitř. V tuhle denní dobu – bylo pár minut po třetí hodině odpolední – byl prostorný obývací pokoj zalitý dubnovým sluncem. Renshaw se na chvíli zastavil, aby vychutnal sluneční paprsky, potom balík odložil na stůl u dveří a povolil si kravatu. Na balík hodil obálku a zamířil na terasu.

Otevřel posuvné skleněné dveře a vyšel ven. Bylo chladno a vítr profukoval jeho lehkým svrchníkem jako ostrý nůž. Přesto však na terase chvíli postál a díval se na město asi tak, jako si generál prohlíží porobenou zemi. Ulicemi se pomalu šinuli drobní broučci aut. V dálce, téměř ztracený ve zlatavém odpoledním oparu, se jako nějaká šílená fáta morgana třpytil most Bay Bridge. Na východ od něj, prakticky ztracené za mrakodrapy městského centra, byly přelidněné a špinavé činžáky, nad nimiž se tyčily nerezové lesy televizních antén. Tady nahoře to bylo lepší. Lepší než v bahnu ulice.

Vrátil se dovnitř, přirazil dveře, zamířil do koupelny a dlouze se sprchoval horkou vodou.

Když se o čtyřicet minut později posadil a se skleničkou v ruce začal zkoumat balík, stíny se prodloužily do poloviny jeho tmavočerveného koberce a odpoledne se pomalu chýlilo k večeru. *Je to bomba.*

Samozřejmě, že to nebyla bomba, Renshaw ale postupoval tak, jako by to bomba byla. Právě tomu vděčil za to, že pořád ještě stál na vlastních nohou a užíval si jídla a pití, zatímco tolik jiných se mezitím odebralo do toho velkého úřadu pro nezaměstnané na nebesích.

Pokud to byla bomba, neměla žádný hodinový mechanismus. Z balíku se neozýval sebemenší zvuk; ležel tam naprosto neutrálně a záhadně. V dnešní době byla stejně pravděpodobnější plastická trhavina, která není tak citlivá jako hodinová péra vyráběná firmami Westclox a Big Ben.

Renshaw se podíval na poštovní razítko. Miami, patnáctého dubna. To bylo před pěti dny. Nebyla to tedy časovaná bomba, protože ta by byla vybuchla v hotelovém sejfu.

Miami. No jistě. A to hranaté, doleva nakloněné písmo. Na psacím stole toho pobledlého podnikatele stála zarámovaná fotografie. Na snímku byla nějaká dokonce ještě bledší stará babice s šátkem na hlavě. Text šikmo napsaný na spodku fotografie zněl: „Všechno nejlepší ti přeje tvoje inspirátorka číslo jedna – mamka.“

Tak jakápak asi je tohle inspirace, mamko? Atentátnická soupava pro domácí kutily?

S dokonalým soustředěním se díval na balík, nehýbal se a ruce měl založené. Podružné otázky jako například, jak asi Morrisova inspirátorka číslo jedna zjistila jeho adresu, mu vůbec nepřišly na mysl. Ty mohly počkat, byly to otázky pro Cala Batese. Teď nebyly důležité.

Náhlym a téměř roztržitým gestem vytáhl z náprsní tašky malý celuloidový kalendář a zastrčil ho obratně pod provaz, kterým byl hnědý balicí papír převázaný. Zasunul ho pod lepicí pásku, kterou byl přilepený jeden přeložený trojúhelníkový konec. Papír se uvolnil a zachytil se o provaz.

Chvilí počkal, pozorně se díval, potom se sklonil k balíku a přičichl k němu. Lepenka, papír, provaz. Nic jiného. Přešel na druhou stranu krabice, plyným pohybem si dřepel a uvolnil i druhý konec. Do bytu mu začal šedými prsty stínů pronikat soumrak.

Jeden z papírových jazyků vyklouzl z provazu, který ho přidržoval, a odhalil matnou zelenou skříňku. Kovovou. S panty. Renshaw vytáhl kapesní nůž a provaz přeřízl. Papír se odchlípl na stranu, a když mu několikrát nožem pomohl, skříňka se objevila.

Byla zelená s černým označením a na přední straně měla šablonou malovaný bílý nápis: VETERÁN JOE A JEHO VIETNAMSKÝ ODDÍL. A pod tím: 20 pěšáků, 10 vrtulníků, 2

samopalníci, 2 tarasnice, 2 zdravotníci, 4 džípy. Na další řádce: Obtisk vlajky. A dole v rohu: Morris Toy Company, Miami, Florida.

Už už se jí chtěl dotknout, pak ale ucukl. Uvnitř skříňky se něco pohnulo.

Renshaw beze spěchu vstal a pomalu ustupoval směrem ke kuchyni a předsíni. Rozsvítil.

Skříňka s vietnamskými veterány se otřásala a hnědý papír pod ní hlasitě šustil. Náhle se převážila, s tlumeným bouchnutím spadla na koberec a dopadla na hranu. Víko zavěšené na pantech povolilo, takže se rozevřela asi pětcentimetrová štěrbina.

Ze skříňky začali vylézat pěšáci, velicí asi čtyři centimetry. Renshaw se na ně strnule bez mrknutí díval. Jeho mysl se ani v nejmenším nepokoušela vyrovnat se s reálným či nereálným aspektem toho, co viděl – přemýšlel jen o potenciálních důsledcích pro vlastní přežití.

Vojáci na sobě měli miniaturní polní uniformy, helmy a na zádech tlumoky s výstrojí. Přes ramena měli přehozené droboučké pušky. Dva z nich se na okamžik zadívali přes obývací pokoj na Renshawa; oči, ne větší než špendlíkové hlavičky, se jim leskly.

Pět, deset a potom všech dvacet. Jeden z nich gestikuloval a udílel ostatním rozkazy. Seřadili se podél štěrby, která se rozevřela při pádu skříňky, a zatlačili. Štěrbina se začala rozevírat.

Renshaw zdvihl z pohovky velký polštář a zamířil k nim. Velicí důstojník se obrátil a mávl rukou. Ostatní se bleskově otočili a strhli pušky z ramenou. Ozvaly se tiché, téměř komorní práskavé zvuky a Renshaw měl náhle pocit, jako by na něj zaútočily včely.

Hodil polštářem. Dopadl na ně, srazil je k zemi a potom narazil do skříňky, takže se víko rozletělo dokořán. S nezřetelným pištivým vrněním podobným zvuku, jaký vydávají písečné blechy, se ze skříňky jako roj hmyzu vzeslo mračno miniaturních tmavozelených vrtulníků.

K Renshawovým uším dolehly tlumené štěkavé zvuky a viděl, jak z otevřených dveří vrtulníků šlehají droboučké záblesky výstřelů. Jehlovité štípance ho začaly bodat do břicha, do pravé paže a ze strany do krku. Divoce se rozmáchl a jeden vrtulník srazil – prsty mu projela náhlá bolest a vyvalila se mu z nich krev. Rotující lopatky je

rozsekly až na kost a zanechaly mu na prstech rovnoběžné, rudě zející otevřené rány. Ostatní okamžitě odletěly z jeho dosahu a kroužily kolem něj jako ovádi. Zasažený vrtulník se zřítil na koberec a zůstal nepohnutě ležet.

Náhlá nesnesitelná bolest v noze ho přiměla k výkřiku. Na botě mu stál jeden z pěšáků a vrážel mu bajonet do kotníku. Vzhlížel k němu udýchanou rozšklebenou tvářičkou. Renshaw ho nakopl a malé tělíčko proletělo celým obývánkem a rozplesklo se na stěně. Nezaněchalo po sobě krev, ale lepkavou rudou skvrnu.

Ozvala se tlumená kašlavá exploze a stehnem mu projela taková bolest, až mu vhrkly slzy do očí. Ze skříňky vylezl jeden z vojáků ozbrojených tarasnicí a z jeho zbraně líně stoupal obláček kouře. Renshaw pohlédl na svou nohu a spatřil začouzenou černou díru v kalhotách, velkou jako čtvrt dolar. Kůže pod ní byla sežehlá. *Ten hajzlík mě střelil!*

Otočil se, vyběhl do předsíně a pokračoval do ložnice. O tvář se mu otřel jeden z vrtulníků s vířícími rotory. Ozvalo se zaštekání samopalu a vrtulník se zase stočil stranou.

Pistole schovaná pod polštářem byla čtyřiačtyřicítka magnum, dost velká na to, aby v čemkoli, do čeho se trefila, udělala díru velkou jako dvě pěsti. Renshaw se otočil a držel ji oběma rukama. S jasnou hlavou si uvědomoval, že bude střílet na pohyblivý cíl jen o málo větší, než by byla poletující žárovka.

Do ložnice bzučivě vletěly dva vrtulníky. Renshaw vsedě na posteli vystřelil a jeden z vrtulníků se rozletěl na kousky. To máme dva, pomyslel si. Zamířil na další, stiskl spoušť...

Zasekla se! Zatraceně, zasekla se! Vrtulník se k němu střemhlav spustil náhlým smrtonosným obloukem; přední i zadní rotory se otáčely s oslepující rychlostí. Renshaw koutkem oka zahlédl jednoho ze samopalníků, který se krčil u otevřených postranních dveří a páčil krátkými vražednými dávkami, a pak se vrhl na zem a odkutálel se stranou.

Moje oči, ta svině mi šla po očích! Zastavil se vleže na zádech u protější stěny a pistoli držel ve výši prsou. Vrtulník však ustupoval. Zdálo se, že na okamžik zaváhal a potom se dal na ústup, jako by si

uvědomoval převahu Renshawovy palebné síly. Pak zamířil zpět do obýváku a ztratil se z dohledu.

Renshaw vstal a zašklebil se bolestí, když spočinul plnou vahou na zraněné noze, ze které se valila krev. A jak by ne, pomyslel si s hořkým humorem. Není moc lidí, kteří dostanou z bezprostřední blízkosti zásah protitankovou střelou a přežijí to.

Tak mamka byla jeho inspirátorka číslo jedna, co? To tedy ano – mírně řečeno.

Vytřásl polštář z povlaku, povlak roztrhl a udělal si z něj na noze obvaz, potom vzal z prádelníku zrcátko na holení a přešel ke dveřím do předsíně. Poklekl, vystrčil zrcátko na koberec natočené v potřebném úhlu a podíval se do něj.

Zřizovali si tam u skříňky tábor, zatraceně, opravdový vojenský tábor. Miniaturní vojíčci pobíhali sem a tam a stavěli stany. Kolem nich důležitě popojížděly pět centimetrů vysoké džípy. Jeden ze zdravotníků ošetřoval vojáka, kterého Renshaw nakopl. Zbývajících osm vrtulníků se nad nimi vznášelo v ochranném roji ve výši konferenčního stolu.

Náhle si všimli zrcátka a tři pěšáci zaklekli a začali střílet. O několik sekund později se zrcátko na čtyřech místech roztříštilo. *No dobrá, dobrá.*

Renshaw se vrátil k prádelníku a vytáhl z něj těžkou mahagonovou kazetu, kterou dostal k vánocům od Lindy a ve které si schovával nejrůznější zbytečnosti. Potěžkal ji v ruce, přikývl, zamířil ke dveřím a skočil do předsíně. Rozmáchl se a mrštil kazetou jako baseballovým míčem. Kazeta opsala rychlou, přesnou křivku a rozmetala vojáky jako kuželky. Jeden z džípů se dvakrát převrátil. Renshaw postoupil až ke dveřím obývacího pokoje, zamířil na jednoho z ležících vojáků a odstřelil ho.

Někteří ze zbývajících vojáků se mezitím vzpamatovali. Několik jich vkleče zahájilo pravidelnou palbu, jiní si vyhledali různé úkryty a ještě další se stáhli zpátky do skříňky.

Nohy a trup mu začala zasypávat další včelí žihadla, žádné z nich mu však nedosáhlo výš než na hrudník. Možná neměli dostatečný dostřel. Na tom nezáleželo, protože rozhodně neměl v úmyslu nechat se zahnat na ústup – teď přišla rozhodující chvíle.

Příští jeho výstřel se minul cílem – byli tak setsakramentsky drobní – ale po další ráně se opět jeden z vojáků svalil jako podřátý.

Vrtulníky k němu zamířily se vzteklým bzučením. Maličké střely mu teď začaly dopadat do obličeje, pod očima i nad očima. Sestřelil vrtulník v čele formace a pak druhý. Oči mu zastíral roztržený závoj bolesti.

Zbývajících šest vrtulníků se rozdělilo do dvou ustupujících formací. Renshaw si předloktím otřel krev, která mu zalévala obličej. Právě se chystal znovu zahájit palbu, když se náhle zarazil. Vojáci, kteří se stáhli zpátky do skříňky, z ní teď něco namáhavě vytahovali. Něco, co vypadalo jako...

Vyšlehl oslepující záblesk žlutého ohně a ze zdi po jeho levé ruce náhle spadla sprška omítky a třísek.

... raketomet!

Vypálil na něj jednu ránu, minul, otočil se a tryskem zamířil do koupelny na druhé straně chodby. Přirazil za sebou dveře a zamkl je. Z koupelnového zrcadla na něj zíral Indián ohromenýma a vyděšenýma očima, Indián v šílené bojové euforii, s tenkými potůčky červené barvy prýstícími z dírek ne větších, než jsou pepřová zrnka. Z jedné tváře mu visel odtržený cár kůže. Na krku měl krvavou rýhu.
Prohrávám!

Roztřesenou rukou si projel vlasy. Od vstupních dveří byl odříznutý. Zrovna tak i od telefonu a od přípojky v kuchyni. Měli zatracený raketomet, který by mu v případě přímého zásahu urazil hlavu.

Krucinál, ten na té krabici nebyl ani napsaný! Právě se dlouze a hluboce nadechoval, náhle však vyděšeně vyprskl, protože ve dveřích se objevila díra jako pěst a do koupelny vletěly kousky začouzeného dřeva. Na zubatých okrajích díry chvíli hořely drobné plamínky a Renshaw viděl další oslnivý záblesk, když odpálili ještě jednu raketu. Do koupelny vpadly další kousky dřeva, které se jako žhavé uhlíky rozlétly po koberečku. Zašlapal je a otvorem zatím dovnitř se zlostným bzučením prolétly dva vrtulníky. Střely z maličkých samopalů mu vytetovaly krvavé čáry na hrudi.

Se vzteklým sípavým zaúpěním smetl jeden z nich holou rukou ze vzduchu, takže mu na dlani zůstala pravidelná řádka

rovnoběžných řezných ran. V záchvatu náhlé zoufalé inspirace hodil na druhý vrtulník těžkou osušku. Zakymácel se a spadl na podlahu, kde ho rozdupal na maděru. Z prsou se mu draly chraptivé sténavé vzdechy. Jedno oko mu zalila horká a pálivá krev, kterou si honem oťel.

To je ono, zatraceně. To je ono. To je naučí.

A skutečně se zdálo, že se z toho poučili. Patnáct minut se nic nehýbalo. Renshaw seděl na kraji vany a horečně přemýšlel. Musí přece existovat nějaký způsob, jak se z téhle slepé uličky dostat. *Musí*. Jen kdyby se mu nějak podařilo obejít je a napadnout je z boku...

Náhle se otočil a podíval se na okénko nad vanou. Půjde to. Samozřejmě to půjde.

Sjel očima na lahvičku s tekutým podpalovačem, která stála na skříňce s léky. Právě po ní sahal, když se ozval jakýsi šustivý zvuk.

Prudce se otočil, zdvihl pistoli... byl to ale jen maličký kousek papíru prostrčený pode dveřmi. Renshaw si pochmurně pomyslel, že skulina pode dveřmi je příliš malá i na to, aby se jí protáhl jeden z *nich*.

Na papíru byla droboučkým písmem napsaná jenom dvě slova:

Vzdejte se

Renshaw se nevesele usmál a strčil si podpalovač do náprsní kapsy. Vedle něj ležel okousaný špaček tužky. Naškrábal na papír jediné slovo a strčil ho pode dveřmi zpátky:

NASRAT

Ozvala se náhlá ohlušující kanonáda raketových střel a Renshaw couvl. Střely obloukem proletěly otvorem ve dveřích a explodovaly při nárazu na světle modré dlaždice nad věšákem na ručníky, takže změnilly elegantní stěnu v miniaturní měsíční krajinu. Renshaw si rukou zaclonil oči a chránil se před horkým šrapnelovým deštěm kousků omítky. Košili mu proděravěly žhavé projektily a záda měl v jednom ohni.

Když kanonáda utichla, Renshaw se pohnul. Vylezl na vanu a otevřel okénko. Zvenku na něj dopadlo chladné světlo hvězd. Bylo to uzoučké okénko a za ním uzoučká římsa. Teď ale neměl čas o tom přemýšlet.

Protáhl se okénkem a chladný vzduch ho udeřil do pořezaného obličeje a krku jako rána otevřenou dlaní. Nakláněl se, rukama udržoval rovnováhu a díval se přímo pod sebe dolů. Pod ním bylo čtyřicet pater. Z téhle výše nevypadala ulice o nic širší než dětská železniční trať. Jasná blikající světla města se pod ním šíleně třpytila jako blyštící se drahokamy.

S ošidnou snadností trénovaného atleta zdvihl Renshaw nohy a zapřel se koleny o spodní okraj okénka. Kdyby byl v tom okamžiku otvorem ve dveřích vletěl dovnitř jeden z těch vosám podobných vrtulníků, jediná rána do zadku by ho byla srazila s pomalu doznívajícím výkřikem dolů. *Žádná* rána se neozvala.

Natočil se, vystrčil jednu nohu a šmátrající rukou se pevně zachytil horní římsy. O chvíli později už stál na spodní římsě pod oknem.

Přinutil se nemyslet na strašlivou hloubku pod nohama, nemyslet na to, co by se stalo, kdyby za ním vylétl jeden z vrtulníků; pomalu se posunoval směrem k rohu budovy. Pět metrů... tři... už jsme tady. Zastavil se s hrudí přitlačenou ke zdi a s roztaženými rukama hmatajícíma po hrubé omítce. Cítil v náprsní kapse váhu kapalného podpalovače a klid mu dodávala i pistole zastrčená za pasem. Teď jen přejít kolem toho zatraceného rohu. Opatrně postoupil kolem rohu budovy jednou nohou a přenesl na ni váhu. Rohová hrana se mu teď zařezávala do prsou a do břicha jako břitva. Před očima spatřil na hrubém kameni skvrnu ptačího trusu. Kristepane, pomyslel si mimo veškerou souvislost, to jsem nevěděl, že létají takhle vysoko. Levá noha mu sklouzla.

Nepřirozenou a časově nezměřitelnou chvíli se potácel nad propastí a zoufale mával pravou rukou ve snaze získat znovu rovnováhu, potom chtivě objímal obě stěny budovy jako nenasytý mileneček, tvář měl přitisknutou k ostrému rohu a roztřeseně nadechoval a vydechoval.

Kousek po kousku přesunul na druhou stranu i pravou nohu.

Deset metrů od něj vyčníval do prázdna balkón jeho obývacího pokoje.

Pomalou k němu došel, i když po cestě sotva popadal dech. Dvakrát byl nucen zastavit se, když ho prudké poryvy větru málem srazil y z římsy.

A pak tam byl a pevně se držel ozdobného železného zábradlí.

Nehlučně se přes ně přehoupl. Nechal předtím závěsy jen zcela zatažené přes posuvné skleněné dveře a teď se opatrně díval dovnitř. Byli všichni přesně v té pozici, která mu vyhovovala – zády k němu.

Na stráži u skříňky zůstali čtyři vojáci a jeden vrtulník.

Ostatní byli pravděpodobně u dveří do koupelny, kde čekali spolu s raketometem.

No prosím, stačí skočit otevřenými dveřmi dovnitř jako policajt z protigangového oddělení. Zlikvidovat vojáky u skříňky a pak vypadnout hlavními dveřmi ven. Potom honem chytit taxíka na letiště. Odletět do Miami a najít Morrisovu inspirátorku číslo jedna. Možná by jí mohl upravit ciferník plamenometem – to by byl ten nejspravedlivější trest.

Svlékl si košili a z jednoho rukávu utrl dlouhý pruh. Zbytek košile se mu volně snesl k nohám a Renshaw ukousl plastickou hubičku lahvičky s podpalovačem. Nacpal dovnitř jeden konec látky, pak ho vytáhl a nacpal dovnitř druhý konec tak, že z lahvičky volně visel jen asi patnácticentimetrový proužek nasáklé bavlny.

Vytáhl zapalovač, zhluboka se nadechl a škrtl. Přiložil zapalovač k látce, a když se vznála, prudce rozevřel skleněné dveře a skočil dovnitř.

Vrtulník okamžitě zareagoval a střemhlav na něj zaútočil, jakmile se k němu po koberci rozběhl a rozstříkával kolem sebe kapičky tekutého ohně. Renshaw ho úderem natažené paže srazil k zemi a sotva si všiml bolesti, která mu projela rukou, když mu vířící lopatky prosekly kůži. Malincí pěšáci vběhli poklusem do skříňky. A potom se všechno odehrálo velice rychle. Renshaw po nich mrštil podpalovač. Lahvička se vznítla a změnila se v obrovskou kouli šlehajícího ohně. Renshaw se okamžitě otočil a rozběhl se ke dveřím. Neměl ani čas si uvědomit, co se stalo. Znělo to jako rána, kterou by udělal ocelový sejf, kdybyste ho pustili na zem z pořádné výšky. Jenže tahle rána otřásla celým výškovým činžovním domem, takže jeho ocelová kostra vibrovala jako ladička.

Dveře podkrovního bytu vyletěly z pantů a roztržily se o protější zeď.

Mladý pár, který ruku v ruce kráčel dole po chodníku, vzhledl právě včas, aby spatřil oslnivý bílý záblesk, jako by zazářila stovka fotoblesků najednou.

„Někomu vyletěly pojistky,“ řekl muž. „Počítám, že...“

„Co je tohle?“ zeptala se dívka.

Něco se k nim shora pozvolna snášelo; natáhl ruku a chytil to. „Kristepane, to je něčí košile. A je plná nějakých maličkých dírek. A taky je zakrvácená.“

„To se mi nějak nelíbí,“ prohlásila nervózně. „Zavolej prosím tě taxíka, Ralphe. Jestli se tam nahoře něco stalo, budou s námi chtít mluvit poldové a víš přece, že bych tady s tebou vůbec neměla být.“

„No jo, jistě.“

Rozhlédl se, spatřil taxíka a zapískal. Autu se rozzářila brzdová světla a oba se k němu rozběhli.

Za nimi se nepozorován snášel dolů droboučkový kousek papíru, který přistál nedaleko zbytků košile Johna Renshawa. Hranatým, doleva nakloněným písmem na něm stálo:

***Děti, pozor! Mimořádná nabídka tohoto vietnamského oddílu!
(Pouze po omezenou dobu)***

1 raketomet

20 střel země-vzduch typu Twister

1 miniaturní model termonukleární bomby

MRTVÍ SE NĚKDY VRACEJÍ

Manželka na Jima Normana čekala už od dvou hodin, a když před činžákem spatřila zastavovat jeho auto, vyběhla ho ven přivítat. Zašla předtím nakoupit, aby mohla připravit slavnostní hostinu – dva steaky, láhev šampaňského, hlávkou salátu a pikantní zálivku Thousand Island. Když ho teď viděla vystupovat z auta, přistihla se, jak trošičku zoufale doufá (a nebylo to toho dne poprvé), že vůbec budou mít důvod k oslavě.

Stoupal po schodech nahoru, v jedné ruce nesl novou aktovku a v druhé čtyři učebnice. Viděla titul na horním svazku – *Základy gramatiky*. Položila mu ruce na ramena a zeptala se: „Tak jak to dopadlo?“

A Jim se usmál.

Jenže té noci se mu poprvé po strašně dlouhé době zase zdál ten starý sen; probudil se celý zpocený a stěží potlačil výkřik děsu.

Přijímacímu pohovoru byl přítomen ředitel střední školy Harolda Davise a vedoucí oddělení angličtiny. Rozhovor se stočil k jeho nervovému zhroucení; s tím ovšem počítal.

Ředitel, plešatý a vyzáblý muž jménem Fenton, se opřel o židli a zahleděl se do stropu. Simmons, vedoucí angličtinář, si zapálil dýmku.

„Byl jsem tehdy ve velice silném psychickém stresu,“ vysvětloval Jim Norman. Zachtělo se mu sevřít ruce složené v klíně v pěst, ale podařilo se mu to nutkání potlačit.

„To myslím chápeme,“ přikývl Fenton s úsměvem. „Nemáme v úmyslu šťourat se ve vašich soukromých záležitostech, ale všichni se asi shodneme na tom, že učitelské povolání je psychicky vyčerpávající, zejména na středních školách. Pět vyučovacích hodin ze sedmi jste na scéně a hrajete pro to nejbezohlednější obecnstvo na světě. Proto taky,“ dodal s náznakem zadostiučinění, „mají učitelé víc žaludečních vředů než příslušníci jakékoli jiné odborné profese s výjimkou dispečerů leteckého provozu.“

Jim pokračoval: „Když jsem se zhroutil, byl jsem... v obrovském stresu.“

Fenton se Simmonsem ho neutrálním pokývnutím pobídli, aby mluvil dál; Simmons cvakl zapalovačem a připálil si vyhaslou dýmku. Kancelář náhle vypadala strašně maličká a strašně dusná. Jim měl zvláštní pocit, že mu právě někdo za zády spustil elektrický radiátor. Prsty se mu v klíně kroutily a musel je přimět k nehybnosti.

„Byl jsem v posledním ročníku a chodil jsem učit jako praktikant. V létě toho roku mi zemřela matka – na rakovinu – a když jsem s ní naposledy mluvil, prosila mě, abych pokračoval ve studiu a školu dokončil. Můj bratr, tedy starší bratr, zemřel, když jsme byli oba ještě hodně malí. Chtěl se stát učitelem a matka myslela...“

Podle výrazu v jejich očích věděl, že mluví o něčem, co je nezajímá, a pomyslel si: *Kristepane, já to zase packám.*

„Udělal jsem, co si přála,“ prohlásil a spletitý vztah mezi matkou, svým bratrem Wayneem – ubohým zavražděným Wayneem – a sebou samým dál nerozpítvával. „Druhý týden mé praxe se moje snoubenka stala obětí dopravní nehody. Porazil ji nějaký kluk ve sport'áku a pak z místa nehody ujel... nikdy ho nenašli.“

Simmons ho tichým zamručením vyzval k pokračování.

„Studoval jsem dál. Zdálo se mi, že mi ani nic jiného nezbyvá. Měla velké bolesti – komplikovanou zlomeninu nohy a čtyři přeražená žebra – ale nebezpečí smrti jí nehrozilo. Nejspíš jsem si doopravdy neuvědomoval, v jak velkém jsem stresu.“

A teď opatrně. Právě tady ti začíná ujíždět půda pod nohama.

„Na praxi jsem chodil do střední učňovské školy v Center Street,“ oznámil Jim.

„Rajská zahrada našeho města,“ přikývl Fenton. „Zavírací nože, okované boty, podomácku dělané pistole v šatních skříňkách, placení za ochranu z peněz na obědy a každý třetí tam prodává drogy zbývajícími dvěma. Víím, jak to v Center Street vypadá.“

„Byl tam jeden kluk, jmenoval se Mack Zimmerman,“ pokračoval Jim. „Citlivá povaha, hrál na kytaru. Chodil ke mně na stylistiku a měl nadání. Když jsem tam jednou ráno přišel, dva z těch gaunerů ho drželi a třetí třískal jeho yamahou o radiátor. Zimmerman

ječel. Zařval jsem na ně, aby toho nechali a tu kytaru mi dali. Rozběhl jsem se k nim a někdo mě zezadu praštil přes hlavu a uzemnil.“ Jim pokrčil rameny. „A pak to přišlo. Složil jsem se. Žádné hysterické záchvaty ani tiché posedávání v koutku. Prostě jsem se tam nedokázal vrátit. Jak jsem se dostal do blízkosti Center Street, sevřelo se mi srdce strachem. Nemohl jsem pořádně dýchat, vyrážel na mně studený pot...“

„To se mi stává taky,“ prohlásil povzbudivě Fenton.

„Začal jsem chodit na psychoanalýzu. Na skupinovou terapii do městské nemocnice, protože soukromého psychiatra jsem si nemohl dovolit. Prospělo mi to. Sally a já jsme se vzali. Trošičku kulhá a má jizvu, ale jinak je jako nová.“ Pohlédl jim přímo do očí. „Počítám, že totéž by se dalo říct o mně.“

„Jestli se nepletu,“ zeptal se Fenton, „povinnou praxi jste pak dokončil na Cortezově střední škole?“

„To taky není zrovna procházka růžovým sadem,“ přidal se Simmons.

„Chtěl jsem nějakou náročnou školu,“ vysvětloval Jim. „Vyměnil jsem si to s jedním spolužákem, abych se tam dostal.“

„Váš konzultant a hodnotící učitel vás klasifikoval na jedničku?“ poznamenal Fenton.

„Ano.“

„A za celé čtyři roky máte studijní průměr jedna celá dvanáct. To znamená skoro všechno za jedna.“

„Studium mě bavilo.“

Fenton a Simmons na sebe pohlédli a vstali. Jim se také zvedl.

„Dáme vám vědět, pane Normane,“ řekl Fenton. „Budeme ještě mluvit s několika dalšími uchazeči...“

„Ano, jistě.“

„... ale mám-li mluvit za sebe, vaše studijní výsledky i vaše osobní upřímnost mi imponují.“

„Děkuji vám.“

„Sime, třeba by si pan Norman dal před odchodem šálek kávy.“

Podali si ruce.

„Myslím, že pokud o to místo stojíte, je vaše,“ řekl mu Simmons na chodbě. „I když bych vám to samozřejmě neměl říkat.“

Jim přikývl. On sám naopak neřekl spoustu věcí, které možná říct měl.

Davisova střední škola sídlila v odpudivé hranaté budově, uvnitř však byla zařízená podivuhodně moderně – jen oddělení přírodních věd dostalo z rozpočtu předchozího roku dotace ve výši půl druhého miliónu. Učebny, v nichž stále ještě přetrvávali duchové dělníků Výboru pro pracovní projekty, kteří je postavili, i poválečné mládeže, která v nich jako první studovala, byly vybavené moderními pracovními stoly a lesklými tabulemi. Studenti byli čistí, dobře oblečení, temperamentní a pocházeli ze zámožných rodin. Šedesát procent studentů posledního ročníku jezdilo vlastním autem. Celkem vzato dobrá škola. Škola, na které se v těchhle morových sedmdesátých letech dobře učilo. Učňovská škola v Center Street ve srovnání s ní připomínala nejtemnější Afriku.

Když ale děti odešly, zdálo se mu, jako by se něco pradávného a přízračného usazovalo na chodbách a šeptalo v prázdných učebnách. Nějaká černá odporná stvůra, která se nikdy neukázala na světle. Někdy, když procházel halou čtvrtého křídla a se svou novou aktovkou v ruce mířil k parkovišti, míval Jim Norman pocit, že téměř slyší její dech.

Koncem října se mu ten sen zdál znovu a tentokrát skutečně zaječel. Namáhavě se prodral do reality bdění a zjistil, že Sally sedí na posteli vedle něj a drží ho za rameno. Srdce mu zběsile tlouklo.

„Bože můj,“ povzdechl a přejel si rukou po obličejí.

„Jsi v pořádku?“

„Jistě. Já jsem zařval, vid’?“

„A jak. Zdálo se ti něco ošklivého?“

„Ano.“

„Něco o tom, jak ti kluci rozmlátili tomu chudákovi kytaru?“

„Ne,“ zavrtěl hlavou. „Něco mnohem staršího. Někdy se to vrací, to je všechno. Jen klid.“

„Určitě?“

„No jistě.“

„Nechceš skleničku mléka?“ Její tmavé oči na něj ustaraně pohlížely.

Políbil jí rameno. „Ne. Tak už spi.“ Zhasla a Jim tam ležel a zíral do tmy.

Na to, že byl v učitelském sboru nováčkem, měl dobrý rozvrh. První hodinu měl volnou. Druhou a třetí hodinu učil v prvním ročníku stylistiku; jedna třída byla dost tupá, ale ve druhé se docela bavil. Čtvrtá hodina byla nejlepší – americká literatura v nejvyšším ročníku pro studenty, kteří se chystali na vysokou školu a kterým působilo nesmírné potěšení hodinu denně hledat hnidy na starých klasicích. Pátá hodina byla „konzultační“, kdy měl být k dispozici studentům s osobními či studijními problémy. Zdálo se ovšem, že jen velice málo z nich má problémy toho či onoho druhu (nebo se s ním možná o nich nechtěli bavit), takže tyto hodiny většinou trávil s nějakým dobrým románem. Šestou hodinu měl gramatiku, nudnou a nezáživnou jako telefonní seznam.

Jediným jeho křížem byla sedmá hodina. Šlo o kurs zvaný Život s literaturou, který se konal v malé stísněné učebně ve druhém patře. Počátkem podzimu tam bylo příliš horko a s blížící se zimou naopak příliš chladno. Kurs sám byl určen pro studenty, kterým se ve školní terminologii rezervovaně říká „pomalejší“.

V Jimově třídě bylo sedmadvacet „pomalejších studentů“, většinou členů školních sportovních týmů. Nejmírnějším prohrěškem, z něhož je mohl obvinít, byl nezájem a někteří z nich si počínali vysloveně zlomyslně. Jednoho dne vešel do učebny a na tabuli našel vulgární a krutě výstižnou karikaturu své osoby, pod níž bylo zcela zbytečně připsáno „pan Norman“. Bez komentáře ji setřel a přes posměšné pochichtávání pokračoval ve výuce.

Vypracovával zajímavé učební plány zahrnující využívání audiovizuálních pomůcek a nařídil jim přečíst několik nesmírně poutavých a přitom snadno srozumitelných textů – všechno zcela bezvýsledně. Nálada ve třídě kolísala mezi neukázněnou bujností a trucovitým mlčením. Počátkem listopadu se během rozboru knihy *O myších a lidech* dva studenti začali rvát. Jim je od sebe odtrhl a oba poslal do sborovny. Když otevřel knihu na místě, kde předtím přestal, objevila se mu před očima slova „Strč si to do prdele“.

Svěřil se se svým problémem Simmonsovi, který pokrčil rameny a zapálil si dýmku. „V tom ti asi vážně neporadím, Jime. Poslední hodina je vždycky na draka. A čtyřka od tebe pro některé z nich znamená konec fotbalu nebo basketbalu. A ostatní základní kursy angličtiny už mají za sebou, takže jim nezbyvá než smířit se s tímhle.“

„A mně taky ne,“ povzdechl si Jim ponuře.

Simmons přikývl. „Ukaž jim, že se s nimi nebudeš mazlit, a oni zkrotnou – už proto, aby nepřišli o možnost dál sportovat.“

Sedmá hodina však i nadále zůstávala nepřetržitým trnem v patě.

Jedním z největších problémů Života s literaturou byl obrovitý a pomalý halama jménem Chip Osway. Začátkem prosince, v onom krátkém období mezi fotbalovou a basketbalovou sezónou (Osway hrál obojí), ho Jim nachytil s tahákem a vykázal ho z učebny.

„Jestli mě necháš rupnout, tak tě sejmeme, ty hajzle!“ zaječel Osway do spoře osvětlené chodby druhého patra. „Slyšíš?“

„Tak už běžte,“ odpověděl Jim. „Nemlat'te zbytečně pantem.“

„Sejmeme tě, ty úchyláku!“

Jim se vrátil do učebny. Bezvýrazně na něj zírali a jejich tváře neprozrazovaly, co si myslí. Pocítil náhlý příliv neskutečnosti, podobalo se to tomu pocitu, který se ho zmocnil předtím, než...

Sejmeme tě, ty úchyláku.

Vytáhl ze stolu klasifikační sešit, otevřel ho na stránce nadepsané „Život s literaturou“ a do kolonky vedle jména Chipa Oswaye pečlivě napsal pětku.

Té noci se mu to zase zdálo.

Sen se pokaždé odvíjel krutě pomalu, takže měl čas všechno vidět a procítit. A jeho hrůznost ještě zvyšovalo to, že znovu prožíval události, které směřovaly ke známému závěru, bezmocný jako člověk připoutaný k sedadlu auta padajícího ze skalního útesu.

V tom snu mu bylo devět let a jeho bratru Waynovi bylo dvanáct. Šli spolu po Broad Street ve Stratfordu ve státě Connecticut a měli namířeno do stratfordské knihovny. Jim svoje knížky vracel s

dvoudenním zpožděním, takže z misky v kredenci vytáhl čtyři centy na zaplacení pokuty. Bylo to o letních prázdninách a vzduch byl plný vůně čerstvě posečené trávy. Z okna bytu někde v prvním patře k nim doléhaly zvuky televizního přenosu baseballového zápasu, Yankees vedli v polovině utkání nad Red Sox šest nula, Ted Williams byl na pálce a bylo vidět, jak se stín budovy Burretsovy stavební společnosti pomalu protahuje přes ulici; byl večer a blížila se tma.

Za Teddyho tržnicí a Burretsovou společností byl železniční nadjezd a na jeho druhé straně se poblíž uzavřené benzínové pumpy scházivalo několik místních budižkničemů – pět nebo šest výrostků v kožených bundách a džínsech s cvočky. Jim kolem nich strašně nerad chodil. Pokřikovali na ně hej brejlovci a hej sralbotkové a hej nemáš náhodou čtvrták a jednou za nimi běželi půl bloku. Wayne ale odmítal obcházet je oklikou. To by byla sraabárna.

Nadjezd se k tobě v tom snu neodvratitelně blíží a hrdlo se ti začíná svírat hrůzou, která na tebe padne jako stín křídel obrovitého černého ptáka. Vidíš všechno: neónovou reklamu Burretsovy firmy, která právě začala pravidelně blikat, šupinky rzi na zeleném nadjezdu, blyštění skleněných střepů mezi škvárou železniční tratě, zohýbaný ráfek jízdního kola ve škarpe.

Snažíš se Waynovi říct, žes to všechno už zažil, žes to zažil nejmíň stokrát. Místní budižkničemové tentokrát nepostávají u benzínové pumpy; jsou schovaní ve stínech pod pilířem nadjezdu. Jenže ze sebe nevydáš ani hlásek, jsi úplně bezmocný.

Pak jste pod nadjezdem, několik stínů se odlepí od zdi, vysoký mladík s blondřatými vlasy zastřiženými na ježka a s přeraženým nosem chytí Wayne, přirazí ho k začouzeným škvárobetonovým tvárnicih a řekne: *Dej sem prachy.*

Nechte mě na pokoji.

Chceš utéct, ale nějaký tlouštík s umaštěnými černými vlasy tě popadne a hodí tě na zeď vedle bratra. Levé víčko mu nervózně cuká, když se tě ptá: *No tak, cucáku, kolik u sebe máš? Čtyři centy. Ty lháři zasraná.*

Wayne se snaží osvobodit a výrostek s podivně oranžově zbarvenými vlasy ho pomůže blondřákovi přidržet. Tlouštík s

cukavým víčkem ti z ničeho nic vrazí jednu do zubů. Cítíš v rozkroku náhlou tíhu a na džínsech se ti rozlévá temná skvrna.

Koukej, Vinnie, pochcal se.

Wayne sebou začne horečně zmítat a téměř – ale ne úplně – se vyprostí z jejich sevření. Další výrostek v černých bavlněných kalhotách a bílém tričku ho hodí zpátky. Na bradě má malé červené mateřské znamínko. Kamenné hrdlo nadjezdu se začíná třást. Kovové nosníky se zachvívají dunivou vibrací. Blíží se vlak.

Někdo ti vyrazí knížky z ruky a výrostek s mateřským znamínkem na bradě je odkopne do škarpy. Wayne náhle vykopne pravou nohou a trefí tloušťku s cukavým víčkem do rozkroku. Tloušťák zaječí.

Bacha, Vinnie, utíká!

Tloušťák s cukavým víčkem křičí něco o svých koulích, ale i jeho bolestný řev se ztrácí ve stupňujícím se hromovém rachotu příjíždějícího vlaku. Pak je vlak nad nimi a burácení zaplní celý svět.

Záblesky světla na čepelích zavíracích nožů. Jeden nůž drží mladík s blondátým ježkem a druhý výrostek s mateřským znamínkem. Neslyšíš sice Wayna, ale přečteš si jeho slova z tvaru rtů.

Utíkej, Jimmy, utíkej.

Padneš na kolena, ruce, které tě držely, jsou pryč a ty se protáhneš mezi párem nohou jako žába. Na záda ti dopadne ruka, která hledá, čeho by se zachytila, a nic nenachází. A pak běžíš zpátky, odkud jsi přišel, s veškerou tou strašlivou neohrabanou pomalostí snu. Ohlédneš se přes rameno a vidíš...

Probudil se do tmy a slyšel, jak vedle něj Sally poklidně oddechuje. Překousl výkřik, který se mu dral na rty, a když ho zadusil, znovu si lehl.

Když se tehdy otočil a podíval se zpět do té zející temnoty pod nadjezdem viděl, jak blondák a výrostek s mateřským znamínkem vrážejí nůž do jeho bratra – blondák těsně pod hrudní kost a výrostek s mateřským znamínkem přímo do rozkroku.

Ležel v temnotě, přerývaně oddechoval a čekal, až ten devítiletý duch zmizí, čekal na to, až ho konečně odnese poctivý spánek.

Nevěděl, jak dlouho trvalo, než přišel.

Vánoční prázdniny byly na školách jeho obvodu spojeny s pololetními, takže volno trvalo téměř celý měsíc. Sen se vrátil dvakrát hned na začátku prázdnin, víckrát už se však neopakoval. Jeli se Sally na návštěvu k její sestře do Vermontu a užili si lyžování. Byli šťastní.

Problém Jimova kursu Život s literaturou vypadal na čerstvém a křišťálově čistém vzduchu nedůležité a poněkud pošetile. Vrátil se do školy opálený zimním sluncem, klidný a vyrovnaný.

Simmons ho chytil cestou na druhou hodinu a podal mu složku papírů. „Máš nového studenta v sedmé hodině. Robert Lawson. Přestup z jiné školy.“

„Počkej, Sime, už teď jich tam mám sedmadvacet. To nemůžu zvládnout.“

„Pořád ještě jich máš sedmadvacet. Bill Stearns se v úterý po vánocích zabil. Porazilo ho auto a ujelo.“

„Bill?“

V duchu si vybavil jeho černobílý obrázek, podobný abiturientské fotografii. William Stearns, člen Key klubu, dobrý fotbalista, slušný angličtinář. V Životě s literaturou byl jedním z mála dobrých studentů. Nenápadný, hodnocený pravidelně jedničkou nebo dvojkou. Sám se příliš často nehlásil, při vyvolání však obvykle znal správnou odpověď (kterou přednesl s příjemným suchým humorem). Ten že je mrtvý? V patnácti letech. V kostech se mu náhle ohlásila jeho vlastní smrtelnost jako studený průvan pode dveřmi.

„Kristepane, to je hrozné. Ví se, jak se to stalo?“

„Přešetřuje to policie. Šel si do centra vyměnit vánoční dárek. Přecházel Rampart Street a porazila ho stará fordka. Poznávacího čísla si nikdo nevšiml, ale na dvířkách byl nápis Hadí oči... jak si to na auta malují mladí kluci.“

„Kristepane,“ řekl znovu Jim.

„Už zvoní,“ upozornil ho Simmons. Spěšně se vzdálil a cestou rozehnal hlouček dětí shromážděných kolem fontánky s pitnou vodou. Jim s pocitem prázdnoty zamířil do své třídy.

Během volné hodiny otevřel složku Roberta Lawsona. Prvním dokumentem byla zelená registrační karta z Milfordské střední školy, o které Jim v životě neslyšel. Druhým bylo studentovo osobní hodnocení. Inteligenční kvocient ustálen na sedmdesáti osmi. Určité manuální nadání, ne však příliš velké. Antisociální odpovědi na Barnett-Hudsonův test osobnosti. Mizerné výsledky talentových testů. Jim si zatrpkle pomyslel, že je to přesně ten pravý typ pro Život s literaturou.

Na dalším listu byly záznamy o kázeňských přestupcích, takzvaná žlutá karta, až na to, že na Milfordské střední škole byla tahle karta bílá s černými okraji; Lawsonova byla znepokojivě zaplněná. Stačil se už namočit do malérů všeho možného druhu.

Obrátil další list; pohlédl na školní fotografii Roberta Lawsona a pak se na ni podíval pozorněji. Hluboko do žaludku se mu náhle vplížil děs a teplý a syčící se tam stočil jako had.

Lawson hleděl do objektivu vzdorovitě, jako by pózoval pro snímek do policejního rejstříku a ne pro školní fotografii. Na bradě měl drobné jahodově červené mateřské znamínko.

Než začala sedmá hodina, stačil už v duchu snést všechny možné racionální argumenty. Přesvědčoval sám sebe, že na světě musejí být tisíce mladých kluků s červeným mateřským znamínkem na bradě. Přesvědčoval sám sebe, že tomu grázlovi, který před šestnácti dlouhými mrtvými lety probodl jeho bratra, už musí být přinejmenším dvaatřicet.

Jenže když stoupal do druhého patra, nervozita ho neopouštěla. A připojily se k ní ještě další obavy: *takhle sis připadal, než ses sesypal*. V ústech pocítil zřetelnou ocelovou pachut' paniky.

Přede dveřmi učebny číslo třiatřicet postával obvyklý hlouček studentů; někteří z nich vešli dovnitř, když viděli Jima přicházet. Několik jich zůstalo na chodbě, něco si šeptali a ušklíbali se. Nového studenta spatřil Jim stát vedle Chipa Oswaye. Robert Lawson měl na sobě modré džínsy a těžké, vysoké boty s podrážkou na silném vzorku – nejnovější módu onoho roku.

„Běžte dovnitř, Chipe.“

„To je rozkaz?“ Neurčitě se usmál někam nad Jimovu hlavu.

„Jistě.“

„Z toho testu jste mě nechal rupnout?“

„Jistě.“

„No jasně, to je...“ Dál už si jen tiše mumlal něco pro sebe.

Jim se otočil k Robertu Lawsonovi. „Jste tady nový,“ oslovil ho.
„Rád bych vám jen řekl, jak to tady chodí.“

„Jasně, pane Norman.“ Obočí nad pravým okem mu protínala drobná jizva – jizva, kterou Jim znal. Omyl byl vyloučen. Bylo to sice neskutečné, bylo to čiré šílenství, ale byl to také fakt. Tenhle výrostek před šestnácti lety vrazil nůž do jeho bratra.

Otupěle, jakoby z obrovské vzdálenosti, se slyšel, jak zahajuje stručný výklad pravidel a zásad svého kursu. Robert Lawson si zahákl palce za vojenský opasek, poslouchal, usmíval se a začal příkyvovat, jako by byli staří známí.

„Jímé?“

„Hmm?“

„Něco není v pořádku?“

„Ale ne.“

„Ti kluci z Života s literaturou ti pořád ještě dělají problémy?“
Žádná odpověď.

„Jímé?“

„Ale ne.“

„Neměl by sis dneska jít dřív lehnout?“

Jim ji neposlechl.

Té noci byl sen obzvlášť zlý. Když ten výrostek s jahodově červeným mateřským znamínkem probodl jeho bratra, zakřičel za Jimem: „Příště jsi na řadě ty, cucáku. Rovnou do pytlíku.“

Probudil se vlastním výkřikem.

Ten týden učil *Pána much* a mluvil o symbolismu, když Lawson zdvihl ruku.

„Co je, Roberte?“ zeptal se klidně.

„Proč na mě pořád civíte?“

Jim zamrkal a cítil, jak mu vysychá v ústech.

„Mám snad dvě hlavy? Nebo mám rozepnutý poklopec?“

Nervózní chichotání ostatních studentů.

„Necivěl jsem na vás, pane Lawsons,“ odpověděl Jim nevzrušeně. „Mohli byste nám říct, proč se Ralph a Jack neshodli...“

„Civěl jste na mě.“

„Chcete si o tom pohovořit s panem Fentonem?“

Lawson se zatvářil, jako by o tom vážně přemýšlel. „Ani ne.“

„Tak dobře. Můžete nám tedy říct, pročpak se Ralph a Jack...“

„Nečetl jsem to. Myslím, že je to debilní knížka.“

Jim se chladně usmál. „Vážně si to myslíte? Měl byste si pamatovat, že když hodnotíte nějakou knihu, ta kniha zároveň hodnotí vás. Tak co, řekne mi někdo jiný, proč se nedohodli v otázce existence zvířete?“

Kathy Slavinová se rozpačitě přihlásila. Lawson po ní cynicky přešel očima a něco pošeptal Chipu Oswayovi. Slova tvořená jeho ústy vypadala jako „príma kozy“. Chip přikývl.

„Kathy?“

„Snad proto, že Jack chtěl na zvíře uspořádat hon?“

„Správně.“ Otočil se a začal psát na tabuli. V okamžiku, kdy byl ke třídě obrácen zády, se na tabuli u jeho hlavy rozpleskl grapefruit.

Trhl sebou a honem se otočil. Několik studentů se smálo, ale Osway s Lawsonem se na Jima jen dívali s nevinným výrazem.

Jim se sklonil a grapefruit zdvihl. „Někdo,“ pronesl s pohledem upřeným do zadních lavic, „by si zasloužil tím zatraceným grapefruitem dostat do držky.“

Kathy Slavinová šokovaně vypískla.

Hodil grapefruit do odpadkového koše a otočil se zpátky k tabuli.

U kávy rozevřel ranní noviny a všiml si titulku v polovině stránky. „Bože můj,“ vydechl a přerušil plynulé ranní klábosení své ženy. Břicho jako by měl najednou plné těžkých třisek...

„Smrt děvčete po pádu ze střechy: Katherine Slavinová, sedmnáctiletá studentka druhého ročníku střední školy Harolda Davise, včera v časných večerních hodinách buď spadla, nebo byla shozena ze střechy svého činžovního domu v centru města. Podle svědectví matky šlo děvče se sáčkem krmení na střechu, kde chovalo holuby.“

Policie sdělila, že jistá žena ze sousedního bloku, jejíž totožnost nebyla uvedena, viděla v osmnáct pětáctiřicet, pouhých několik minut po nalezení dívčina těla, přes střechu přebíhat tři mladíky.

„Jíme, tys ji učil?“

Dokázal však na ni jen beze slova zírat.

O dva týdny později ho po zvonění oznamujícím polední přestávku potkal na chodbě se složkou v ruce Simmons a Jim cítil, jak se mu žaludek stahuje strachem.

„Nový student,“ řekl rezignovaně Simmonsovi. „Život s literaturou.“

„Jak to víš?“ zdvihl Simmons obočí.

Jim pokrčil rameny a sáhl po složce.

„Musím běžet,“ omlouval se Simmons. „Jdu na poradu vedoucích oddělení, budou se tam vyhodnocovat jednotlivé kursy. Vypadáš tak trochu přejete. Není ti něco?“

Tak trochu přejete, to je to pravé slovo. Asi jako Billy Stearns.

„To víš, že ne.“

„To jsem rád,“ přikývl Simmons a poplácal ho po zádech.

Když odešel, otevřel Jim složku na stránce s fotografií a předem se zašklebil jako někdo, kdo čeká ránu.

Obličej na snímku mu však nebyl okamžitě povědomý. Byla to prostě tvář nějakého mladého kluka, možná už ji někdy viděl a možná ne. Zmíněný kluk, David Garcia, byl ramenatý a tmavovlasý s poněkud černošsky tvarovanými rty a s tmavýma ospalýma očima. Žlutá karta prozrazovala, že je také z Milfordské střední školy a že strávil dva roky v polepšovně Granville pro krádež auta.

Jim složku zavřel lehce roztřesenýma rukama.

„Sally?“

Zdvihla hlavu od žehlení. Jim se díval na basketbal v televizi, dohromady ale nic nevnímal.

„Už nic,“ řekl. „Zapomněl jsem, co jsem ti chtěl.“

„Tak to nejspíš byla nějaká lež.“

Automaticky se usmál a znovu se zadíval na televizi. Už už se chystal se vším se jí svěřit. Jenže jak to mohl udělat? Byla to

přínejmenším bláznivá historka. Odkud by asi začal? Od toho snu? Od svého nervového zhroucení? Od příchodu Roberta Lawsona?

Ne. Od Wayne – od svého bratra.

O tom ale v životě nikomu nevyprávěl, dokonce ani při psychoanalýze ne. Jeho myšlenky se zatoulaly k Davidu Garciovi a k té neskutečné hrůze, která se ho zmocnila, když si na chodbě pohlédli do očí. Samozřejmě, že na snímku mu připadal jen matně povědomý. Fotografie se nepohybují... a necukají jim oční víčka.

Garcia stál s Lawsonem a Chipem Oswayem, a když vzhledl a spatřil Jima Normana, usmál se, víčka obou očí mu začala pošukávat a v Jimově hlavě se děsivě jasně ozvaly hlasy:

No tak, cucáku, kolik u sebe máš?

Čtyři centy.

Ty lháři zasraná... koukej, Vinnie, pochcal se.

„Říkals něco, Jime?“

„Ne.“ Sám si tím ale nebyl tak úplně jistý. Začínal mít hrozný strach.

Jednoho dne začátkem února se po vyučování ozvalo zatřukání na dveře sborovny, a když je Jim otevřel, stál před nimi Chip Osway. Tvářil se vylekaně. Jim byl ve sborovně sám; bylo už deset minut po čtvrté a ostatní učitelé šli před hodinou domů. Jim ještě opravoval písemné práce z americké literatury.

„Co je, Chipe?“ zeptal se klidně.

Chip nervózně přešlápl. „Mohl bych si s vámi na minutku promluvit, pane Norman?“

„Samozřejmě. Jestli vám ale jde o tu písemku, tak se zbytečně...“

„Ne, o to nejde. Hmm, můžu si tady zapálit?“

„Poslužte si.“

Chip si lehce se třesoucí rukou zapálil cigaretu. Mlčel a jeho mlčení se protáhlo snad na celou minutu; zdálo se, že není mocen slova. Rty se mu trásly, mimovolně sepal ruce a přivřel oči, jako by se nějaké jeho vnitřní já úporně snažilo najít vlastní vyjádření.

Náhle překotně vyhrkl. „Jestli to udělají, tak chci, abyste věděl, že já v tom nejedu! Mně se ti frajeři nezamlouvají! Jsou to úchyláci!“

„Kteří frajeři, Chipe?“

„Lawson a ten úchlák Garcia.“

„Chystají se mi něco udělat?“ Znovu se ho zmocňovala ta stará známá přízračná hrůza a odpověď znal předem.

„Nejdřív se mi líbili,“ vyprávěl Chip. „Vyrazili jsme si spolu a dali jsme si pár piv a já jsem na vás začal nadávat kvůli tomu testu. Vykládal jsem, že si to s váma vyřídím. Jenže jsem to nemyslel vážně, přísahám!“

„A co se stalo?“

„Hned se toho chytili a vzali mě za slovo. Vyptávali se, v kolik hodin chodíte ze školy, jaké máte auto a tak podobně. Zeptal jsem se, co proti vám mají, a Garcia řek, že vás kdysi dávno znali... hej, není vám dobře?“

„To ta cigareta,“ řekl Jim přidušeně. „V životě si na ten kouř nezvyknu.“

Chip ji zamáčkkl. „Zeptal jsem se, kdy vás znali, a Bob Lawson prohlásil, že to jsem si ještě hrál v uhláku na horníka. Jenže jim je přece sedmnáct jako mně.“

„A co dál?“

„No, Garcia se ke mně naklonil přes stůl a povídá: ‚Běž do prdele, to ho asi nechceš moc vážně sejmout, když ani nevíš, kdy chodí ze školy. Cos mu chtěl provést?‘ Tak jsem jim řek, že se chystám strčit vám pod kola hřebíky, abyste píchnul všechny čtyři pneumatiky.“ Pohlédl na Jima prosebnýma očima. „Já jsem doopravdy nechtěl udělat ani to. Řek jsem to, protože...“

„Protože jsi měl strach?“ zeptal se Jim tiše.

„Jo a mám strach pořád.“

„Co na to říkali?“

Chip se otrásl. „Bob Lawson povídá: ‚Tak tohle chtěl udělat, ty posero ubohá?‘ Já si hrál na tvrd'ase a ptám se: ‚A co byste mu chtěli udělat vy, odkráglovat ho?‘ A Garcia – víčka mu začala strašně cukat – vytáh něco z kapsy, rozevřel to a já koukám, že je to zavírací kudla na péro. A pak jsem raděj zmizel.“

„Kdy to bylo, Chipe?“

„Včera. Mám teď strach s těma frajerama sedět pohromadě, pane Norman.“

„Tak dobře,“ povzdechl si Jim. „Tak dobře.“ Díval se na písemné práce, které opravoval, a nic neviděl.

„Co budete dělat?“

„To nevím,“ zavrtěl Jim hlavou. „To vážně nevím.“

V pondělí ráno to stále ještě nevěděl. Nejdřív ho napadlo, že to všechno poví Sally a začne od zavraždění svého bratra přes šestnácti lety. Jenže to nebylo možné; Sally by sice jistě projevila soucit, ale vylekalo by ji to a stejně by mu nevěřila.

Simmons? To taky nešlo. Simmons by si myslel, že mu přeskočilo. A možná že mu doopravdy přeskočilo. Jeden chlapík na té skupinové terapii, kam chodil, tvrdil, že nervově se zhroutit je jako rozbít vázu a střepy zase slepit. Už se nikdy nemůžete spolehnout na to, že vám váza bude normálně sloužit. Nemůžete do ní dát květiny, protože květiny potřebují vodu a ve vodě by mohlo lepidlo povolit.

Takže jsem blázen?

Jenže jestli je blázen, musí být Chip Osway taky blázen. Napadlo ho to v okamžiku, kdy nasedal do auta, a celým tělem mu proběhl záchvěv vzrušení.

Samozřejmě! Lawson a Garcia mu vyhrožovali v přítomnosti Chipa Oswaye. Jako důkaz u soudu by to možná neobstálo; ale bude to stačit k tomu, aby byli oba vyloučeni ze školy, pokud se mu podaří Chipa přimět, aby tu svou historku zopakoval před Fentonem. A byl si téměř jistý, že Chipa přesvědčí, aby to udělal. Chip měl vlastní zájem na tom, aby zmizeli někam hodně daleko.

Právě zajížděl na parkoviště, když si vzpomněl, co se stalo Billymu Stearnsovi a Kathy Slavinové.

O volné hodině zašel do kanceláře školního tajemníka a naklonil se nad stůl jeho sekretářky. Sepisovala právě seznam docházky.

„Je tu dnes Chip Osway?“ zeptal se nenucené.

„Chip...?“ Pochybovačně na něj pohlédla.

„Charles Osway,“ opravil se Jim. „Chip je přezdívka.“

Začala se probírat hromádkou malých papírků, na jeden z nich pohlédla a vytáhla ho. „Chybí, pane Normane.“

„Můžete mi dát jeho telefonní číslo?“

„Jistě,“ přikývla a zastrčila si tužku do vlasů. Vytáhla je z kartotéční skříňky označené písmenem O a podala mu je. Jim číslo vytočil na jejím telefonu.

Telefon zazvonil asi tucetkrát a Jim se už chystal zavěsit, když se ozval drsný a ospalý hlas. „Co je?“

„Pan Osway?“

„Barry Osway už je šest let po smrti. U telefonu Gary Denkinger.“

„Vy jste nevlastní otec Chipa Oswaye?“

„Co proved?“

„Prosím?“

„Vypařil se, tak chci vědět, co proved.“

„Pokud vím, neprovedl nic. Chtěl jsem si s ním jen promluvit. Nevíte náhodou, kde by mohl být?“

„Ne, já chodím na noční. A jeho kamarády neznám.“

„Nemáte vůbec ponětí...“

„To nemám. Vzal si starej kufr a padesát babek, co si našetřil z krádeží autodílů nebo z prodeje drog nebo čím si vlastně ti mladí dneska vydělávají. Co já vím? Třeba jel do San Franciska k hipíkům.“

„Kdyby se vám ozval, zavoláte mi do školy? Jim Norman, oddělení angličtiny.“

„No jasně.“

Jim položil sluchátko. Sekretářka tajemníka vzhledla a věnovala mu krátký neutrální úsměv. Jim její úsměv neopřetoval.

O dva dny později se v ranní docházce vedle jména Chipa Oswaye objevila slova „odešel ze školy“. Jim čekal, kdy se objeví Simmons s novou osobní složkou. Za týden se dočkal.

Otupěle pohlížel na fotografii. Tentokrát nebylo pochyb. Ježka nahradily dlouhé vlasy, blondřatá barva však zůstala. A obličej byl tentýž, Vincent Corey. Mezi přáteli a důvěrnými kamarády známý jako Vinnie. Vzhlížel ze snímku na Jima se rty zkřivenými provokativním úšklebkem.

Když mířil před sedmou vyučovací hodinou do třídy, srdce mu v prsou hlasitě bušilo. Lawson, Garcia a Vinnie Corey stáli u nástěnky vedle dveří – když se k nim blížil, všichni tři se vzpřímili.

Vinnie se usmál svým provokativním úsměvem, oči měl však studené a mrtvé jako sněhové vločky. „Vy jste určitě pan Norman. Nazdárek, Normě.“

Lawson a Garcia se tiše zasmáli.

„Jmenuji se Norman,“ odpověděl Jim a nevšímal si ruky, kterou mu Vinnie podával. „Laskavě si to zapamatujte.“

„Jasně, budu si to pamatovat. Jakkak se daří vašemu bratříčkovi?“

Jim ztuhl. Cítil, jak mu povoluje močový měchýř, a odněkud jakoby z veliké dálky, z nějaké dlouhé chodby kdesi ve své lebce, slyšel přízračný hlas: *Koukej, Vinnie, pochcal se!*

„Co víte o mém bratrovi?“ zeptal se chraptivě.

„Nic,“ ujistil ho Vinnie. „Nic moc.“ Všichni tři na něj pohlíželi s prázdným a nebezpečným úsměvem.

Ozvalo se zvonění, takže pomalu vešli do učebny.

Telefonní budka v dragstóru, deset hodin večer téhož dne.

„Ústředna? Chci policejní stanici ve Stratfordu, stát Connecticut. Ne, číslo nemám.“

Cvakání ve sluchátku. Dotazy.

Ten policista se jmenoval pan Nell. Měl tehdy bílé vlasy a mohlo mu být kolem pětapadesáti. Děti nedokážou věk správně odhadnout. Otec jim zemřel a pan Nell o tom z nějakých vlastních zdrojů informací věděl.

Říkejte mi pan Nell, kluci.

Jim se každý den v poledne scházel s bratrem a společně chodili do Stratfordského bistra sníst oběd, který si přinesli z domova. Matka jim každému dávala pět centů, aby si mohli koupit mléko. To bylo ještě předtím, než se začalo mléko vozit přímo do škol. A občas se tam objevil pan Nell s opaskem, vrzajícím pod váhou jeho břicha a služební osmatřicítky, a koupil jim každému kousek koláče se zmrzlinou.

Kde jste byl, když probodli mého bratra, pane Nelle?

Konečně dostal spojení. Telefon zazvonil jen jednou.

„Policie Stratford.“

„Dobry večer, tady je James Norman. Volám meziměstsky.“
Uvedl jméno města. „Zajímalo by mě, jestli mi můžete dát nějaké spojení na jednoho člověka, který byl u policie někdy kolem sedmapadesátého roku.“

„Počkejte chvíličku, pane Normane.“

Chvilé čekání a pak jiný hlas.

„Tady je seržant Morton Livingston, pane Normane. Po kom se sháníte?“

„Totiž,“ zaváhal Jim, „jako kluci jsme mu prostě říkali pan Nell. Nevíte náhodou...“

„No jasně! Don Nell už je v důchodu. Už mu bude třiasedmdesát nebo čtyřiasedmdesát.“

„A bydlí pořád ve Stratfordu?“

„Ano, na Barnum Avenue. Chcete jeho adresu?“

„A telefon, pokud ho máte.“

„Jistě. Vy jste Dona znal?“

„Kupoval mně a bratrovi ve Stratfordském bistru jablkový koláč se zmrzlinou.“

„Panebože, ten podnik už deset let neexistuje. Tak chvíličku počkejte.“ Vrátil se k telefonu a nadiktoval mu adresu i s telefonním číslem. Jim si ji poznamenal, poděkoval Livingstonovi a zavěsil.

Vytočil znovu ústřednu, nadiktoval jí číslo a čekal.

Když začal telefon vyzvánět, zmocnilo se ho náhlé horečné napětí a naklonil se kupředu, přičemž se instinktivně odvrátil od pultu dragstóru, přestože u něj seděla pouze boubelatá mladá dívka, která si četla nějaký časopis.

Na druhé straně linky se ozval silný mužný hlas, který ani v nejmenším nepůsobil stařecky: „Prosím?“ Tohle jediné slovo odstartovalo řetězovou reakci prastarých vzpomínek a emocí, stejně překvapivou, jako je pavlovovská reakce, kterou lze vyvolat, když slyšíte v rozhlase nějakou starou nahrávku.

„To je pan Nell? Donald Nell?“

„U telefonu.“

„Tady je James Norman, pane Nelle. Nevzpomínáte si na mě náhodou?“

„Vzpomínám,“ odpověděl hlas bez zaváhání. „Jablkový koláč se zmrzlinou. Vašeho bratra zabili... probodli. Zatracená věc, byl to prima kluk.“

Jim se bezvládně opřel o jednu ze skleněných stěn telefonní budky. Po náhlém uvolnění napětí si připadal slabý jako plyšová hračka. Chybělo málo, aby vypověděl celý svůj příběh, zoufale však toto své nutkání potlačil.

„Pane Nelle, ty kluky nikdy nechytily.“

„Ne,“ přitakal Nell. „Měli jsme pár podezřelých. Pokud si vzpomínám, na policejní stanici v Bridgeportu se konala identifikační přehlídka.“

„Byli mi ti podezřelí představeni jménem?“

„Ne. Podle předepsaného postupu pro policejní identifikační přehlídky se účastníci oslovovali číslem. Proč se o to teď zajímáte, pane Normane?“

„Dovolte mi, abych na vás vyzkoušel pár jmen,“ požádal Jim. „Chci vědět, jestli vám některé z nich bude v souvislosti s tím případem povědomé.“

„Synku, to už je...“

„Třeba si vzpomenete,“ skočil mu do řeči Jim, který si začínal připadat trošičku zoufale. „Robert Lawson, David Garcia, Vincent Corey. Žádný z nich vám...“

„Corey,“ prohlásil pan Nell rozhodně. „Na toho si vzpomínám. Říkali mu Chřestýš Vinnie. Ano, toho jsme v souvislosti s tím případem předvolávali. Jeho matka mu dosvědčila alibi. Robert Lawson, to mi nic neříká, tak se může jmenovat kdokoli. Ale Garcia... to je mi nějak povědomé. Nevím odkud. Krucinál, už jsem dědek.“ Jeho hlas zněl znechuceně.

„Pane Nelle, nemohl byste nějak zjistit, co se s těmi kluky stalo?“

„Až na to, že už by to samozřejmě dneska nebyli žádní kluci.“

Vážně ne?

„Poslyšte, Jimmy, objevil se snad některý z těch kluků u vás a dělá vám problémy?“

„Já nevím. Děje se tady něco divného. A nějak to souvisí s vraždou mého bratra.“

„Co se děje?“

„To vám neřeknu, pane Nelle. Myslel byste si, že jsem se zbláznil.“

„A zbláznil jste se?“ ozvala se okamžitě a se zaujetím hlasitá otázka.

„Ne,“ prohlásil Jim po chvílce zaváhání.

„Tak dobře, můžu si jejich jména prověřit ve stratfordském identifikačním rejstříku. Jak se s vámi spojím?“

Jim mu dal číslo svého domácího telefonu. „Nejspíš mě chytíte v úterý večer.“ Byl doma prakticky každý večer, ale v úterý Sally chodila do kursu keramiky.

„Co teď vlastně děláte, Jimmy?“

„Učím na střední škole.“

„To je fajn. Bude to ale možná pár dnů trvat. Jsem už v důchodu.“

„Hlas máte úplně stejný.“

„To možná, ale měl byste mě vidět.“ Pobaveně se zasmál. „Ještě pořád si rád dáváte pořádný kus jablkového koláče se zmrzlinou?“

„Jasně,“ ujistil ho Jim. Byla to lež. Jablkový koláč se zmrzlinou nemohl ani cítit.

„To rád slyším. Pokud nechcete nic jiného, tak...“

„Ještě jednu maličkost. Je ve Stratfordu Milfordská střední škola?“

„Pokud vím, není.“

„Odtamtud totiž...“

„Jediné místní jméno, které tady má něco společného s Milfordem, je Milfordský hřbitov za městem na cestě Ash Heights. A z toho nikdy žádní absolventi nevyšli.“ Suše se zasmál a Jimovi jeho smích připadal jako náhlé zachrastění kostí v hrobce.

„Tak díky,“ slyšel říkat sám sebe. „Na shledanou.“

Pan Nell zavěsil. Telefonistka na centrále ho požádala, aby vhodil šedesát centů, a Jim ji automaticky poslechl.

Otočil se a zadíval se do příšerně znetvořené tváře, přitisknuté ke sklu mezi dvěma roztaženými dlaněmi; rozplácené prsty vypadaly stejně jako špička nosu za sklem úplně bílé.

Byl to Vinnie s úšklebkem ve tváři.

Jim zaječel hrůzou.

A znovu škola.

Život s literaturou psal slohovou práci a většina studentů byla usilovně skloněna nad sešity, do kterých odevzdaně zapisovali svoje myšlenky, jako by štípali dříví. Všichni s výjimkou tří. Těmi třemi výjimkami byli Robert Lawson sedící v bývalé lavici Billyho Stearnse, David Garcia na místě Kathy Slavinové a Vinnie Corey na místě Chipa Oswaye. Seděli s nepopsaným papírem před sebou a dívali se na Jima.

Těsně před zvoněním Jim tiše řekl: „Rád bych si s vámi po vyučování na chvíli promluvil, pane Corey.“

„Jistě, Norme.“

Lawson a Garcia se hlasitě rozřehtali, zbytek třídy se k nim však nepřipojil. Když zazvonilo, odevzdali svoje práce a téměř vyplašeně vyběhli ze dveří. Lawson a Garcia zůstali v učebně a Jim cítil, jak se mu stahuje žaludek.

Už to přijde?

Potom Lawson kývl na Vinnieho. „Tak zatím.“

„Čau.“

Odešli. Lawson zavřel dveře a za jejich mléčným sklem se náhle ozvalo chraptivé zvolání Davida Garcii: „*Norm je teplouš!*“ Vinnie pohlédl na dveře a pak zpátky na Jima. Usmál se.

„Už jsem si říkal,“ ozval se, „jestli k tomu vůbec někdy sebereš odvahu.“

„Vážně?“ pokrčil rameny Jim.

„Tehdy večer v tý telefonní budce jsem ti nahnal strach, co, parde?“

„Parde už dneska nikdo neříká, Vinnie. Už to nefrčí. Stejně jako „nefrčí“ už nefrčí. To už je pryč jako Buddy Holly.“

„Mluvím, jak se mi líbí,“ odsekl Vinnie.

„Kde je ten čtvrtý? Ten s těmi divnými červenými vlasy?“

„Trhnul se.“ Pod jeho okázalou lhostejností ale Jim vycítil náhlou ostražitost.

„Zůstal naživu, co? Proto tady není. Zůstal naživu a je mu dnes dvaatřicet nebo třiatřicet, jako by bylo vám, nebýt toho, že...“

„Chlórák stál vždycky za hovno, *nezáleží* na něm.“ Vinnie se posadil do své lavice a položil roztažené ruce na staré nápisy, které do ní byly vyryty. Oči mu svítily. „Člověče, pamatuji si tě na tý policejní paradě. Vypadals, jako že si ty svoje starý manžestráky každou chvíli pochčiješ. Viděl jsem, jak koukáš na mě a na Davieho. Tak jsem tě uřknul.“

„Nejspíš ano,“ přikývl Jim. „Už šestnáct let mě kvůli vám straší noční můra. Copak to nestačilo? Proč jste se teď objevili? A proč jste si vybrali zrovna mě?“

Vinnie se zatvářil udiveně a pak se znovu usmál. „Protože s tebou máme nevyřízený účty, kámo. Musíme se s tebou vyrovnat.“

„Kde jste byli?“ zeptal se Jim. „Než jste se objevili tady?“

Vinnie pevně stiskl rty. „O tom se nebudeme bavit. Jasný?“

„Byli jste pod zemí, co, Vinnie? Šest stop hluboko. Na Milfordském hřbitově. Pod šesti stopami...“

„Drž hubu!“

Vyskočil a lavice se svalila do uličky.

„Nebudete to mít jednoduché,“ ujistil ho Jim. „Já vám to rozhodně nijak neusnadním.“

„Zabijeme tě, parde. Poznáš sám, jaký to tam pod zemí je.“

„Vypadni odtud.“

„A možná taky tu tvou hezounkou paničku.“

„Ty sráči mizerná, jestli se jí dotkneš...“ vyrazil slepě kupředu, protože zmínka o Sally ho rozzuřila a vyděsila.

Vinnie se ušklíbl a zamířil ke dveřím. „Jen klídek. Klídek, parde.“ Pobaveně se zasmál.

„Jestli se dotkneš mé ženy, zabiji tě!“

Vinnie se zašklebil ještě pobaveněji. „Zabiješ? Kámo, já myslel, že je ti jasný, že já už jsem po smrti.“

„Co to čteš, miláčku?“

Jim zdvihl knihu, aby si Sally mohla přečíst titul na obálce – *Vyvolávání démonů*.

„No ne.“ Otočila se zpět k zrcadlu, aby si upravila účes.

„Vezmeš si zpátky domů taxíka?“ zeptal se.

„Vždyť jsou to jen čtyři bloky. A procházka mi udělá dobře na figuru.“

„Nějaký chlap na Summer Street obtěžoval jednu z mých studentek,“ zalhal. „Myslí si, že ji chtěl znásilnit.“

„Vážně? Kterou?“

„Dianu Snowovou,“ vymyslel si první jméno, které ho napadlo. „Je to jinak rozumná holka. Tak si raději vezmi taxíka, ano?“

„Dobře,“ přikývla. Zastavila se u jeho křesla, klekla si, položila mu ruce na tváře a pohlédla mu do očí. „Co se děje, Jime?“

„Nic.“

„Ale ano. Něco se děje.“

„Nic, co bych nedokázal zvládnout.“

„Má to něco společného... s tvým bratrem?“

Dýchl na něj závan děsu, jako by někdo otevřel nějaké dveře v jeho nitru. „Proč se ptáš?“

„Včera v noci jsi ze spaní mumlal jeho jméno. Říkal jsi *Wayne, Wayne*. A potom *utíkej, Wayne*.“

„To nic není.“

Oba ale věděli, že to není pravda. Díval se za ní, když odcházela.

Pan Nell zavolal ve čtvrt na devět. „Kvůli těm mládencům si nemusíte lámat hlavu,“ ujistil ho. „Ti už jsou všichni mrtví.“

„Opravdu?“ Telefonoval a zároveň si ukazováčkem držel založené místo ve *Vyvolávání démonů*.

„Zabili se při autohavárii. Šest měsíců po tom, co zavraždili vašeho bratra. Pronásledoval je jeden policista. Přesněji řečeno to byl Frank Simon, co dneska pracuje pro Sikorského. Nejspíš tam vydělává o hodně víc.“

„A rozmlátili se?“

„Auto vyletělo z vozovky v rychlosti kolem stopadesáti kilometrů za hodinu a narazilo do sloupu hlavního elektrického vedení. Když konečně vypnuli elektřinu a seškrábali je, byli spečení na škvarek.“

Jim zavřel oči. „Viděl jste hlášení?“

„Na vlastní oči.“

„Bylo tam něco o tom autě?“

„Starý auťák s vylepšeným motorem.“

„Popis?“

„Černá fordka ročník čtyřiapadesát s nápisem Hadí oči na boku. Velice příhodné. Byla kolem toho sloupu omotaná jako had.“

„Měli ještě jednoho kumpána, pane Nelle. Nevím, jak se jmenoval, ale říkalo se mu Chlórák.“

„Tak to bude Charlie Sponder,“ odpověděl pan Nell bez váhání.

„Odbarvil si jednou vlasy nějakým chlórovým přípravkem, na to si vzpomínám. Udělaly se mu v nich bílé pruhy a on si je zase zkusil nabarvit. Ty bílé pruhy pak měl oranžové.“

„A víte, co je s ním teď?“

„Dal se k armádě. To bylo v osmapadesátém nebo v devětapadesátém, když předtím přivedl jedno z místních děvčat do jiného stavu.“

„Mohl bych se s ním nějak spojit?“

„Jeho matka bydlí ve Stratfordu. Ta by vám to řekla.“

„Dal byste mi její adresu?“

„Nedal, Jimmy. Nedám vám ji, pokud mi neřeknete, co vás žere.“

„To vám nemůžu říct, pane Nelle. Měl byste mě za blázna.“

„Můžete to zkusit.“

„Nemůžu.“

„Jak myslíte, synku.“

„Řekněte mi...“ Telefon byl ale hluchý.

„Mizera jeden,“ zamumlal Jim a položil sluchátko do vidlice. Telefon pod jeho rukou zazvonil a Jim vylekaně ucukl, jako by se náhle popálil. Těžce oddechoval a díval se na telefon. Zazvonil třikrát, čtyřikrát. Jim zvedl sluchátko, poslouchal a zavřel oči.

Cestou do nemocnice ho zastavil policista, a když slyšel, o co jde, jel před ním se zapnutou sirénou. Na úrazovém oddělení byl mladý lékař s knírkem tvaru zubního kartáčku. Díval se na Jima tmavýma bezvýraznýma očima.

„Promiňte, já jsem James Norman a...“

„Je mi líto, pane Normane. Vaše paní zemřela čtyři minuty po deváté.“

Cítil, že na něj jdou mdloby. Okolní svět se vzdálil kamsi daleko, byl celý rozmazaný a v uších mu pronikavě bzučelo. Očima bezcílně těkal kolem sebe, viděl zelené kachlíkované stěny, vozík pro pacienty lesknoucí se pod stropními zářivkami, ošetřovatelku s nakřivo nasazeným čepečkem. *Měla byste se upravit, drahoušku.* O stěnu vedle úrazové ordinace číslo jedna stál opřený zřízenec ve špinavém bílém plášti, zastříkaném na prsou několika kapkami krve, a čistil si nožem nehty. Zdvihl hlavu, pohlédl Jimovi do očí a ušklíbl se. Byl to David Garcia. Jim omdlel.

Pohřeb. Něco jako taneční představení o třech jednáních. Jimův dům, smuteční síň, hřbitov. Tváře objevující se odnikud, připlouvající k němu a znovu odplouvající do tmy. Sallyina matka s usazenými očima za černým závojem. Sallyin otec vypadající šokované a staře. Simmons. A další. Všichni se představovali a potřásali rukou. Přikyvoval, aniž by registroval jejich jména. Několik žen přineslo jídlo a jedna z přítomných dam vytáhla jablkový koláč; někdo si kousek vzal, a když pak Jim přišel do kuchyně, spatřil koláč ležet na lince – byl rozkrojený, na podnos z něj vytékala šťáva podobná jantarové krvi a Jim si pomyslel: *Měla by na něm být ještě pořádná porce vanilkové zmrzliny.*

Cítil, jak se mu roztrásl ruce i nohy, a měl chuť jít k lince a hodit koláč na zeď.

A pak se začali loučit a Jim pozoroval sám sebe, tak jako se na sebe díváte ve filmu natočeném amatérskou kamerou, jak si s nimi potřásá rukou, přikyvuje a říká: Díky... Ano, jistě... Díky... To určitě... Díky.

Když odešli, byl dům zase jeho. Přešel ke krbové římse, plné nejrůznějších suvenýrů, připomínajících jejich manželství. Plyšový pejsek s korálkovými očima, kterého o líbáncích vyhrála na Coney Islandu. Dvoje kožené desky – jeho diplom z Bostonské univerzity a její z Massachusettské univerzity. Pár obrovských polystyrénových hracích kostek, které mu žertem darovala, když někdy před rokem prohrál u Pinkyho Silversteina šestnáct dolarů v pokeru. A uprostřed římsy jejich svatební fotografie. Otočil ji a pak se posadil do křesla a

díval se na prázdnou televizní obrazovku. V hlavě mu začínal klíčit nápad.

O hodinu později zazvonil telefon a vytrhl ho z chvilkové dřímoty. Rozespale nahmatal sluchátko.

„Teď jsi na řadě ty, Norme.“

„Vinnie?“

„Kámo, byla jako jeden z těch hliněných holubů na střelnici. Prásk a celá se rozpleskla.“

„Budu dnes večer ve škole, Vinnie. Učebna třiatřicet. Světla nechám zhasnutá. Bude to úplně jako tehdy pod nadjezdem. Dokonce myslím, že můžu opatřit i vlak.“

„Chceš to mít z krku, co?“

„Přesně tak,“ přisvědčil Jim. „Tak přijďte.“

„Možná.“

„Však vy přijdete,“ řekl Jim a zavěsil.

Když dojel ke škole, byla už téměř tma. Zaparkoval na svém obvyklém místě, univerzálním klíčem si otevřel zadní vchod a zašel nejprve do kanceláře oddělení angličtiny v prvním patře. Vešel dovnitř, otevřel skříňku s gramofonovými deskami a začal se v nich přehrabovat. Když dospěl asi do poloviny, zarazil se a vytáhl desku s titulem *Hi-fi zvukové efekty*. Otočil ji. Třetí *záznam* na straně A byl nadepsaný „Nákladní vlak: 3:04“. Položil album na školní přenosnou stereosoupravu a vytáhl z kapsy pláště *Vyvolávání démonů*. Nalistoval v knize poznačenou pasáž, něco si přečetl a přikývl. Zhasl světlo.

Učebna třiatřicet.

Instaloval stereosoupravu, reproduktory dal co nejdál od sebe a potom si pustil záznam nákladního vlaku. Z ticha se ozval stále silící lomoz, který po chvíli zaplnil celou místnost pronikavým rachotem dieselmotorů a skřípěním oceli narážející na ocel.

Když zavřel oči, byl téměř schopen uvěřit, že je pod nosníkem v Broad Street, klečí na kolenou a dívá se, jak to kruté malé drama směřuje k nevyhnutelnému závěru.

Otevřel oči, zastavil gramofon a pak jej znovu nachystal na začátek záznamu. Posadil se za katedru, otevřel *Vyvolávání démonů* a

nalistoval kapitolu s názvem „Zlovolní duchové a jak je přivolávat“. Při čtení pohyboval rty a občas se zarazil, vytáhl něco z kapsy a položil to na stůl.

Jako první to byla stará a zohýbaná fotografie, na níž spolu s bratrem stáli na trávníku před činžovním domem v Broad Street, ve kterém bydleli. Oba měli vlasy zastřižené na ježka a oba se nejspíše usmívali do objektivu. Jako druhá přišla na řadu malá sklenička krve. Než sem šel, chytil toulavou kočku a kapesním nožem jí podřízl hrdlo. Třetím předmětem byl sám kapesní nůž. A konečně potní páska vytržená z podšívky staré baseballové čepice žákovského mužstva. Z Waynevy čepice. Jim si ji nechával v tajné naději, že jednoho dne budou mít se Sally syna, který ji bude nosit.

Vstal, přešel k oknu a vyhlédl ven. Parkoviště bylo prázdné.

Začal přistrkovat školní lavice ke stěnám, až uprostřed učebny vytvořil zhruba kruhové volné místo. Když s tím byl hotový, vytáhl ze zásuvky svého stolu křidu a podle nákresu v knížce, naprosto přesně a pomocí dřevěného měřítka, namaloval na podlahu pentagram.

Začínal trochu namáhavě oddechovat. Zhasl světla, do jedné ruky vzal připravené předměty a začal deklamovat.

„Otče temnot, vyslyš mě pro klid mé duše. Jsem člověk, který ti slibuje přinést oběť. Jsem člověk, který tě za tuto oběť pokorně žádá o službu temných sil. Jsem člověk, který hledá odplatu levé ruky. Na znamení příslibu oběti ti přináším krev.“

Odšrouboval uzávěr skleničky, v níž bylo původně arašídové máslo, a vylil ji do pentagramu.

V potmělé školní učebně se něco stalo. Nebylo možno říct, co přesně to bylo, ale vzduch uvnitř ztěžkl. Zdálo se, jako by zhoustl a zaplňoval mu hrdlo i žaludek šedou litinou. Hluboké ticho narůstalo a bobtnalo čímsi neviditelným.

Řídil se přesné instrukcemi starých rituálů.

Teď byla atmosféra naplněná čímsi, co Jimovi připomnělo den, kdy vzal jednu třídu na exkurzi do velké elektrárny – měl pocit, že vzduch kolem něj je plný elektrického napětí a chvěje se vibracemi. A pak ho oslovil jakýsi hlas, podivně hluboký a nepříjemný.

„Co si žádáš?“

Nevěděl přesně, jestli ho doopravdy slyší nebo jestli si to jen představuje. Pronesl dvě věty.

„To je jen drobná služba. Co za ni nabízíš?“

Jim řekl jediné slovo.

„Oba,“ zašeptal hlas. „Pravý i levý. Souhlasíš?“

„Ano.“

„Tak mi dej, co mi patří.“

Rozevřel kapesní nůž, obrátil se ke svému stolu, položil na něj roztaženou dlaň pravé ruky a čtyřmi rozhodnými tahy si uřízl pravý ukazováček. Z ruky mu začala prýštit krev a vytvářela na psací podložce temné šmouhy. Ani v nejmenším to nebolelo. Odstrčil prst stranou a uchopil kapesní nůž pravou rukou. Odříznutí levého ukazováčku bylo těžší. Pravá ruka mu bez chybějícího prstu připadala nešikovná a cizí a nůž mu v ní neustále klouzal. Nakonec s netrpělivým zabručáním nůž odhodil, přelomil kost a prst prostě utrhl. Pak oba ukazováčky uchopil, jako by to byly slané tyčinky, a hodil je do pentagramu. Vyšlehl oslnivý záblesk světla, podobný blesku magnéziového prášku u starých fotoaparátů. Žádný oblak kouře, povšiml si. Žádný zápach síry.

„Cos mi přinesl?“

„Fotografii. Kus látky, který byl promočený jeho potem.“

„Pot je *vzácná* věc,“ poznamenal hlas a z jeho tónu zazněla taková nelidská chtivost, že se Jim otrásl. „Tak mi je dej.“

Jim je hodil do pentagramu. Světlo zablesklo.

„Je to v pořádku,“ ozval se hlas.

„Pokud přijdou,“ dodal Jim.

Neozvala se žádná odpověď. Hlas byl pryč – pokud tam vůbec kdy nějaký byl. Jim se naklonil blíž k pentagramu. Fotografie tam ještě ležela, byla však zčernalá a zuhelnatělá. Potní páska zmizela.

Venku na ulici se ozval nějaký zvuk, zpočátku jen nezřetelný, pak ale nabývající na hlasitost. Staré auto s vylepšeným motorem a tlumiči se skelnou vatou nejprve zahnilo na Davis Street a pak zamířilo ke škole. Jim se posadil a poslouchal, jestli projede kolem nebo zabočí na parkoviště.

Zabočilo dovnitř.

Na schodech se rozléhala ozvěna kroků.

Pronikavé hihňání Roberta Lawsona, pak něčí hlas napomínající ho „Pššt“ a další Lawsonovo zahihňání. Kroky se přiblížily, ztratily ozvěnu a potom se hlasitě rozletěly skleněné dveře nad schodištěm.

„Nazdárek, Normie!“ zahulákal fistulkou David Garcia.

„Jsi tady, Normie?“ zašeptal Lawson a zachechtal se. „Kdepak jsi, bobečku?“

Vinnie, když se k němu chodbou blížili, viděl Jim siluety jejich postav. Vinnie byl nejvyšší a v jedné ruce držel nějaký podlouhlý předmět. Ozvalo se tiché cvaknutí a podlouhlý předmět byl náhle ještě delší.

Stáli ve dveřích, Vinnie uprostřed. Všichni tři drželi v ruce nože...

„Tak jsme tady, kámo,“ řekl tiše Vinnie. „Přišli jsme tě sejmout.“

Jim zapnul gramofon.

„Kristepane,“ škubl sebou Garcia. „Co to je?“

Nákladní vlak se k nim blížil. Téměř bylo cítit, jak stěny vibrují jeho rachotem.

Zdalo se, jako by už zvuk nevycházel z reproduktorů, ale odněkud zdola z chodby, z nějakých kolejí nesmírně vzdálených v čase i prostoru.

„Nějak se mi to nelíbí,“ zarazil se Lawson.

„Už je pozdě,“ prohlásil Vinnie. Pokročil dopředu a mávl nožem. „Naval prachy, parde.“

... nechte nás na pokoji...

Garcia vylekaně uskočil. „Co to sakra...“

Vinnie však ani na okamžik nezaváhal. Pokynul ostatním, aby se rozestoupili, a to, co se mu zračilo v očích, poněkud připomínalo pocit úlevy.

„No tak, cucáku, kolik u sebe máš?“ vykřikl náhle Garcia.

„Čtyři centy,“ odpověděl Jim. Byla to pravda. Vybral je z pokladničky v ložnici. Nejnovější z nich měl datum 1956.

„Ty lháři zasraná.“

... nechte ho být...

Lawson se ohlédl přes rameno a vyvalil oči. Stěny kolem nich byly náhle průzračné a téměř neviditelné. Nákladní vlak táhle

zapískal. Světlo vrhané lampou na parkovišti zčervenalo jako neónová reklama na budově Burretsovy stavební společnosti a začalo blikat na pozadí soumravné oblohy.

Něco vycházelo ven z pentagramu, něco s obličejem malého, asi dvanáctiletého chlapce. Chlapce s vlasy ostříhanými na ježka.

Garcia skočil dopředu a zasadil Jimovi ránu do úst. Jim z jeho dechu cítil smíšený zápach česneku a feferonek. Bylo to všechno pomalé a bezbolestné.

Jim pocítil v rozkroku náhlou tíhu podobnou olovu a jeho močový měchýř povolil. Pohlédl dolů a zjistil, že se mu na kalhotách objevila rozrůstající se tmavá skvrna.

„Koukej, Vinnie, pochcal se!“ vykřikl Lawson. Tón jeho hlasu byl správný, ale ve tváři měl výraz děsu – výraz loutky, která ožila a zjišťuje, že ji někdo vodí na provázcích.

„Nechte ho být,“ řekla ta věc podobná Waynovi, nebyl to ale Waynův hlas – byl to ten nelidský, chtivý hlas z pentagramu. „Utíkej, Jimmy! Utíkej! Utíkej!“

Jim klesl na kolena, na záda mu dopadla ruka, která hledala, čeho by se zachytila, a nic nenašla.

Vzhlédl a spatřil, jak Vinnie s obličejem staženým v karikaturu nenávisťi vráží nůž do té Waynovi podobné věci těsně pod hrudní kost... a pak Vinnie zaječel, tvář se mu jako by propadla, zuhelnatěla, zčernala a vypadala příšerně.

Potom zmizel.

Garcia s Lawsonem zaútočili o chvíličku později, zkroutili se, zuhelnatěli a ztratili se.

Jim ležel na podlaze a chraptivě oddechoval. Rachot nákladního vlaku utichl.

Shora na něj pohlížel jeho bratr.

„Wayne?“ vydechl.

A tvář nad ním se změnila. Zdálo se, že se roztekla a slila dohromady. Oči zežloutly a přízrak na něj hleděl s děsivou, rozšklebenou zlovůlí.

„Já se vrátím, Jime,“ zašeptal nelidský hlas.

A byl pryč.

Jim pomalu vstal a jednou zmrzačenou rukou vypnul gramofon. Sáhl si na ústa; po Garciově úderu se mu z nich řinula krev. Přešel k vypínači a rozsvítil. Učebna byla prázdná. Vyhlédl oknem na parkoviště a to bylo také prázdné až na opuštěný disk z jednoho kola, v němž se v idiotské pantomimě odráželo měsíční světlo. Vzduch v učebně páchl starobou a zatuchlinou – připomínal atmosféru hrobek. Jim smazal z podlahy pentagram a pak začal rovnat lavice, aby měl jeho suplent druhý den všechno v pořádku. Prsty ho strašlivě bolely – *jaké prsty?* Bude muset jít k lékaři. Zavřel dveře, pomalu scházel po schodech a tiskl si ruce k hrudi. V polovině schodiště ho cosi – snad stín, snad pouhé tušení – přimělo, aby se prudce otočil.

Něco neviditelného jako by uskočilo zpět.

Jim si vzpomněl na varování z *Vyvolávání démonů* – na nebezpečí z toho vyplývající. Možná se vám je podaří přivolat, možná je i přesvědčíte, aby splnili to, co po nich chcete. A možná se jich dokonce zbavíte.

Někdy se ale vracejí.

Pokračoval po schodech dolů a přemýšlel o tom, jestli ta noční můra doopravdy skončila.

ŘÍMSA

„No tak,“ opakoval Cressner, „podívejte se do té tašky.“

Byli jsme v jeho podkrovním bytě ve třiačtyřicátém patře. Na podlaze byl hnědooranžový koberec s vysokým vlasem. Na koberci mezi baskickým křeslem z kožených řemínků, v němž seděl Cressner, a pohovkou z pravé kůže, na níž neseděl vůbec nikdo, ležela hnědá nákupní taška.

„Jestli si mě chcete koupit, tak na to zapomeňte,“ prohlásil jsem. „Já ji miluji.“

„Peníze to sice jsou, ale koupit si vás nechci. Tak prosím, podívejte se.“ Cressner kouřil tureckou cigaretu v onyxové špičce. Klimatizační systém dovoloval, aby k mému nosu pronikly jen drobné obláčky suchého tabákového kouře, které následně okamžitě odsával. Na sobě měl hedvábný župan s vyšívaným drakem. Díval se na mne chladněma a inteligentněma obrýlenýma očima. Vypadal přesně na to, čím také doopravdy byl: na absolutně prvotřídního, pětisetkarátového a nekompromisního hajzla. Zamíloval jsem se do jeho ženy a ona se zamílovala do mne. Počítal jsem s tím, že bude dělat problémy, nevěděl jsem ale přesně, jaké problémy to budou.

Přešel jsem k nákupní tašce a nohou jsem ji převrátil; na koberec se vysypaly přepáskované balíčky bankovek. Samé dvacetidolarovky. Zdvihl jsem jeden balíček a přepočítal jsem ho; bylo v něm deset bankovek. A těch balíčků bylo zatraceně hodně.

„Dvacet tisíc dolarů,“ poznamenal a potáhl z cigarety.

„No prosím.“ Vstal jsem.

„Jsou vaše.“

„Já je nechci.“

„Dostanete k nim i mou ženu.“

Neodpověděl jsem. Marcia mě varovala, jak to asi bude probíhat. Je jako kocour, říkala. Starý zlomyslný kocour. A z tebe bude chtít udělat svou myš.

„Tak vy se žijíte tenisem,“ pokračoval. „Ještě nikdy jsem nikoho takového neviděl.“

„Chcete říct, že vaši detektivové nepořídili žádné fotky?“

„Ale ano, to jistě,“ mávl nedbale cigaretovou špičkou. „Dokonce si vás dva natočili v tom motelu v Bayside. Kamera byla schovaná za zrcadlem. Jenže film člověka tak úplně nevystihne, nemyslíte?“

„Asi máte pravdu.“

Bude se snažit v jednom kuse měnit taktiku, říkala mi Marcia. To je jeho metoda, jak dostat lidi do defenzívy. Za chvíličku zjistíš, že tě přiměje, abys po něm šel tam, kde si myslíš, že bude, a on tě zatím dostane úplně odjinud. Pokud nebudeš muset, tak nic neříkej, Stane. A pamatuj, že tě mám ráda.

„Pozval jsem vás sem k sobě nahoru, pane Norrisi, protože jsem si myslel, že bychom si měli promluvit jako chlap s chlapem. Prostě si v klidu popovídat jako dva civilizovaní lidé, z nichž jeden spí s manželkou toho druhého.“

Užuž jsem chtěl odpovédět, pak jsem se ale rozhodl nic neříkat.

„Jak se vám líbilo v San Quentinu?“ zeptal se Cressner a líně potáhl z cigarety.

„Nijak zvlášť.“

„Jestli se nepletu, strávil jste tam tři roky. Byl jste tam tuším za vloupání.“

„Marcia o tom ví,“ odsekl jsem a okamžitě jsem toho zalitoval. Přijal jsem jeho hru a přesně před tím mě Marcia varovala. Dával jsem mu pomalé loby, ze kterých mohl snadno smečovat.

„Dovolil jsem si nechat přeparkovat vaše auto,“ oznámil a vyhlédl z okna na protější straně místnosti. Vlastně to ani nebylo okno, celá venkovní stěna byla prosklená. Uprostřed byly šoupací dveře a za nimi balkónek velikosti poštovní známky. A za balkónkem obrovská prázdná hloubka. Ty dveře vypadaly nějak podivně, nedokázal jsem ale přesně říct, co se mi na nich nezdá.

„Tohle je nesmírně pohodlné bydlení,“ pochvaloval si Cressner. „Jsou tu skvělá bezpečnostní opatření, průmyslová televize a všechno ostatní, co k tomu patří. Když jsem viděl, že jste dole v hale, zatelefonoval jsem jednomu svému zaměstnanci. Ten pak zkratoval zapalování vašeho auta a přejel s ním z našich parkovacích garáží na veřejné parkoviště několik bloků odtud.“ Pohlédl na modernistické hodiny ve tvaru sluneční růžice nad pohovkou. Ukazovaly osm a pět

minut. „V osm dvacet tentýž zaměstnanec zavolá z veřejné telefonní budky policii a na vaše auto ji upozorní. Nejpozději v osm třicet se dostaví zákon a v rezervní pneumatice ve vašem kufru najde přes šest uncí schovaného heroinu. Budou vás nesmírně horlivě hledat, pane Norrisi.“

Ušil na mě boudu. Snažil jsem se co možná nejlíp si krýt záda, ale nakonec to pro něj byla hračka.

„Všechno to se stane, pokud tomu svému zaměstnanci nezavolám a neřeknu mu, aby na ten telefonát zapomněl.“

„A ode mne za to nechcete nic jiného, než abych vám řekl, kde je Marcia,“ přikývl jsem. „Máte smůlu, Cressnere, ale já to nevím. Zařídili jsme to tak právě kvůli vám.“

„Mojí lidé ji sledovali.“

„To se nejspíš mylíte. Myslím, že na letišti jsme je setřásli.“

Cressner si povzdechl, vytáhl ze špičky čoudící nedopalek a hodil ho do chromovaného popelníku se zašupovacím víčkem. Elegantně a čistě. S vykouřeným oharkem a Stanem Norrisem si poradil stejně lehce.

„Musím přiznat,“ ozval se, „že máte pravdu. Ten starý trik se zmizel na dámské toaletě. Mých agentů se nesmírně dotklo, že se nechali nachytat na takovou staletou fintu. Myslím, že je tak stará, že s ní vůbec nepočítali.“

Mlčel jsem. Když se Marcia na letišti zbavila Cressnerových lidí, odjela kyvadlovým autobusem zpátky do města a pokračovala na autobusové nádraží; tak alespoň jsme to naplánovali. Měla u sebe dvě stě dolarů, všechny peníze, které jsem měl ve spořitelně. Dvě stě dolarů a dálkový autobus vás dopraví do kteréhokoli kouta téhle země.

„To vždycky tak málo mluvíte?“ zeptal se Cressner a zdálo se, že ho to doopravdy zajímá.

„Poradila mi to Marcia.“

Trochu popuzeněji prohlásil: „V tom případě počítám, že až vás policie zatkne, budete se spoléhat na svá práva. A až příště uvidíte mou manželku, bude z ní už možná stará babka v houpacím křesle. Došlo vám vůbec, v jaké jste situaci? Pokud vím, za přechovávání šesti uncí heroinu byste mohl dostat čtyřicet let.“

„Marcii tím zpátky nezískáte.“

Usmál se pevně stisknutými rty. „A v tom to právě vězí, nemám pravdu? Dovolte mi, abych zrekapituloval naše postavení. Vy a moje manželka jste se do sebe zamilovali. Měli jste spolu poměr... pokud se dá říkat poměr několika záskokům na jednu noc v laciných motelech. Manželka ode mne utekla, jenže já mám zase vás. Takže jste, jak se říká, v loži. Vystihuje to správně celou situaci?“

„Začínám chápat, že už vás měla plné zuby,“ ušklíbl jsem se.

K mému překvapení se zaklonil a hlasitě se rozesmál. „Víte, že se mi docela líbíte, pane Norrisi? Jste sice vulgární a jste jen maličký ubožáček, ale zdá se, že máte odvahu. Marcia to sice říkala, ale já jsem o tom tak trochu pochyboval. Nikdy se moc nevyznala v lidech. Vy ale máte určitou... vitalitu. A právě proto jsem to zařídil takhle. Nepochybně od Marcie víte, že rád uzavírám džentlmenské dohody.“

„Jistě.“ Už jsem věděl, co mi na těch dveřích uprostřed prosklené stěny nesedí. Zima byla právě v nejlepším a nikomu se rozhodně nemohlo zachtít vypít si šálek čaje na balkóně ve třiačtyřicátém patře. Z balkónu byl odstraněn všechn nábytek, a přece byla ze dveří sundaná ochranná síť. Proč to asi Cressner udělal?

„Nemám svou ženu nijak zvlášť rád,“ prohlásil Cressner a pečlivě si nasazoval do špičky další cigaretu. „To není žádné tajemství a ona vám to taky určitě řekla. A já jsem si jist, že muži s vašimi... zkušenostmi je jasné, že šťastně provdané ženy nelezou jen tak na písknutí do postele profesionálům místních tenisových klubů. Podle mého názoru je Marcia afektovaná a vycmrdlá puritánka, ukňouraná a ubřečená, užvaněná a...“

„To by snad stačilo,“ zarazil jsem ho.

Chladně se usmál. „Omlouvám se. Pořád zapomínám, že mluvíme o vaší nehynoucí lásce. Je osm šestnáct. Nejste nervózní?“

Pokrčil jsem rameny.

„Tvrdý chlap až do konce,“ přikývl a zapálil si cigaretu. „Každopádně se asi divíte, proč, když se mi Marcia tak protiví, ji prostě nenechám jít...“

„Ne, vůbec se nedivím.“

Tázavě se zamračil.

„Jste sobecký a nenažraný hajzl, který myslí jen na sebe, proto ji nenecháte jít. Nikdo nesmí vzít nic, co patří vám. Ani když už o to sám nestojíte.“

Zrudl a pak se zasmál. „Výborně, pane Norrisi. Bod pro vás.“

Znovu jsem pokrčil rameny.

„Nabídnu vám určitou džentlmenskou dohodu. Když vyhraje, odejdete odtud s penězi, s mou manželkou i se svou svobodou. Pokud ovšem prohrajete, přijdete o život.“

Proti své vůli jsem pohlédl na hodiny. Ukazovaly osm devatenáct.

„Tak dobrá,“ souhlasil jsem. Co jiného mi zbývalo? Takhle jsem alespoň mohl získat čas. Čas vymyslet něco, co by mi pomohlo odtud vyváznout s penězi nebo i bez peněz.

Cressner zdvihl telefon, ležící vedle něj, a vytočil číslo.

„Tony? Plán číslo dvě. Ano.“ Zavěsil.

„Co je to plán číslo dvě?“ zeptal jsem se.

„Za patnáct minut Tonyemu znovu zavolám, on tu... ilegální látku odstraní z kufru vašeho auta a přeje se s ním zpátky sem. Pokud mu nezavolám, spojí se s policií.“

„Moc mi nevěříte, co?“

„Mějte přece rozum, pane Norrisi. Tady na koberci mezi námi leží dvacet tisíc dolarů. V tomhle městě se vraždí třeba pro dvacet centů.“

„Co je to za sázku?“

Zatvářil se nefalšovaně dotčeně. „Dohoda, pane Norrisi, dohoda. Džentlmeni uzavírají dohody. Jenom vulgární nevzdělanci se sázejí.“

„Jak chcete.“

„Výborně. Všiml jsem si, že jste se díval na můj balkón.“

„Ve dveřích není síť.“

„Ne, není. Nechal jsem ji dnes odpoledne vyndat. Navrhuji vám toto: obejdete mou budovu po římse, která vyčnívá ze zdi těsně pod úrovní nejvyššího patra. Pokud ji úspěšně obejdete kolem dokola, výhra je vaše.“

„Vy jste se zbláznil.“

„Právě naopak. Za těch dvanáct let, co tady bydlím, jsem stejnou dohodu už šestkrát nabídl šesti různým lidem. Tři z těch lidí byli

stejně jako vy profesionální sportovci – první byl jistý nechvalně známý fotbalový obránce, který se spíš než přesnými přihrávkami proslavil účinkováním v televizních reklamách, ten druhý byl hráč baseballu a třetí poměrně slavný žokej s pozoruhodně vysokými ročními příjmy, kterého ovšem zároveň sužovaly problémy stejně pozoruhodně vysokých alimentů. Ti zbývající tři byli obyčejní občané z různých profesí, měli ale společné dvě věci: potřebovali peníze a byli nadáni jistou dávkou tělesné obratnosti.“ Zamyšleně potáhl z cigarety a pokračoval: „Pět z nich nabídnutou dohodu bez váhání odmítlo. Ten šestý ji akceptoval. Podmínky zněly dvacet tisíc dolarů nebo šest měsíců bezplatné služby pro mne. Vyhrál jsem. Ten chlap se jen jednou podíval přes zábradlí balkónu a málem omdlel.“ Cressner se zatvářil pobaveně a pohrdlivě zároveň. „Říkal, že všechno tam dole vypadá strašně maličké. Ztratil při tom pohledu nervy.“

„A co vás vede...“

Přerušil mě podrážděným máchnutím ruky. „Nechtějte mě nudit, pane Norrisi. Myslím si, že to uděláte, protože nemáte na vybranou. Na jedné misce vah je moje džentlmenská dohoda a na druhé čtyřicet let v San Quentinu. Peníze a moje žena jsou jen takové dodatečné stimuly, které svědčí o mé velkomyslnosti.“

„Jakou mám záruku, že mě nepodrazíte? Může se stát, že to udělám a pak zjistím, že jste stejně zavolal Tonymu a řekl mu, aby dal vědět policii.“

Povzdechl si. „Vy jste klasický případ paranoika, pane Norrisi. Nemiluji svou ženu a mému poměrně vysokému sebevědomí nijak neprospívá, když se kolem mne motá. Dvacet tisíc dolarů je pro mne pakatel, dávám každý týden čtyřikrát tolik na výplaty policejním výběřčím. Pokud ale jde o naši dohodu... ta se nedá penězi ocenit,“ dodal s rozzářenýma očima.

Zamyslel jsem se nad tím a Cressner mě nechal být. Nejspíš znal zásadu, že opravdový kořen vždycky přesvědčí sám sebe. Bylo mi šestatřicet, celý život jsem se potloukal po tenisových kurtech a klub právě uvažoval o mém propuštění, když Marcia nenápadně využila svého vlivu a přimluvila se za mne. Kromě tenisu jsem se v žádném povolání nevyznal a bez tenisu bych byl těžko sháněl práci i jako

vrátný – zvlášť se záznamem v rejstříku. Šlo tehdy o obyčejnou klukovinu, ale na to se zaměstnavatelé neptají.

A zvláštní na tom všem bylo, že jsem Marcii Cressnekovou doopravdy miloval. Zabouchl jsem se do ní po dvou dopoledních lekcích tenisu a ona do mě právě tak beznadějně. Klasický případ pověstného štěstí Stana Norrise. Po šestatřiceti letech spokojeného staromládeneckého života jsem se musel zakoukat jako nějaký nezkušený studentík právě do manželky nejvyššího mafiánského bosse.

Ten starý kocour, který tam seděl a pokuřoval dováženou tureckou cigaretu, tohle všechno samozřejmě věděl. A věděl kromě toho i další věci. Neměl jsem žádnou záruku, že mě nepředá poldům, pokud jeho džentlmenskou dohodu přijmu a vyhraji, zatraceně dobře jsem ale věděl, že jestli to neudělám, budu do deseti hodin v base. A že z ní nevylezu dřív než někdy začátkem příštího století.

„Chci vědět jedno,“ ozval jsem se.

„A copak, pane Norrisi?“

„Podívejte se na mě a řekněte mi, jestli jste nebo nejste podrazák.“

Pohlédl mi přímo do očí. „Pane Norrisi,“ řekl tiše, „podmínky dohody nikdy neporuším.“

„Tak dobře,“ přikývl jsem. Co jsem měl dělat jiného?

Rozzářeně vstal. „Výborně! To je doopravdy báječné! Pojd'te se mnou ke dveřím balkónu, pane Norrisi.“

Společně jsme přistoupili ke dveřím. Ve tváři měl výraz člověka, který si tuto scénu snad tisíckrát v duchu představoval a teď ji ve skutečné podobě vychutnává do poslední kapky.

„Římsa je asi dvanáct centimetrů široká,“ oznámil mi zasněným hlasem. „Sám jsem ji měřil. Dokonce jsem se na ni i postavil, i když jsem se samozřejmě přidržel balkónu. Stačí, když se spustíte dolů přes zábradlí z tepaného železa; balkón vám bude dosahovat do výše prsou, jenže za zábradlím už pochopitelně není nic, čeho byste se chytil. Budete muset postupovat krůček po krůčku a dávat moc velký pozor, abyste neztratil rovnováhu.“

Můj pohled upoutalo něco jiného venku za oknem... něco, co způsobilo, že teplota mé krve o několik stupňů poklesla. Tím něčím

byl větroměr. Cressnerův byt byl poměrně blízko jezera a byl tak vysoko, že mezi ním a jezerem nebyly žádné vyšší budovy, které by fungovaly jako větrolamy. Věděl jsem, že ten vítr bude studený a *rezavý* jako nůž. Ručička poměrně stále ukazovala na desítku, při náhlých poryvech se však vychylovala téměř k pětadvacítce, kde několik sekund setrvávala, než se vrátila do předchozí polohy.

„Aha, vidím, že jste si všiml mého anemometru,“ poznamenal žoviálně Cressner. „Po pravdě řečeno bývá vítr obvykle nejsilnější na opačné straně, takže se může stát, že tam bude foukat o trochu víc. V podstatě dnes ale máme klidný večer. Už jsem tady zažil večery, kdy nárazový vítr dosahoval pětadesáti... to pak úplně cítíte, jak se celý dům nepatrně otřásá. Je to trochu jako ve strážním koši na lodi. A na tuhle roční dobu je docela teplo.“

Ukázal rukou a já spatřil světelné číslice na střeše bankovního mrakodrapu vlevo od nás. Podle nich bylo venku sedm nad nulou. Jenže při tom větru musel relativní chlad dosahovat teploty kolem mínus čtyř.

„Nemáte nějaký kabát?“ zeptal jsem se. Měl jsem na sobě lehké sako.

„To bohužel nemám.“ Světelné číslice na bance zamrkaly a tentokrát ukazovaly čas. Bylo osm dvaatřicet. „A myslím si, že už byste měl raději vyrazit, pane Norrisi, abych mohl zavolat Tonymu a říct mu, že začal platit plán číslo tři. Je to prima kluk, ale občas bývá impulzivní. Jistě rozumíte, jak to myslím.“

Rozuměl jsem mu moc dobře. Až příliš dobře.

Pomyšlení na to, že bych mohl být s Marcií, že bych mohl uniknout z dosahu Cressnerových chapadel a mít dost peněz na to, abych začal nějaký nový život, mne však přimělo otevřít šoupací dveře a vyjít na balkón. Bylo tam chladno a vlhko; vítr mi sfoukl vlasy do očí.

„Bon soir,“ ozval se za mnou Cressner, ale nenamáhal jsem se s ohlazením. Přistoupil jsem k zábradlí, dolů jsem se však nepodíval. Ještě ne. Začal jsem zhluboka nadechovat a vydechovat.

Není to v podstatě cvičení, ale určitá forma autohypnózy. Při každém nádechu a výdechu se v duchu oprostíte od nějakého rušivého vlivu, až nezbude nic než soustředění na zápas, který vás

čeká. Peněz jsem se zbavil jedním dechem a Cressnera samého dvěma. Marcia mi dala víc práce – neustále jsem před sebou v duchu viděl její obličej, který mi domlouval, abych nebyl blázen, abych nepřistupoval na jeho hru, že sice Cressner možná nikdy neporušil podmínky sázky, že se z nich ale pokaždé dokázal nějak vykrotit. Neposlouchal jsem ji, nemohl jsem si to dovolit. Věděl jsem, že když tenhle zápas prohrají, nebudu muset platit pivo a poslouchat posměšné popichování; bude ze mne jen velký červený flek rozmáznutý v Deakman Street na obě strany v délce celého bloku.

Když jsem myslel, že už je to dobré, podíval jsem se dolů.

Stěna budovy pode mnou spadala jako hladký křídový útes k ulici hluboko dole. Auta, která na ní parkovala, připomínala ty droboučké modely, které si můžete koupit v laciných obchodních domech. Auta projíždějící kolem budovy byla jen jako maličké světelné špendlíkové hlavičky. Kdyby člověk spadl z takové výšky, měl by spoustu času přesně si uvědomit, co se s ním děje, vidět své šaty rozevláté větrem, zatímco by mu zemská přitažlivost dodávala stále větší a větší rychlost. A měl by čas na dlouhé, hodně dlouhé zaječení. A zvuk, který by se ozval při jeho dopadu na chodník, by se podobal rozplesnutí přezrálého melounu.

Chápal jsem, že ten druhý chlápek ztratil nervy. Měl před sebou perspektivu pouhých šesti měsíců, kdežto mě čekalo čtyřicet dlouhých šedivých let bez Marcie.

Podíval jsem se na římsu. Připadala mi úzká; v životě jsem neviděl dvanáct centimetrů, které by tolik vypadaly jako pět. Alespoň že je budova poměrně nová, takže se římsa pode mnou neutrhne.

Přinejmenším jsem v to doufal.

Přehoupl jsem se přes zábradlí a opatrně jsem se spouštěl dolů, až jsem nohama stanul na římsě. Podpatky mi přečnívaly do prázdnoty. Podlaha balkónu byla přibližně v úrovni mých prsou a díval jsem se do Cressnerova podkrovního bytu ozdobným vzorem z tepaného železa. Cressner stál hned za dveřmi, kouřil a prohlížel si mě asi tak, jako si vědec prohlíží morce a čeká, co s ním udělá jeho poslední injekce.

„Zavolejte,“ řekl jsem a držel jsem se zábradlí.

„Cože?“

„Zavolejte Tonymu. Dokud to neuděláte, ani se nehnu.“

Vrátil se do obývacího pokoje – vypadalo to tam neuvěřitelně teple, bezpečně a útulně – a zdvihl telefon. Po pravdě řečeno to bylo zbytečné gesto, protože ve skučení větru jsem stejně neslyšel, co říká. Položil sluchátko a vrátil se. „Vyřízeno, pane Norrisi.“

„To doufám.“

„Tak sbohem, pane Norrisi. Těším se na brzké shledání... možná.“

Byl čas pustit se do toho, řeči už skončily. Naposledy jsem si ještě dovolil pomyslet na Marcii, na její světle hnědé vlasy, na její velké šedé oči, na její půvabné tělo a potom jsem veškeré myšlenky na ni definitivně zaplašil. A taky už jsem neměl v úmyslu dívat se dolů. Bylo by až příliš snadné ztratit vládu nad svým tělem při pohledu do té hloubky. Příliš snadné prostě ustrnout a po chvíli ztratit rovnováhu nebo přímo omdlít strachy. Přišel čas nasadit si klapky na oči, čas soustředit se jen na levou a pravou nohu a na nic jiného.

Začal jsem se posunovat doprava, a dokud to šlo, přidržoval jsem se zábradlí balkónu. Netrvalo dlouho a bylo mi jasné, že budu potřebovat všechny tenisové svaly, které jsem měl kolem kotníků. S patami za okrajem římsy musely tyhle šlarchy udržet celou mou váhu.

Dostal jsem se na konec balkónu a na okamžik jsem měl dojem, že se nedokážu od jeho bezpečí odpoutat. Násilím jsem se k tomu přinutil. Kristepane, dvanáct centimetrů, to je přece spousta místa! Kdyby ta římsa byla nad zemí jen třicet centimetrů místo sto dvaceti metrů, klidně bys ten barák oběhl za čtyři minuty, říkal jsem si. Tak prostě předstírej, že je to tak.

No jasně, a když spadneš z římsy třicet centimetrů nad zemí, tak jen zanádváš a zkusíš to znova. Tady nahoře máš jen jednu šanci.

Posunul jsem pravou nohu o kousek dál a pak jsem k ní přisunul levou. Pustil jsem zábradlí, zdvihl jsem rozevřené ruce nad hlavu a dlaněmi jsem se opřel o drsný kámen činžovního domu. Přímo jsem se s tím kamenem mazlil a nejraději bych ho byl políbil.

Překvapil mě náhlý poryv větru, který mi připleskl límeček saka k obličejí a pod jehož nárazem se moje tělo na římse zakymácelo. Srdce mi vyskočilo až do krku a zůstalo tam, dokud vítr neutichl.

Dostatečně silný poryv mě mohl srazit dolů z mého hradu a poslat mě střemhlav pádem do noci. A na druhé straně bude vítr silnější.

Otočil jsem hlavu doleva a přitlačil jsem se tváří ke kameni. Cressner se vykláněl z balkónu a pozoroval mě.

„Bavíte se dobře?“ zeptal se přátelsky.

Měl na sobě hnědý svrchník z velbloudí srsti.

„Myslel jsem, že nemáte kabát,“ podotkl jsem.

„Lhal jsem,“ odpověděl nevzrušeně. „Já často lžu.“

„Co tím chcete říct?“

„Nic... vůbec nic. Nebo možná přece jen něco chci říct. Možná je to taková malá psychologická válka, pane Norrisi, co říkáte? Musím vás upozornit, že byste neměl příliš dlouho otálet. Kotníky se vám unaví, a kdyby vám měly vypovědět službu...“ Vytáhl z kapsy jablko, jednou z něj ukousl a pak je hodil dolů přes zábradlí. Dlouhou dobu nebylo nic slyšet a pak se ozvalo nezřetelné odporné plesknutí. Cressner se tiše zasmál.

Ztratil jsem díky němu soustředění a v duchu jsem cítil, jak se do mne ocelovými zuby zakusuje panika. Hrozilo mi, že mne zaplaví vlna panického strachu, ve kterém se utopím. Odvrátil jsem od něj hlavu, začal jsem zhluboka dýchat a paniku zahánět. Znovu jsem se podíval na světelnou tabuli banky, na které teď zářilo: 8:46 – je čas uložit úspory u banky Mutual!

Když světelné číslice ukazovaly osm devětačtyřicet, měl jsem pocit, že se už zase plně ovládám. Myslím, že Cressner už se domníval, že jsem strachy zkameněl, a když jsem se začal znovu šourat směrem k rohu budovy, zaslechl jsem, jak mi ironicky pochvalně tleská.

Začal jsem pociťovat účinky chladu. Blízkost jezera ještě přiostrčila čepel větru a jeho lepkavá vlhkost se mi zavrtávala do kůže jako nebozez. Když jsem se pomalu posunoval při zdi, vlálo za mnou moje tenké sako. Bez ohledu na chlad jsem se pohyboval pomalu. Věděl jsem, že jestli to chci dokázat, budu to muset udělat zvolna a opatrně. Budu-li to chtít uspěchat, spadnu.

Když jsem dospěl k rohu, ukazovaly bankovní hodiny osm padesát dvě. Nezdálo se, že by to měl být problém – římsa se táhla kolem celé budovy a vytvářela pravoúhlý roh – jenže pravá ruka mi

řekla, že za tím rohem fouká boční vítr. Kdyby mě zachytil v okamžiku, kdy budu nakloněný nesprávným směrem, hodně rychle by mě poslal na dlouhou cestu dolů.

Čekal jsem, až se vítr utiší, dlouhou dobu se však utišit odmítal, téměř jako by byl Cressnerovým poslušným spojencem. Dorážel na mne zuřivými neviditelnými prsty, škubal mnou, šťouchal do mne a lechtal mě. Konečně, po jednom zvlášť silném poryvu, po kterém jsem se zakymácel na špičkách nohou, jsem si uvědomil, že bych mohl čekat věčně a vítr by se stejně nikdy neutišil úplně.

Když tedy opět trochu zeslábl, přesunul jsem opatrně pravou nohu za roh a s oběma rukama pevně přitisknutýma ke zdi jsem se otočil. Boční vítr do mne narazil ze dvou směrů najednou, až jsem se zapotácel. Na kratičký okamžik jsem si byl s hrůzou jistý, že Cressner svou džentlmenskou dohodu vyhrál. Potom jsem se posunul o krůček dál, přimáčkkl jsem se těsně ke zdi a zadržel jsem dech, který se mi sípavě dral z vyprahlého hrdla.

A právě v tom okamžiku něco explodovalo těsně u mého ucha.

Vyděšeně jsem sebou trhl a jen stěží jsem udržel rovnováhu. Moje ruce se odpoutaly od zdi a bláznivě komíhaly vzduchem ve snaze vybalancovat pozici mého těla. Myslím, že kdyby jedna z nich byla narazila do kamenné stěny budovy, byl by to můj konec. Po chvíli, která se mi zdála dlouhá jako věčnost, se však gravitace rozhodla vrátit mě zpět ke zdi a neshodit mě dolů na chodník třiačtyřicet pater pode mnou.

Vyrážel jsem dech z plic s bolestivým pískáním. Nohy jsem měl úplně gumové. Šlachy v kotnících se chvěly a bzučely jako dráty vysokého napětí. Ještě nikdy v životě jsem si nepřipadal tak blízko smrti. Přízrak s kosou byl tak těsně za mými zády, že mi mohl klidně číst přes rameno.

Zkroutil jsem krk, pohlédl jsem nahoru a asi metr nad sebou jsem spatřil Cressnera, který se vykláněl z okna své ložnice. Usmíval se a v pravé ruce držel velikonoční řehtačku.

„Jenom jsem zkoušel, jestli jste neusnul,“ řekl.

Neplýtvat jsem na něj dechem. Stejně bych ze sebe nevydal nic než ubohé zachroptění. Srdce mi v prsou zběsile bušilo. Posunul jsem se o metr nebo dva dál pro případ, že by ho náhodou napadlo

vyklonit se a pořádně do mne strčit. Pak jsem se zastavil, zavřel jsem oči a zhluboka jsem dýchal, dokud jsem se zase nesebral.

Byl jsem teď na kratší straně budovy. Po pravé ruce se nade mnou tyčily jen ty největší věžáky městského centra. Nalevo byl pouze temný kruh jezera, na kterém plavalo několik drobných světélek. Vítr nařikal a sténal.

Boční vítr na druhém rohu nebyl tak záludný, takže jsem se kolem něj dostal bez problémů. A pak mě něco kouslo.

Zajíkl jsem se a škulbl jsem sebou. Změna rovnováhy mi nahnala strach, takže jsem se pevně přitiskl k budově. A zase mě něco kouslo. Ne... nebylo to kousnutí, ale klovnutí. Podíval jsem se dolů.

Na římse stál holub a vzhlížel ke mně lesklýma, nenávistnýma očima.

Ve městě si člověk na holuby zvykne; jsou tam stejně běžným jevem jako taxikáři, kteří nemají zpátky na desetidolarovku. Neradi létají a jen neochotně před lidmi ustupují, jako by jim chodníky patřily právem samozvaných usedlíků. A jejich vizitky samozřejmě často najdete na kapotě svého auta. Přesto si jich nikdy zvláště nevšímáte. Občas vás třeba něčím podráždí, ale jsou to vetřelci ve vašem světě.

Tady jsem byl ovšem já vetřelcem v jeho světě a to vetřelcem prakticky bezmocným, což si zřejmě uvědomoval. Znovu mě klovl do unaveného pravého kotníku, až mi celou nohou projela ostrá vlna bolesti.

„Zmiz,“ zavrčel jsem na něj. „Ztrat' se.“

Holub mě pouze znovu klovl. Byl jsem evidentně v místě, které považoval za svůj domov; celý tenhle úsek římsy byl pokrytý trusem, starým i čerstvým.

Shora se ozvalo tlumené zapípání.

Vykroutil jsem krk dozadu, jak to jen šlo, a podíval jsem se nad sebe. Proti obličejí mi vyrazil zobák a já jsem málem instinktivně ucukl. Kdybych to byl udělal, mohl jsem se stát první lidskou obětí holubího útoku v tomhle městě. Byla to malinká holubice, chránící několik malých holoubat těsně pod úzkým převisem střechy. Díky bohu byla příliš vysoko na to, aby mě mohla klovnout do hlavy.

Zato její manžel mě znovu klovl a cítil jsem, že tentokrát až do krve. Začal jsem se pomalu šourat dál a doufal jsem, že tím holuba vyplaším a on z římsy uletí. Ani náhodou. Holubi se nedají vyplašit, alespoň městští holubi ne. Když je rozjetý nákladník přinutí pouze k tomu, aby nepatrně zrychlili svou loudavou chůzi, s jedním člověkem přišpendleným na vysoké římsy si přece nebudou vůbec lámat hlavu.

Jak jsem postupoval kupředu, holub přede mnou pomalu couval a nespouštěl své lesklé oči ani na okamžik z mého obličejce s výjimkou těch chviliek, kdy sklonil ostrý zobák, aby mě klovl do kotníku. A bolestivost jeho úderů začínala stoupat; kloval mě teď už do živého masa... a pokud jsem mohl soudit, nejspíš to maso i jedl.

Vykopl jsem proti němu pravou nohou. Bylo to slaboučké kopnutí, ale silnější jsem si nemohl dovolit. Holub jen lehce zatřepetal křídly a pak znovu zaútočil. Já jsem naproti tomu málem sletěl z římsy.

Holub mě klovl znovu, znovu a znovu. Udeřil do mne poryv studeného větru takovou silou, že jsem málem ztratil rovnováhu, bříška mých prstů zoufale šmátrala po chladném kameni, zastavil jsem se s levou tváří přitisknutou ke zdi a těžce jsem oddechoval.

Cressner si nemohl vymyslet horší mučení, ani kdyby to všechno plánoval deset let. Jedno klovnutí nebylo tak zlé. Dvě nebo tři se dala vydržet. Jenže ten zatracený pták mě musel klovnout nejmíň šedesátkrát, než jsem se dostal k tepanému železnému zábradlí podkrovního bytu, ležícího proti Cressnerovu.

Když jsem k tomu zábradlí došel, připadal jsem si, jako bych dorazil k nebeským bránám. Moje ruce se dychtivě obtočily kolem studených svislých tyčí a držely se jich, jako by je už nikdy nechtěly pustit.

Klof.

Holub na mne vzhlížel lesklýma očima téměř arogantně, přesvědčen o mé nemohoucnosti a o své vlastní nezranitelnosti. Připomínalo mi to *výraz*, který měl ve tváři Cressner, když mě na protější straně budovy vypouštěl na balkón.

Pevněji jsem sevřel železné tyče a vyrazil jsem nekompromisním silným kopnutím, které holuba zasáhlo přímo doprostřed těla. S bolestným zavřeštěním, ze kterého jsem čerpal

nesmírné uspokojení, zamával křídly a vznesl se do vzduchu. Několik světle šedých pírek se usadilo na římsu nebo pomalým houpavým letem zmizelo v temnotě pode mnou.

Chraptivě jsem oddechoval, vyškrábal jsem se na balkón a zhroutil jsem se na zem. Navzdory chladu mi po celém těle stékal pot. Nevím, jak dlouho jsem tam ležel a sbíral síly. Bankovní hodiny byly schované za budovou a náramkové hodinky nenosím.

Posadil jsem se dřív, než mi stačily ztuhnout svaly, a opatrně jsem si sroloval ponožku. Pravý kotník byl rozdrásaný a krvácel, vypadalo to ale jen na povrchovou ránu. Přesto jsem si říkal, že s tím budu muset něco udělat, jestli se někdy z téhle bryndy dostanu. Bůh ví, jaké choroby můžou holubi přenášet. Napadlo mě, jestli bych si neměl rozdrásanou kůži ovázat, pak jsem se ale rozhodl to nedělat. Po konci obvazu bych mohl uklouznout a bude na to dost času později. Pak si budu moct nakoupit obvazů za dvacet tisíc dolarů.

Vstal jsem a toužebně jsem se zadíval do neosvětleného podkrovního bytu naproti Cressnerovu. Byl pustý a prázdný, zjevně neobydlený. Dveře byly zakryty silnou okenicí, chránící je proti bouři. Možná by se mi bylo podařilo vylomit ji a dostat se dovnitř, jenže to by znamenalo porušit podmínky sázky. A já mohl prohrát víc než jen peníze.

Když už jsem to nemohl dál odkládat, spustil jsem se přes zábradlí a znovu jsem se postavil na římsu. Holub, kterému chybělo pár pírek, stál pod hnízdem své družky v místě, kde byla vrstva trusu nejsilnější, a nenávistně na mne zíral. Ale počítal jsem, že až mě uvidí zamířit opačným směrem, dá mi pokoj.

Odpoutat se od balkónu bylo strašně těžké – mnohem těžší než předtím u Cressnerova. Moje mysl věděla, že to musím udělat, ale moje tělo – a zejména kotníky – zuřivě protestovalo, že opustit takový bezpečný útulek je šílenství. Ale pustil jsem se, protože Marciina tvář mě v temnotě vybízela, abych šel dál.

Dostal jsem se ke druhé kratší straně, podařilo se mi obejít roh a pomaličku jsem se přesunul přes celou boční šířku budovy. Teď, když už jsem se blížil k cíli, mě zachvátilo téměř neovladatelné nutkání spěchat, abych to měl konečně za sebou. Spěch by mě ale zabil, takže jsem se přinutil postupovat pomalu.

Na čtvrtém rohu mě boční vítr zase málem dostal; proklouzl jsem kolem něj spíš šťastnou náhodou než díky své obratnosti. Opřel jsem se o budovu, odpočíval jsem a popadal jsem dech. Poprvé za celou dobu jsem si ale byl jistý, že to dokážu a že vyhraju. Moje ruce mi připadaly jako napůl zmrazené steaky, kotníky mě pekelně bolely (zvláště ten oklovaný pravý kotník), do očí mi neustále stékal pot, ale věděl jsem, že to dokážu. V polovici délky budovy vyzářovalo zevnitř na Cressnerův balkón hřejivé žluté světlo. Mnohem dál jsem viděl zářit světelnou tabuli banky jako transparent na uvítanou. Bylo deset osmačtyřicet, ale mně připadalo, že jsem na těch dvanácti centimetrech římsy strávil celý svůj život.

A běda Cressnerovi, jestli se pokusí podvádět. Bylo devět minut po jedenácté, když jsem uchopil nejdřív pravou rukou a potom i levou zábradlí balkónu z tepaného železa. Vytáhl jsem se nahoru, namáhavě jsem se přes zábradlí překulil a vděčně jsem se zhroutil na zem... a vtom jsem na spánku pocítil chladné ocelové ústí pětáctýřicítky.

Vzhlédl jsem a spatřil jsem zabijáka tak ošklivého, že by se pod jeho pohledem zastavily šokem i věžní hodiny. Šklebil se na mě.

„Vynikající!“ ozval se zevnitř Cressnerův hlav. „Musím vám zatleskat, pane Norrisi.“ A skutečně zatleskal. „Přiveď ho sem, Tony.“

Tony mě popadl a postavil na nohy tak neurvale, že se moje zesláblé kotníky málem podlomily. Když jsem vcházel dovnitř, zapotácel jsem se a narazil jsem do dveří balkónu.

Cressner stál u krbu v obývacím pokoji a usrkával brandy z poháru velikosti akvária. Peníze byly zase v nákupní tašce, která pořád ještě stála uprostřed hnědooranžového koberce.

V malém zrcátku na protější straně místnosti jsem na okamžik zahlédl svůj odraz. Vlasy jsem měl rozčuchané a obličej smrtelně bledý kromě dvou jasně červených skvrn na tvářích. Oči vypadaly jako oči šilence.

Viděl jsem se doopravdy jen chvilíčku, protože v následujícím okamžiku jsem letěl přes celý pokoj, narazil jsem do baskického křesla a přepadl jsem přes ně, strhl jsem je na sebe a vyrazil jsem si dech.

Když jsem ho zase alespoň částečně popadl, posadil jsem se a podařilo se mi zachroptět: „Hajzle podrazácká. Tak takhle jste si to naplánoval.“

„Přesně tak,“ přikývl Cressner a opatrně postavil brandy na krbovou římsu. „Podrazák ale nejsem, pane Norrisi, to opravdu ne. Jenom mě každá prohra hrozně vyvede z míry. Tony je tady jen proto, aby dával pozor pro případ, že byste chtěl udělat něco... nepředloženého.“ Položil si dlaň pod bradu a tiše se zachichotal. Nevypadal jako někdo, koho prohra vyvedla z míry. Vypadal spíš jako kocour, který má ještě na vousech kanárčí pírká. Vstal jsem a najednou jsem dostal větší strach než tam venku na římsu.

„Našvindloval jste to,“ řekl jsem pomalu. „Nějak jste to našvindloval.“

„Ale vůbec ne. Heroin už byl z vašeho auta odstraněn. Auto samo je zase v parkovací garáži. Peníze jsou támhle. Můžete si je vzít a jít.“

„Fajn,“ přikývl jsem.

Tony stál u skleněných dveří na balkón a pořád ještě vypadal jako něco, co zůstalo v sále po plesu upírů. Pětačtyřicítka držel v ruce. Přistoupil jsem k nákupní tašce, zdvihl jsem ji a na roztřesených kotnících jsem zamířil ke dveřím, přičemž jsem s jistotou čekal, že dostanu kulku do zad. Když jsem ale dveře otevřel, začínal jsem mít stejný pocit, jaký jsem měl tam na římsu, když jsem obešel čtvrtý roh: dokážu to.

Zarazil mě Cressnerův hlas, protáhlý a pobavený.

„Snad si vážně nemyslíte, že někdo mohl skočit na tu starou fintu s dámskou toaletou?“

Pomalou jsem se otočil s nákupní taškou v ruce. „Co tím chcete říct?“

„Řekl jsem vám, že nikdy neporuším podmínky dohody, a to je taky pravda. Vyhrál jste tři věci, pane Norrisi. Peníze, svou svobodu a moji manželku. Ty první dvě už máte. Tu třetí si můžete vyzdvihnout v okresní márnici.“

Zíral jsem na něj neschopen pohybu, strnulý uprostřed nehlukného burácení šoku.

„Přece jste si vážně nemyslel, že bych vám ji nechal?“ zeptal se pohrdavě. „Kdepak. Peníze ano. Vaši svobodu ano. Ale Marcii ne. Podmínky dohody jsem ovšem neporušil. A až jí vystrojíte pohřeb...“

Vůbec jsem se k němu nepřiblížil, alespoň v tom okamžiku ne. Nechával jsem si ho na později. Zamířil jsem k Tonymu, který se tvářil tak trochu překvapeně, dokud mu Cressner znuděným hlasem nepřikázal: „Zastřel ho, prosím tě.“

Hodil jsem po něm taškou s penězi. Udeřila ho přímo do ruky, v níž držel pistoli, a byla to pořádná rána. Paže a zápěstí jsem tam venku nepoužíval a ty jsou přitom nejsilnější zbraní každého tenisty. Jeho kulka se zavrtala do hnědooranžového koberce a pak jsem ho měl.

Obličej byl to jediné, čím mohl někomu nahánět hrůzu. Vykroutil jsem mu pistoli z ruky a hlavní jsem ho praštil přes kořen nosu. S jediným nesmírně bolestným vyheknutím se svalil na zem jako vůl na porážce.

Cressner už byl skoro ve dveřích, když jsem mu nad rameno vypálil ránu a poručil jsem mu: „Už ani krok, nebo je po vás.“

Rozmyslel si to a zastavil se. Když se otočil, začaly se v jeho světáckém blazeovaném chování objevovat trhliny. Povážlivě se zvětšily, když spatřil Tonyho ležet na podlaze a zalykat se vlastní krví.

„Není mrtvá,“ vyhrkl překotně. „Musel jsem z toho vyjít nějak se ctí, chápete?“ Usmál se na mne roztřeseným a nuceným úšklebkem.

„Jsem možná trouba, ale tak velký trouba zase ne,“ odpověděl jsem. Můj hlas zněl mdle a neživotně. A jak by ne? Marcia byla můj život a tenhle mizera ji poslal do márnice.

Cressner lehce roztřeseným prstem ukázal na peníze rozsypané kolem Tonyho nohou. „Tohle je jen pakatel,“ zakoktal. „Můžu vám dát sto tisíc. Nebo pět set tisíc. Nebo co byste říkal miliónu, kompletně na švýcarském bankovním kontě? Co vy na to? Nebo...“

„Uzavřu s vámi sázku,“ řekl jsem pomalu.

Odvrátil oči od hlavně mé pistole a pohlédl mi do obličej. „Uzavřete...“

„Sázku,“ opakoval jsem. „Žádnou džentlmenskou dohodu, ale docela obyčejnou sázku. Vsaďím se s vámi, že nedokážete obejít tuhle budovu po té římse venku.“

Mrtvolně zesinal. Na okamžik jsem měl dojem, že omdlí. „Vy chcete...“ zašeptal.

„Podmínky jsou následující,“ řekl jsem svým mrtvým hlasem. „Když to dokážete, nechám vás běžet. Co tomu říkáte?“

„Ne,“ zašeptal a zíral na mne široce rozevřenýma očima.

„Jak je libo,“ přikývl jsem a zdvihl jsem pistoli.

„Ne!“ vykřikl a vztáhl ruce před sebe. „Ne! Nestřílejte! Já... tak dobře.“ Olízl si rty.

Pokynul jsem mu pistolí a vedl jsem ho před sebou na balkón. „Vy se celý třesete,“ napomenul jsem ho. „Když se budete třást, bude to ještě těžší.“

„Dva milióny,“ škemral a nedokázal ze sebe vypravit víc než jakési chraptivé sténání. „Dva milióny v neoznačených bankovkách.“

„Ne,“ zavrtěl jsem hlavou. „Ani za deset miliónů ne. Jestli to ale dokážete, nechám vás běžet. Myslím to vážně.“

O minutu později už stál na římse. Byl menší než já, takže jsem přes okraj balkónu viděl jen jeho oči, vyvalené a úpěnlivě žadonící, a ruce s bílými kotníky křečovitě svírající železné tyče jako vězeňské mříže.

„Prosím,“ zašeptal. „Dám vám, co budete chtít.“

„Marníte čas,“ upozornil jsem ho. „A to je špatné na kotníky.“

Nechtěl se však pohnout, dokud jsem mu nepřiložil ústí pistole k čelu. Pak se s tichým sténáním začal posouvat doprava. Podíval jsem se na bankovní hodiny; bylo jedenáct dvacet devět.

Myslel jsem, že se nedostane ani k prvnímu rohu. Vůbec se mu nechtělo vydat se na cestu, a když to konečně udělal, pohyboval se trhavě a hazardoval se svým těžištěm; župan za ním vlál noční temnotou.

Jednu minutu po půlnoci zabočil za roh a zmizel mi z dohledu; to bylo před téměř čtyřiceti minutami. Pozorně jsem naslouchal, jestli se neozve výkřik doznívající v hloubce na znamení toho, že ho dostal boční vítr, ale nic jsem neslyšel. Možná se vítr utišil. Vzpomínám si, jak jsem si tam venku pomyslel, že je s ním vítr spřažený. Nebo měl

třeba prostě štěstí. Možná už je teď na tom druhém balkónu, třese se tam stočený do klubíčka a má strach jít dál.

Nejspíš ale ví, že jestli ho tam nachytám, až vyrazím dveře protějšího podkrovního bytu, zastřelím ho jako psa. A když už mluvím o protější straně budovy, zajímalo by mě, jak se mu zamlouvá ten holub.

Nebyl tohle výkřik? Nevím, možná to bylo jen zaskučení větru. Na tom ale nezáleží. Bankovní hodiny ukazují dvanáct čtyřicet čtyři. Za chvíli vyrazím dveře protějšího bytu a půjdu zkontrolovat balkón, zatím ale sedím tady na Cressnerově balkónu s Tonyho pětačtyřicítkou v ruce. Jen pro ten nepravděpodobný případ, že by se objevil za tím posledním rohem s rozevlátým županem.

Cressner tvrdil, že se ještě nestalo, aby nedodržel podmínky dohody.

To bych já o sobě tvrdit nemohl.

NEKUŘÁCI, A. S.

Morrison právě čekal na někoho, kdo kroužil v letecké zácpě nad Kennedyho mezinárodním letištěm, když na konci baru zahlédl povědomou tvář a vydal se za ní.

„Jimmy? Jimmy McCann?“

Byl to on. O pár kilo těžší než vloni, když ho Morrison potkal na výstavě v Atlante, jinak ale vypadal až neuvěřitelně fit. Na vysoké škole to býval vyzáblý a pobledlý skrček, schovaný za obrovskými brýlemi s kostěnou obroučkou, který si připaloval jednu cigaretu od druhé. Teď evidentně přešel na kontaktní čočky.

„Dick Morrison?“

„Jo. Vypadáš skvěle.“ Natáhl se a potřásl mu rukou.

„Ty taky,“ přikývl McCann, jenže Morrison věděl, že je to lež. Poslední dobou byl přetažený, hodně jedl a příliš mnoho kouřil. „Co si dáš?“

„Bourbon se sodou,“ poručil si Morrison. Zahákl nohy za barovou stoličku a zapálil si cigaretu. „Na někoho čekáš, Jimmy?“

„Ne, letím na poradu do Miami. Za jedním důležitým klientem, šest miliónů dolarů obratu. Mám ho ukonejšit, protože jsme prošvihli velkou speciální kampaň pro příští jaro.“

„Pořád ještě jsi u Cragera a Bartona?“

„Teď už jako výkonný viceprezident.“

„To je fantastické! Gratuluji. Kdy se to všechno stalo?“ Pokoušel se sám sobě namluvit, že ten červíček závisti v jeho žaludku je jen pálení záhy. Vytáhl z kapsy táfličku antacidových pilulek a jednu honem rozkousl.

„Loni v srpnu. Stalo se něco, co změnilo celý můj život.“ Zkoumavě se podíval na Morrisona a usrkl ze skleničky. „Třeba by tě to taky zajímalo.“

Ach bože, pomyslel si Morrison a v duchu se otrásl. Jimmy McCann se dal na víru.

„Jasně,“ přisvědčil, a když dostal pití, zhluboka si lokl.

„Byl jsem na tom dost mizerně,“ vysvětloval McCann.

„Měl jsem osobní problémy se Sharon, umřel mi táta na infarkt a ještě ke všemu jsem začal mít takový ten suchý kašel. Bobby Crager za mnou jednou přišel do kanceláře s takovou malou otcovskou domluvou. Vzpomínáš si na ně ještě?“

„Jo.“ Morrison pracoval pro Cragera a Bartoňa osmnáct měsíců, než přešel k agentuře Morton. „Pohni zadkem nebo si běž sednout někam jinam.“

„Vidím, že to znáš,“ zasmál se McCann. „No a všemu tomu nasadil korunu doktor, když mi oznámil, že mám začínající žaludeční vřed. Poradil mi, abych přestal kouřit.“ McCann se zašklebil. „To už mi zrovna mohl poradit, abych přestal dýchat.“

Morrison stoprocentně chápavě přikývl. Nekuřákům je v té jejich samolibosti hej. Znechuceně pohlédl na svou cigaretu a zamáčkl ji, i když mu bylo jasné, že za pět minut si zapálí další.

„A nechals toho?“ zeptal se.

„Nechal. Nejdřív jsem myslel, že to nedokážu – fixloval jsem, kde to šlo. Pak jsem potkal chlápka, který mi pověděl o jedné firmě na Šestačtyřicáté ulici. Že prý jsou to specialisté. Řekl jsem si, že nemám co ztratit, a zašel jsem tam. A od té doby nekouřím.“

Morrison vyvalil oči. „Jak to dokázali? Napumpovali tě nějakou drogou?“

„Kdepak.“ Vytáhl náprsní tašku a začal se v ní přehrabovat. „Tady je to. Věděl jsem, že ještě jednu někde mám.“ Položil na barový pult mezi sebe a Morrisona obyčejnou bílou vizitku.

NEKUŘÁCI, a. s.

Přestaňte se otravovat kouřem!

Východní 46. ulice 237

Terapie po předchozí dohodě

„Jestli chceš, tak si ji nech,“ vybídl ho McCann. „Vyléčí tě z toho. Zaručeně.“

„Jak?“

„To nemůžu říct,“ zavrtěl hlavou McCann.

„Cože? Proč ne?“

„Je to v podmínkách smlouvy, kterou tam musíš podepsat. A stejně ti řeknou sami, jak to funguje, až s tebou budou mluvit.“

„Tys podepsal nějakou smlouvu?“

McCann přikývl.

„A na základě té smlouvy...“

„Jo.“ Usmál se na Morrisona, který si pomyslel: Vážně je to tak. Jim McCann je teď jedním z těch samolibých hajzlů.

„K čemu to obrovské utajení, jestli je ta firma tak fantastická? Jak to, že jsem v životě neviděl žádnou reklamu v televizi, na plakátech, v časopisech...“

„Mají na takováhle osobní doporučení tolik klientů, kolik stačí zvládnout.“

„Tomu snad sám nevěříš, Jimmy. Děláš přece v reklamě.“

„Ale věřím,“ přikývl McCann. „Uzdraví devadesát osm procent svých klientů.“

„Tak moment,“ zarazil ho Morrison. Mávnutím si objednal další skleničku a zapálil si cigaretu. „Přikurtují tě tam k židli a nutí tě kouřit, dokud se nepozvracíš?“

„Ne.“

„Dají ti něco, po čem se ti udělá špatně, kdykoli si zapálíš.“

„Ne, to je něco úplně jiného. Zajdi tam a přesvědči se sám.“ Ukázal na Morrisonovu cigaretu. „V podstatě ti to přece nechutná, nemám pravdu?“

„Hmm, to ne, jenže...“

„Když jsem toho nechal, vážně se všechno změnilo,“ přesvědčoval ho McCann. „Ono to nejspíš nebude u každého stejné, ale mně připadalo, jako kdyby se prostě všechno otočilo. Cítil jsem se líp a zlepšilo se to i mezi mnou a Sharon. Měl jsem víc energie a v práci jsem odváděl lepší výkon.“

„Poslyš, to mě docela zaujalo. Nemohl bys aspoň...“

„Promiň, Dicku. Vážně o tom nemůžu mluvit,“ odmítl ho McCann nesmlouvavě.

„Nešels nahoru s váhou?“

Na okamžik se mu zdálo, že se Jimmy McCann zatvářil téměř vztekle. „Šel. Dokonce až moc. Zase jsem to ale shodil a teď jsem prakticky na ideální váze.“

„Cestující letu číslo 206 mohou nastupovat východem číslo devět,“ oznámil reproduktor.

„To je moje letadlo,“ prohlásil McCann, vstal a hodil na bar pětidolarovku. „Dej si ještě jednu, jestli chceš. A přemýšlej o tom, co jsem ti říkal, Dicku, vážně.“ A pak byl pryč, ztracený v davu proudícím k pohyblivým schodům. Morrison zdvihl vizitku, zamýšleně se na ni podíval, potom ji zastrčil do náprsní tašky a zapomněl na ni.

O měsíc později mu vizitka z náprsní tašky vypadla na jiný barový pult. Odešel z kanceláře dřív a zašel sem, odhodlán strávit tady u skleničky celé odpoledne. V agentuře Morton to s ním nevypadalo nijak růžově. Upřímně řečeno to s ním vypadalo pěkně na draka.

Podal Henrymu desetidolarovku na úhradu toho, co vypil, potom malou vizitku zdvihl a znovu si ji přečetl – číslo 237 na Východní šestačtyřicáté ulici bylo jen o dva bloky dál; venku byl chladný a slunečný říjnový den a možná by stálo za to, jen tak pro pobavení...

Když mu Henry přinesl zpět drobné, dopil a vyšel ven.

Firma Nekuřáci, a. s. sídlila v nové budově, kde měsíční nájemné kancelářských prostor pravděpodobně dosahovalo výše téměř celoročního Morrisonova platu. Z firemního seznamu v hale nabyl dojmu, že její kanceláře zabírají celé jedno patro, a to znamenalo, že je zazobaná. Pořádně zazobaná.

Vyjel výtahem nahoru, vystoupil do chodby s vysokým kobercem a vešel do elegantně zařízené přijímací kanceláře se širokým oknem, z něhož byl výhled na malé pobíhající broučky dole. Na židlích u stěn seděli tři muži a jedna žena a četli časopisy; všichni vypadali jako manažerské typy. Morrison přistoupil k přijímacímu stolu.

„Tohle mi dal jeden přítel,“ prohlásil a podal vizitku recepční. „Dalo by se říct, že je to váš absolvent.“

Usmála se a zastrčila do psacího stroje nějaký formulář. „Vaše jméno, pane?“

„Richard Morrison.“

Ťuk-ťuky-ťuk. Bylo to ale velice tlumené ťukání; psací stroj byl značky IBM.

„Adresa, prosím?“

„Maple Lane dvacet devět, Clinton, New York.“

„Ženatý?“

„Ano.“

„Děti?“

„Jedno.“ Pomyslel na Alvina a nepatrně se zamračil. „Jedno“ nebylo to pravé slovo. Správnější by asi bylo „půl“. Jeho syn byl duševně retardovaný a byl umístěn v jisté zvláštní škole v New Jersey.

„Kdo vám na nás dal doporučení, pane Morrisone?“

„Můj starý spolužák, James McCann.“

„Výborně. Buďte tak laskav a posaďte se, máme dnes hodně plný program.“

„Jistě.“

Posadil se mezi ženu ve střízlivém modrém dvoudílném obleku a mladíka s módními kotletami, který v saku se vzorkem rybí kosti působil dojmem vedoucího podnikového pracovníka. Vytáhl balíček cigaret, rozhlédl se kolem sebe a zjistil, že nikde nejsou popelníky.

Strčil balíček zpátky do kapsy. No prosím, dohraje tuhle jejich hru až do konce a zapálí si hned, jak bude odcházet. A jestli ho nechají moc dlouho čekat, možná dokonce odklepne popel na ten jejich kaštanový plyšový koberec. Zdvihl výtisk *Time* a začal v něm listovat.

Zavolali ho za čtvrt hodiny, po té ženě v modrém obleku. Jeho nikotinové centrum už se tou dobou velice hlasitě ozývalo. Nějaký muž, který přišel po něm, vytáhl cigaretové pouzdro, otevřel je, a když viděl, že nikde nejsou popelníky, zase je uložil – Morrisonovi se zdálo, že se zatvářil trochu provinile, a to mu zdvihlo náladu.

Konečně se na něj recepční zářivě usmála a vyzvala ho: „Jděte prosím dál, pane Morrisone.“

Morrison prošel dveřmi za jejím stolem a ocitl se v chodbě s nepřímým osvětlením. Jakýsi zavalitý muž s bílými vlasy, které působily dojmem paruky, mu potřásl rukou a přívětivě se usmál. „Pojďte za mnou, pane Morrisone,“ vybídl ho.

Vedl Morrisona kolem několika zavřených a neoznačených dveří a potom přibližně v polovině chodby jedny z nich otevřel klíčem. Za dveřmi byla prostá místnostka se stěnami obloženými vrtanými bílými korkovými panely. Jediným nábytkem byl psací stůl s jednou židlí na každé straně. Zdálo se, že ve stěně za stolem je malé obdélníkové okénko, bylo však zakryto krátkým zeleným závěsem. Na stěně po Morrisonově levici visela fotografie jakéhosi vysokého muže s ocelově šedými vlasy, který v jedné ruce držel list papíru. Připadal mu nejasně povědomý.

„Jmenuji se Vic Donatti,“ představil se zavalitý muž.

„Pokud se rozhodnete zapojit do našeho programu, budu mít na starosti váš případ.“

„Těší mě,“ odpověděl Morrison. Strašně se mu chtělo zapálit si.

„Posaďte se.“

Donatti položil na stůl formulář, který vypsala recepční, potom sáhl do zásuvky a vytáhl další. Podíval se Morrisonovi přímo do očí.

„Tak vy chcete přestat kouřit?“

Morrison si odkašlal, přehodil si nohu přes nohu a přemýšlel o nějaké vyhybavé odpovědi. Žádná ho nenapadla. „Ano,“ přisvědčil.

„Podepíšete tohle?“ podal mu Donatti formulář. Morrison jej v rychlosti přelétl očima. Níže podepsaný se zavazuje, že neprozradí metody, techniky a tak dále a tak dále.

„Jistě,“ přikývl a Donatti mu strčil do ruky pero. Načmáral svůj podpis a Donatti se podepsal pod ním. O chvíličku později dokument zase zmizel v zásuvce stolu. Tak je to tady, pomyslel si ironicky, už jsem se k tomu zavázal. Nebylo to poprvé; jednou to vydržel celé dva dny.

„Výborně,“ usmál se Donatti. „Nezdržujeme se tady žádnou propagandou, pane Morrison. Otázkami zdraví, výdajů nebo společenské přijatelnosti. Nezajímá nás, proč chcete přestat kouřit. Jsme pragmatici.“

„No prosím,“ přikývl Morrison rozpačitě.

„Neužíváme žádné drogy. Nezaměstnáváme žádné lidi typu Dalea Carnegieho, kteří by vám přednášeli a kázali. Nedoporučujeme žádnou speciální dietu. A nevyžadujeme platbu, dokud nepřestanete kouřit po jeden rok.“

„Bože můj,“ vydechl Morrison.

„To vám pan McCann neřekl?“

„Ne.“

„Jak se mimochodem panu McCannovi daří? Je v pořádku?“

„Má se báječně.“

„To rád slyším. Výborně. A teď... jenom pár otázek, pane Morrison. Jsou to otázky trochu osobní, ale ujist'uji vás, že budeme vaše odpovědi považovat za přísně důvěrné.“

„Co chcete vědět?“ zeptal se Morrison opatrně.

„Jak se jmenuje vaše manželka?“

„Lucinda Morrisonová, rozená Ramseyová.“

„Milujete ji?“

Morrison prudce vzhlédl, ale Donatti se na něj díval zcela bezvýrazně. „Ano, samozřejmě,“ přikývl.

„Měl jste někdy v manželství nějaké problémy? Nikdy jste třeba nežili odděleně?“

„Co to má společného s tím, že chci přestat kouřit?“ vyštěkl Morrison. Jeho hlas zněl podrážděněji, než měl v úmyslu, jenže už chtěl – k sakru nechtěl, on už přímo *potřeboval* – cigaretu.

„Hodně,“ ujistil ho Donatti. „Jen se mnou mějte trpělivost.“

„Ne, nic takového nebylo.“ I když poslední dobou situace *byla* trochu napjatá.

„Máte jen jedno dítě?“

„Ano, Alvina. Je na soukromé škole.“

„Co je to za školu?“

„To vám nepovím,“ odsekl Morrison zatvrzele.

„Jak si přejete,“ přikývl souhlasně Donatti. Věnoval Morrisonovi odzbrojující úsměv. „Všechny vaše otázky zodpovím zítra při vašem prvním terapeutickém sezení.“

„To je báječné,“ odpověděl Morrison a vstal.

„Jen jednu poslední otázku,“ zarazil ho Donatti. „Už přes hodinu jste neměl cigaretu. Jak se cítíte?“

„Dobře,“ zalhal Morrison. „Docela dobře.“

„Tak se mi to líbí!“ vykřikl Donatti. Obešel stůl a otevřel dveře. „Pořádně si je večer vychutnejte. Po zítřku už nikdy kouřit nebudete.“

„Myslíte?“

„Pane Morrissone,“ prohlásil Donatti slavnostně, „za to my ručíme.“

Druhý den přesně ve tři už seděl v přijímací kanceláři Nekuřáků, a. s. Většinu dne strávil tím, že kolísal mezi rozhodnutím smlouvenou schůzku, kterou mu recepční na odchodu rezervovala, prostě nedodržet a rozhodnutím jít tam a projevit určitou pasivní spolupráci – *Tak ukaž, co se mnou dokážeš, kamaráde.*

Nakonec ho k tomu, aby schůzku dodržel, přimělo něco, co říkal Jimmy McCann – *Změnilo to celý můj život.* Přisámbůh, že jeho životu by nějaká změna jen prospěla. A pak tu byla ještě skutečnost, že byl zvědavý. Než vyjel výtahem nahoru, vykouřil cigaretu až k filtru. Snad to vážně není poslední, napadlo ho. Chutnala příšerně.

Čekání v přijímací kanceláři bylo tentokrát kratší.

Když mu recepční oznámila, že může jít dovnitř, Donatti už na něj čekal. Potřásl mu rukou, usmál se a Morrisonovi připadalo, že je v tom úsměvu něco téměř dravčího. Začal pocítovat lehkou nervozitu a zatoužil po cigaretě.

„Pojďte se mnou,“ vybídl ho Donatti a zamířil před ním do malé místnůstky. Usadil se znovu za stůl a Morrison se posadil na židli proti němu.

„Jsem moc rád, že jste přišel,“ přivítal ho Donatti. „Velká spousta potenciálních klientů už se tu po úvodním pohovoru neobjeví. Dojdou k závěru, že vlastně nechtějí přestat kouřit tak upřímně, jak si mysleli. Bude mi potěšením pracovat s vámi na vašem problému.“

„Kdy začne terapie?“ Hypnóza, pomyslel si. Určitě to bude hypnóza.

„Ta už přece začala. Začala v okamžiku, kdy jsme si na chodbě podali ruce. Máte u sebe cigarety, pane Morrissone?“

„Ano.“

„Dal byste mi je, prosím?“

Morrison pokrčil rameny a podal balíček Donattimu. Stejně už tam zbývaly jen dvě nebo tři.

Donatti balíček položil na stůl. Potom s úsměvem pohlédl Morrisonovi do očí, stiskl pravou ruku v pěst a začal jí prudce bušit do balíčku cigaret, který se pod nárazy zkroutil a zploštil. Vylétl z ní ulomený konec cigarety a vysypaly se drobty tabáku. Údery Donattiho pěsti zaznívaly v uzavřené místnůstce velice hlasitě. Navzdory síle těchto úderů se Donatti nepřestával usmívat a jeho úsměv naháněl Morrisonovi husí kůži. To je nejspíš přesně dojem, jaký chtějí vyvolat, napadlo ho.

Konečně Donatti přestal do cigaret mlátit. Zvedl balíček, z něhož zbyla jen pokroucená a rozmačkaná troska. „Nevěřil byste, jaké mi to působí potěšení,“ poznamenal, když balíček vyhazoval do odpadkového koše. „Dokonce i po třech letech v téhle branži mě to těší.“

„Jako terapeutická metoda to ovšem má určité nedostatky,“ ozval se suše Morrison. „Přímo tady v budově, dole v hale, je stánek s novinami a tam se prodávají cigarety všech značek.“

„To máte pravdu,“ přisvědčil Donatti a sepjal ruce. „Váš syn se jmenuje Alvin Dawes Morrison a je v Patersonově škole pro duševně postižené děti. Narodil se s kraniální mozkovou poruchou. Testy vykazují inteligenční kvocient 46. Není ani v kategorii retardovaných, avšak vychovatelných dětí. Vaše manželka...“

„Jak jste tohle zjistili?“ vyštěkl Morrison. Byl překvapený a rozvzteklý. „Zatraceně, nemáte právo hrabat se v mých soukromých...“

„Víme toho o vás hodně,“ pokračoval Donatti nevzrušeně. „Jak jsem už ale říkal, všechno to bude považováno za přísně důvěrné.“

„Odcházím,“ prohlásil Morrison nejspíš a vstal.

„Zůstaňte ještě chvíli.“

Morrison na něj pozorně pohlédl. Nezdálo se, že by byl Donatti rozčilený, naopak se tvářil trochu pobaveně. Byla to tvář člověka, který už podobnou reakci viděl mnohokrát – možná že u stovek případů.

„No dobře. Ale doufám, že se dozvím něco konstruktivního.“

„Ale samozřejmě.“ Donatti se pohodlně opřel. „Už jsem vám říkal, že jsme pragmatici. A jako pragmatici musíme začít tím, že si uvědomíme, jak obtížné je vyléčit závislost na tabáku. Recidiva

dosahuje téměř pětadesát procent. I v případě narkomanů užívajících heroin je recidiva po léčení nižší. Je to neobyčejný problém. *Neobyčejný.*“

Morrison pohlédl na odpadkový koš. Jedna cigareta tam byla sice zohýbaná, ale vypadala ještě použitelně. Donatti se dobromyslně usmál, sáhl do koše a dvěma prsty ji přelomil.

„Státní legislativní orgány občas dostávají žádosti, aby náš vězeňský systém zrušil týdenní přiděly cigaret. Tyto žádosti se bez výjimky zamítají. V těch několika případech, kdy byly odsouhlaseny, došlo k zuřivým vězeňským vzpourám. *Vzpourám*, pane Morrison. Jen si to představte.“

„To mě nepřekvapuje,“ odsekl Morrison.

„Jen se ale zamyslete nad tím, co z toho vyplývá. Když zavřete člověka do vězení, připravíte ho o jakýkoli normální sexuální život, připravíte ho o alkohol, o možnost politického uplatnění, o svobodu pohybu. A nevede to k žádným vzpourám – nebo jen velice málo v porovnání s celkovým počtem věznic. Když ho ale připravíte o *cigarety* – prásk! a už to jede.“ Na zdůraznění svých slov udeřil pěstí do stolu.

„Za první světové války, když nikdo na německé domácí frontě neměl možnost sehnat cigarety, lidé zcela běžně vidali, jak němečtí aristokraté sbírají nedopalky pod chodníkem. Když za druhé světové války nemohly americké ženy sehnat cigarety, začaly mnohé z nich kouřit dýmku. Pro opravdového pragmatika je to úchvatný problém, pane Morrison.“

„Mohli bychom přistoupit k terapii?“

„Hned to bude. Pojd'te sem, prosím.“ Donatti vstal a stál teď u zelených závěsů, kterých si Morrison povšiml předchozího dne. Když je roztáhl, objevilo se za nimi obdélníkové okénko vedoucí do prázdné místnosti. Vlastně ne, nebyla úplně prázdná. Na podlaze byl králík, který se právě krmil z misky.

„Hezký králíček,“ poznamenal Morrison.

„Moc hezký. Dívejte se na něj.“ Donatti stiskl tlačítko umístěné u okenní římsy. Králík přestal žrát a začal bláznivě poskakovat. Zdálo se, že skáče výš pokaždé, když se jeho nohy dotkly podlahy.

Srst se mu zježila všemi směry jako jehelníček a v očích měl šílený výraz.

„Nechte toho! Vždyť ho zabijete!“

Donatti pustil tlačítko. „To ani zdaleka ne, v té podlaze je velice slabé napětí. Jen se ale na toho králíka dívejte, pane Morrisone.“

Králík se krčil asi tři metry od misky s krmivem, jeho nozdry se chvěly a znenadání odhopkal do kouta.

„Když králík dostatečně často dostane elektrický šok v době, kdy se krmí,“ vysvětloval Donatti, „velice rychle si ty dvě věci spojí dohromady. Potrava je zdrojem bolesti. Takže odmítá žrát. Ještě pár šoků a králík přímo vedle potrawy chcípne hladem. Říká se tomu averzní výcvik.“

V Morrisonově hlavě se rozbřeslo.

„Díky, nechci.“ Zamířil ke dveřím.

„Počkejte prosím, pane Morrisone.“

Morrison se nezastavil. Popadl knoflík dveří... a cítil, jak mu pod rukou bez pohnutí prokluzuje. „Odemkněte.“

„Pane Morrisone, kdybyste byl tak laskav a posadil se...“

„Odemkněte ty dveře, nebo na vás zavolám poldy, než řeknete Marlboro.“

„*Posadte se!*“ Zaznělo to jako prásknutí bičem.

Morrison pohlédl na Donattiho; jeho hnědé oči byly kalné a naháněly hrůzu. Bože můj, pomyslel si, jsem tady zamčený s psychopatem. Olízl si rty. Toužil po cigaretě víc než dosud kdykoli v životě.

„Dovolte mi, abych vám naši terapii vysvětlil podrobněji,“ ozval se Donatti.

„Vy mě nechápete,“ odpověděl Morrison s předstíranou trpělivostí. „Já tu vaši terapii nechci. Rozhodl jsem se, že se jí nepodrobím.“

„Ne, pane Morrisone. Vy jste ten, kdo nechápe celou situaci. Nemáte na vybranou. Když jsem vám říkal, že terapie už začala, byla to pravda doslova a do písmene. Myslel jsem, že už vám to došlo.“

„Vy jste blázen,“ zakroutil Morrison nevěřičně hlavou.

„Blázen ne, jen pragmatik. Dovolte mi, abych vám celou terapii vysvětlil.“

„Samozřejmě,“ přikývl Morrison. „Počítejte ale s tím, že jakmile se odtud dostanu, zajdu si koupit pět balíčků cigaret, a než dojdu na policejní stanici, všechny je vykouřím.“ Náhle si uvědomil, že si okusuje nehet na palci a že ho strká do úst; přinutil se toho nechat.

„Jak si přejete. Myslím si ale, že až pochopíte celkovou situaci, změníte názor.“

Morrison neodpověděl. Znovu se posadil a sepjal ruce v klíně.

„Během prvního měsíce léčebné terapie vás budou mít naši agenti pod nepřetržitým dohledem,“ zahájil svůj výklad Donatti. „Některých z nich si určitě všimnete, nevšimnete si ale všech. Pořád ovšem budou s vámi. *Pořád*. A když uvidí, že kouříte, zavolají mi.“

„A pak mě nejspíš necháte přivést sem a pohrajete si se mnou jako s tím králíkem,“ řekl Morrison. Snažil se mluvit sebejistě a sarkasticky, náhle se ho však zmocnil strašlivý strach. Podobalo se to noční můře.

„Ale kdepak,“ zavrtěl hlavou Donatti. „Pohrajeme si s vaší ženou a ne s vámi.“

Morrison na něj němě zíral.

Donatti se usmál. „A vy se na to budete dívat,“ dodal.

Když ho Donatti nechal odejít, Morrison přes dvě hodiny chodil po ulicích ve stavu naprostého ohromení. Nevšímal si ani toho, že je další nádherný den. Monstróznost Donattioho usměvavého obličeje mu nedovolovala vidět nic jiného.

„Abyste rozuměl,“ řekl mu Donatti, „pragmatický problém vyžaduje pragmatická řešení. Musíte si uvědomit, že jednáme ve vašem vlastním zájmu.“

Podle Donattioho slov byla firma Nekuřáci, a. s. jistým druhem nadace – neziskovou organizací, kterou založil muž z toho portrétu na stěně. Zmíněný džentlmen slavil obrovské úspěchy v několika oblastech rodinného podnikání – k nimž patřily hrací automaty, masážní salóny, lotynka a čilý (i když nezákonný) obchod mezi New Yorkem a Tureckem. Mort „Tříprsfák“ Morelli byl silný kuřák – vykouřil až tři balíčky cigaret denně. Papír, který na fotografii držel v ruce, obsahoval lékařskou diagnózu: rakovina plic. Mort zemřel roku 1970 a všechny rodinné peníze věnoval na nadaci Nekuřáci, a. s.

„Snažíme se krýt z honorářů co možná největší část nákladů,“ vysvětloval Donatti, „ale důležitější je pro nás pomáhat svým bližním. A samozřejmě to nádherně vypadá v daňovém přiznání.“

Terapie byla děsivě prostá. První přestupek znamenal, že Cindy bude převezena do místnosti, které Donatti říkal „králikárna“. Po druhém přestupku měl dávku elektrického proudu dostat Morrison. V případě třetího přestupku čekala králikárna na oba společně. A čtvrtý přestupek by byl známkou vážných problémů ve vzájemné spolupráci a vyžadoval by radikálnější opatření. Jeden z agentů by byl vyslán do Alvinovy školy, kde by chlapce zmlátil.

„Jen si představte,“ usmíval se Donatti, „jaká by to pro toho kluka byla hrůza. Věděl by jen, že mu někdo ubližuje, protože tatínek udělal něco ošklivého. Pořádně ho to vyděsí.“

„Ty svině,“ zašeptal bezmocně Morrison. „Ty mizerná hnusná svině.“

„Nechtěl bych, abyste mě špatně chápal,“ přerušil ho Donatti a soucitně se usmíval. „Jsem si jistý, že k tomu nedojde. Čtyřicet procent našich klientů se obejde bez jakýchkoli disciplinárních opatření – a jen deset procent šlápne vedle víc než třikrát. To jsou uklidňující čísla, ne?“

Morrison je za uklidňující nepovažoval. Připadala mu naopak děsivá.

„Samozřejmě, pokud byste porušil *pravidla popáté*...“

„Co se stane?“

„Králikárna pro vás i pro manželku, druhá nakládačka pro vašeho syna a nakládačka pro manželku.“

Morrison, dohnaný do situace, kdy už nebyl schopen racionálně uvažovat, se vrhl přes stůl na Donattiho. Donatti na člověka, který až do toho okamžiku seděl zdánlivě naprosto uvolněně, zareagoval s překvapivou rychlostí. Odstrčil židli zpátky a oběma nohama nad stolem prudce kopl Morrisona do břicha. Morrison se odpotácel zpět, dával se a kašlal.

„Posaďte se, pane Morrisoně,“ oslovil ho Donatti laskavě. „Pohovořme si o tom jako rozumní lidé.“

Když konečně popadl dech, Morrison ho poslechl. Každá noční můra přece někdy musí skončit, ne?

Firma Nekuřáci, a. s., vysvětloval dál Donatti, užívá desetistupňové škály trestů. Šestý, sedmý a osmý stupeň spočívají v dalších návštěvách králikárny (se zvýšeným napětím) a ve vážnějších výprascích. Devátý stupeň by znamenal, že by někdo jeho synovi přerazil ruce.

„A desátý?“ zajímal se Morrison s vyschlými ústy.

Donatti smutně zavrtěl hlavou. „Pak už to vzdáváme, pane Morrison. V tom případě se stanete součástí nenapravitelných dvou procent.“

„Vážně to vzdáváte?“

„V jistém smyslu.“ Otevřel jednu ze zásuvek psacího stolu a položil na něj pětačtyřicítku s tlumičem. S úsměvem pohlédl Morrisonovi do očí. „Ale ani ta nenapravitelná dvě procenta už nikdy nekouří. Za to ručíme.“

Ten pátek večer šel v televizi jeden z oblíbených Cindyiných filmů, *Butlitiv případ*, jenže po hodině Morrisonova nervózního mumlání a poposedávání už se prostě nedokázala soustředit.

„Co je s tebou?“ zeptala se v přestávce na reklamu.

„Nic... nebo spíš všechno,“ zavrčel. „Přestal jsem kouřit.“

„A kdy?“ zasmála se. „Před pěti minutami?“

„Nekouřil jsem od tří hodin odpoledne.“

„Tos vážně celou tu dobu neměl ani cigaretu?“

„Neměl,“ přikývl a začal si okusovat nehet na palci. Měl ho už celý bolavý a okousaný až do krve.

„To je báječné! Co to, že ses rozhodl toho nechat?“

„To kvůli tobě,“ prohlásil. „A kvůli... kvůli Alvinovi.“

Oči se jí rozšířily, a když začalo další pokračování filmu, vůbec to nezaregistrovala. Dick jen málokdy mluvil o jejich retardovaném synovi. Přešla k němu, podívala se na prázdný popelník po jeho pravici a pak mu pohlédla do očí. „Vážně toho chceš nechat, Dicku?“

„Vážně.“ A když půjdu k policajtům, dodal v duchu, objeví se tady místní gangsteři, aby ti trochu šlápli do úsměvu, Cindy.

„To mám radost. I kdybys to nedokázal, oba ti děkujeme za snahu, Dicku.“

„Ale ne, myslím, že to dokážu,“ ujišťoval ji při vzpomínce na kalný a vražedný pohled, který se vloudil do Donattiho očí, když ho kopl do žaludku.

Té noci mizerně spal a každou chvíli se probouzel. Někdy kolem třetí hodiny už byl definitivně vzhůru. Jeho touha po cigaretě se podobala mírné horečce. Sešel dolů do své pracovny – byla to místnost uprostřed domu a bez oken. Vytáhl horní zásuvku pracovního stolu a nahlédl dovnitř, hypnotizován pohledem na karton cigaret. Rozhlédl se kolem sebe a přejel si jazykem rty.

Nepřetržitý dohled po celý první měsíc, říkal mu Donatti. V následujících dvou měsících osmnáct hodin denně – až na to, že nikdy nebude vědět, *kterých* osmnáct. V průběhu čtvrtého měsíce, to znamená měsíce, kdy nejvíc klientů podléhá pokušení, se „služba“ znovu prodlouží na čtyřicet hodin denně. Potom dvanáct hodin přerušovaného dohledu denně po zbytek roku. A pak? Namátkové kontroly po zbytek klientova života.

Po zbytek jeho života.

„Možná vás budeme kontrolovat jednou za dva měsíce,“ vysvětloval Donatti. „Nebo třeba obden. Nebo ode dneška za dva roky celý týden nepřetržitě. Vtip je v tom, že *nebudete vědět*, kdy to bude. Když si zapálíte, bude to, jako byste hrál s falešnými kartami. Vidí mě někdo? Neodvážejí právě mou ženu nebo neposílají někoho za mým synem? A pokud si opravdu potají zakouříte, bude to chutnat ohavně. Bude to chutnat jako krev vašeho syna.“

Teď ho ale přece pozorovat nemůžou, uprostřed noci a v jeho vlastní pracovně. V domě bylo ticho jako v hrobě.

Díval se na cigarety v krabici téměř dvě minuty a nedokázal od nich odtrhnout oči. Potom přešel ke dveřím pracovny, opatrně vykoukl do prázdné haly, vrátil se a znovu se zadíval na cigarety. V mysli se mu vynořila úděsná perspektiva: že by měl prožít celý zbytek života bez jedné jediné cigarety. Jak proboha dokáže podat další přesvědčivý výklad nějakému nerozhodnému klientovi bez zapálené cigarety nonšalantně držené mezi prsty, až bude přistupovat ke grafům a dispozičním plánům? Jak bez cigarety vydrží ty nekonečné Cindyiny zahradní výstavy? Jak vůbec dokáže ráno vstát

a čelit nadcházejícímu dni bez cigarety, kterou by si vykouřil ke kávě a novinám?

Proklínal se za to, že se do něčeho takového nechal zatáhnout. Proklínal Donattiho. A ze všech nejvíc proklínal Jimmyho McCanna. Jak mu to mohl udělat? Ten sviňák to přece *věděl*. Ruce se mu roztráslou touhou popadnout za krk Jimmyho Jidáše McCanna.

Pokradmu se znovu rozhlédl po pracovně. Sáhł do zásuvky a vytáhl cigaretu. Zamilovaně si s ní pohrával a hladil ji. Jak to bylo v tom starém reklamním sloganu? *Tak kulatá, tak pevná, tak dokonale nacpaná*. Nikdy nikdo neřekl pravdivější slova. Vložil si cigaretu do úst a pak se zarazil a napjatě naklonil hlavu.

Neozval se v šatním přístěnku nějaký nepatrný zvuk? Skoro neslyšné přesunutí váhy? Určitě ne. Jenže

Další představa... králík, šíleně poskakující pod účinky elektrického proudu. Pomyšlení na Cindy v té místnosti...

Zoufale naslouchal a nic neslyšel. Přesvědčoval se, že stačí jít ke dveřím přístěnku a otevřít je. Příliš se však bál toho, co by tam mohl najít. Vrátil se do postele, ale ještě dlouho nemohl usnout.

Navzdory tomu, že si ráno připadal prabídně, snídaně mu chutnala. Po kratičkém zaváhání si po obvyklé míse kukuřičných vloček dopřál ještě míchaná vajíčka. Právě v nerudné náladě umýval pánev, když po schodech sešla Cindy v županu.

„No ne, Richarde! Tys měl přece naposledy vajíčko k snídani někdy za krále Klacka!“

Morrison něco zabručel. Úsloví *za krále Klacka* považoval za jedno z nejpitomějších Cindyiných rčení, kterému se vyrovnalo snad jen *hulí jako cikán za pařezem*.

„Už jsi měl cigaretu?“ zeptala se, když si nalévala pomerančovou šťávu.

„Ne.“

„V poledne už zas budeš kouřit jako komín,“ prohlásila nevzrušeně.

„Ty mi to tedy doopravdy ulehčuješ!“ vyjel na ni vztekle. „Zrovna jako všichni ostatní nekuřáci si myslíš, že... ale co, nebudu se rozčilovat.“

Očekával, že se naštve, ale dívala se na něj a v očích se jí zračilo něco jako nevěřící úžas. „Ty to fakt myslíš vážně,“ vydechla. „Úplně vážně.“

„Na to vem jed.“ Nikdy se nedozvíš, jak vážně. Aspoň doufám.

„Chudinko moje malá,“ přešla k němu. „Vypadáš jako ohřátá mrtvola. Jsem na tebe ale hrozně pyšná.“

Morrison ji k sobě pevně přitiskl.

Scény ze života Richarda Morrisona, říjen až listopad.

Morrison a jeho starý kamarád z Larkinova studia v baru Jacka Dempseye. Kamarád nabízí cigaretu. Morrison o něco pevněji stiskne skleničku a prohlásí: *Přestávám kouřit*. Kamarád se zasměje a prorokuje: *Možná na týden*.

Morrison čeká na ranní vlak a přes horní okraj novin pozoruje mladíka v modrém obleku. Vidá teď tohohle mladíka prakticky každé ráno a někdy i na jiných místech. Sedí v restauraci Onde's, kde má Morrison schůzku s klientem. Prohlíží si gramodesky v obchodě Sama Goodyho, kde Morrison shání album Sama Cooka. Jednou je ve společnosti dalších tří lidí za Morrisonovou skupinou na místním golfovém hřišti.

Morrison se na jednom večírku opije a má chuť na cigaretu – není ale natolik opilý, aby si ji vzal.

Morrison na návštěvě za synem; přináší mu velký míč, který při stisknutí píská. Synův uslintaný nadšený polibek, který už mu z jakéhosi důvodu nepřipadá tak protivný jako dřív. Pevně k sobě syna přivine a uvědomuje si to, co si Donatti a jeho kolegové s takovým cynismem uvědomili už dávno: láska je tou nejnebezpečnější drogou. Ponechme romantikům, aby diskutovali o její existenci. Pragmatici ji akceptují a využívají jí.

Morrison krůček za krůčkem ztrácí tělesnou potřebu kouření, nikdy však úplně neztrácí psychologickou touhu ani potřebu mít něco v ústech – pastilku proti kašli, bonbón, párátka. Všechno jsou to ubohé náhražky.

A konečně Morrison uvázne uprostřed obrovské dopravní zácpy v tunelu Midtown. Kolem je tma, vřeštění klaksonů a páchnoucí vzduch. Tunel je beznadějně zacpaný. A náhle otevírá palcem přihrádku v palubní desce a vidí v ní ležet poloprázdnou krabičku cigaret. Chvilí se na ně dívá, potom jednu rychle popadne a připálí si ji autozapalovačem. Jestli se něco stane, přesvědčuje se trucovitě, bude to Cindyina vina. Říkal jsem jí přece, aby všechny ty zatracené cigarety zahodila.

Po prvním šluku se zuřivě rozkašlal. Po druhém mu vyhrkly do očí slzy. Po třetím se mu zatočila hlava a cítil se celý malátný. Chutná to strašně, pomyslel si.

A vzápětí další myšlenka: Co to proboha vlastně dělám?

Vzadu za ním se ozvalo netrpělivé houkání klaksonů. Auta před ním se znovu dala do pohybu. Zamáčkl cigaretu v popelníku, otevřel obě přední okénka, pustil ventilátor a pak bezmocně rozháněl kouř rukou jako malý kluk, který právě na záchodě spláchl svého prvního špačka.

Trhaně se zařadil do proudu aut a jel domů.

„Cindy?“ zavolal. „Už jsem doma.“

Nikdo se neozval.

„Cindy? Kdepak jsi, drahoušku?“

Zazvonil telefon a Morrison k němu okamžitě skočil. „Haló! To jsi ty, Cindy?“

„Dobrý den, pane Morrisone,“ ozval se Donatti. Jeho hlas zněl příjemně řízně a věcně. „Mám dojem, že musíme vyřídit jednu drobnou obchodní záležitost. Hodilo by se vám to v pět hodin?“

„Máte mou ženu?“

„Ale samozřejmě,“ zasmál se Donatti shovívavě.

„Poslyšte, pusťte ji,“ žadonil zoufale Morrison. „Už se to nebude opakovat. Bylo to jen takové zaváhání, chvilková slabost, nic jiného. Dal jsem si jenom tři šluky proboha živého, *dokonce mi to ani nechutnalo!*“

„To je ovšem směla. Takže na pátou s vámi mohu počítat, že ano?“

„Prosím vás,“ škemral Morrison a téměř se rozplakal. „Prosím vás...“

Mluvil už do hluchého sluchátka.

V pět odpoledne byla přijímací místnost prázdná až na sekretářku, která si nevšímala Morrisonovy bledosti a neupraveného vzhledu a zářivě se na něj usmála. „Pan Donatti?“ řekla do domácího telefonu. „Přišel za vámi pan Morrison. Můžete jít dál,“ pokynula Morrisonovi.

Donatti čekal před neoznačenou místností ve společnosti nějakého muže, který měl na sobě tričko s nápisem USMÍVEJ SE a v ruce osmatřicítku. Postavou připomínal gorilu.

„Poslyšte,“ obrátil se Morrison na Donattiho, „můžeme se přece nějak dohodnout. Zaplatím vám...“

„Drž hubu,“ okřikl ho muž v tričku.

„Rád vás vidím,“ ozval se Donatti. „Je mi líto, že to musí být za tak nepříjemných okolností. Pojd'te prosím se mnou. Odbudeme to co možná nejrychleji. Ujišťuji vás, že vaší manželce neublížíme – tentokrát.“

Morrison napjal svaly a chystal se po Donattim skočit.

„Ale no tak,“ upokojoval ho Donatti s rozmrzelým výrazem. „Když to uděláte, tady Vazoun vás zmlátí pistolí a vaše žena tomu stejně neujde. Tak k čemu si tím pomůžete?“

„Doufám, že se usmažíte v pekle!“ zařval na Donattiho.

Donatti si povzdechl. „Kdybych měl desítník za každý případ, kdy někdo projevil podobné přání, mohl bych odejít na odpočinek. Vemte si z toho poučení, pane Morrisone. Když se romantik pokusí provést nějaký dobrý skutek a nepodaří se mu to, dostane medaili. Když se to podaří pragmatikovi, posílají ho do pekla. Tak půjdeme?“

Vazoun mu pokynul pistolí.

Morrison vešel do místnosti jako první; připadal si zcela ochromeně. Malý zelený závěs byl odtážený. Vazoun ho popostrčil pistolí. Takhle nějak se musejí cítit svědkové u plynové komory, napadlo ho.

Pohlédl dovnitř. Byla tam Cindy a bezradně se rozhlížela kolem sebe.

„Cindy!“ vykřikl Morrison žalostně. „Cindy, oni...“

„Neslyší vás ani nevidí,“ přerušil ho Donatti. „Je to jednosměrné sklo. Tak ať už to máme za sebou. Byl to vážně jen docela maličký prohřešek, takže myslím, že by mělo stačit třicet sekund. Vazoune?“

Vazoun jednou rukou stiskl tlačítko; ve druhé stále držel pistoli, pevně přitlačenou k Morrisonovým zádům.

Bylo to nejdelších třicet sekund jeho života.

Když bylo po všem, položil Donatti ruku na Morrisonovo rameno a zeptal se: „Nebudete zvracet?“

„Ne,“ zašeptal tiše Morrison. Čelem se opíral o sklo a nohy měl jako z vosku. „Myslím, že ne.“ Otočil se a zjistil, že Vazoun zmizel.

„Pojďte se mnou,“ vyzval ho Donatti.

„Kam?“ zeptal se apaticky Morrison.

„Řekl bych, že musíte pár věcí vysvětlit, ne?“

„Jak sejí můžu podívat do očí? Jak jí můžu říct, že... že jsem...“

„Myslím, že vás čeká překvapení,“ usmál se Donatti.

Kromě pohovky byl pokoj úplně prázdný. Na pohovce ležela Cindy a bezmocně vzlykala.

„Cindy?“ oslovil ji jemně.

Zdvihla k němu oči, které se zalité slzami zdály jakoby zvětšené. „Dicku?“ zašeptala. „Dicku? Ach... ach bože...“ Prudčeji k sobě přitiskl. „Dva chlapi,“ mumlala s ústy zabořenými do jeho prsou. „Přišli k nám domů a já jsem nejdřív myslela, že jsou to lupiči, pak jsem si zase myslela, že mě chtějí znásilnit, jenže oni mi *zavázali* oči a někam mě odvezli a... a pak... bylo to *příšerné*...“

„Pššš,“ utišoval ji. „Pššš.“

„Ale proč?“ zeptala se a vzhledla k němu. „Proč by něco takového...“

„Kvůli mně,“ hlesl. „Musím ti něco povědět, Cindy...“

Když jí všechno vypověděl, na chvíli se odmlčel a pak si povzdechl. „Teď mě nejspíš budeš nenávidět. Vůbec bych ti to neměl za zlé.“

Díval se do země a Cindy uchopila jeho obličej oběma rukama a otočila ho k sobě. „Ne,“ prohlásila, „nebudu tě nenávidět.“

Zíral na ni v němém úžasu.

„Stálo to za to,“ řekla. „Bůh těm lidem žehnej. Vysvobodili tě z vězení.“

„To myslíš vážně?“

„Ano,“ ujistila ho a dala mu polibek. „Co kdybychom šli domů? Už se cítím líp. Neskonale líp.“

Jednoho večera o týden později zazvonil telefon, a když Morrison poznal Donattiho hlas, vyhrkl: „Vaši hoši se spletli. Ani jsem se cigaret nedotkl.“

„To víme. Musíme si popovídat o jedné poslední věci. Můžete se tu zítra odpoledne stavit?“

„Je to...“

„Ale ne, nic vážného. Vlastně jen taková formalita. Mimochodem, blahopřeji k povýšení.“

„Jak o tom víte?“

„Máme svoje informace,“ prohlásil Donatti nezúčastněně a zavěsil.

„Netvařte se tak nervózně,“ uklidňoval ho Donatti, když vstupovali do malé místnůstky. „Nikdo vás nekousne. Pojd'te sem, prosím.“

Morrison spatřil obyčejnou osobní váhu. „Poslyšte, trochu jsem přibral, ale...“

„Jistě, třiasedmdesát procent našich klientů přibere. Stoupněte si prosím na váhu.“

Morrison ho poslechl a ručička ukázala devětasedmdesát kilogramů.

„Tak, to je ono. Můžete slézt. Kolik měříte, pane Morrisone?“

„Metr osmdesát devět.“

„Tak se na to podíváme.“ Vytáhl z náprsní kapsy kartičku zatavenou v plastickém obalu. „Hmm, to není nejhorší. Napíšu vám recept na jisté nesmírně ilegální dietní pilulky. Užívejte je jen střídě a podle přiložených pokynů. A vaši maximální váhu stanovíme na... okamžiček...“ Ještě jednou se podíval na kartičku. „Dvaosmdesát kilo, co říkáte? A protože dnes je prvního prosince, budu vás prvního každý měsíc čekat na převážení. Když vám to nevyjde, nic se nestane, pokud předem zavoláte.“

„A co když budu mít víc než dvaosmdesát?“

Donatti se usmál. „V tom případě pošleme někoho k vám domů, aby vaší manželce uřízl malíček,“ řekl. „Můžete odejít těmihle dveřmi, pane Morrisone. Přeji vám hezký den.“

Po osmi měsících:

Morrison se v Dempseyově baru setká se svým kamarádem z Larkinova studia. Morrison zhubl a má teď váhu, které Cindy pyšně říká šampiónská: sedmdesát šest kilogramů. Třikrát týdně chodí cvičit a vypadá dokonale fit. Kamarád od Larkina vedle něj vypadá jako něco, co vytáhla kočka z popelnice.

Kamarád: Kristepane, jak se ti podařilo přestat? Mě to drží hůř než dluhy. Kamarád s nepředstíraným odporem zamáčkne cigaretu a hodí do sebe skotskou.

Morrison na něj chvíli přemýšlivě hledí a pak vytáhne z náprsní tašky malou bílou vizitku. Položí ji na barový pult. Poslyš, řekne, tihle hoši změnili celý můj život.

Po dvanácti měsících:

Morrison dostane v poště účet. Účet zní následovně:

NEKUŘÁCI, a. s.

Východní 46. ulice 237

New York, N. Y. 10017

1 terapeutická kúra 2.500,00 \$

Poradce (Victor Donatti) 2.500,00 \$

Spotřeba elektřiny 0,50 \$

CELKEM (k úhradě) 5.000,50 \$

Ti hajzlové! vybuchne. Naučtovali mi elektřinu, kterou spotřebovali, když... když...

Jen to zaplať, řekne Cindy a políbí ho.

Po dvaceti měsících:

Morrison a Cindy čirou náhodou potkají Jimmyho McCanna s manželkou v divadle Helen Hayesové. Následuje vzájemné představování. Jimmy vypadá stejně dobře, ne-li ještě lépe, jako v

onen dávný den na letišti. Morrison se s jeho manželkou dosud neseťkal. Je hezká tím zářivým způsobem, jaký někdy nacházíme u jinak ničím pozoruhodných dívek, které jsou nesmírně šťastné.

Nabídne mu svou ruku a Morrison ji uchopí. Na jejím stisku je něco nezvyklého a on si uprostřed druhého potřesení uvědomí, co to je. Chybí jí na pravé ruce malíček.

POSLEDNÍ PŘÍČKA ŽEBŘÍKU

Katrinin dopis mě dostihl včera, ani ne týden poté, co jsme se s otcem vrátili z Los Angeles. Byl adresován do Wilmingtonu v Delaware, jenže já jsem se od té doby už dvakrát přestěhoval. Lidé jsou v dnešní době pořád v pohybu a je zvláštní, jak tyhle přeškrtané adresy a nálepky s novými adresami dokážou vypadat jako výčitky. Její dopis byl pomačkaný, ušmudlaný a na jednom rohu přehnutý, jak ho neustále bral někdo do ruky. Přečetl jsem si jeho obsah, a než jsem si stačil uvědomit, co vlastně dělám, stál jsem v obývacím pokoji se sluchátkem telefonu v ruce a chystal jsem se zavolat tátovi. S pocitem podobným děsu jsem sluchátko položil. Je to už starý člověk a má za sebou dva infarkty. Mám mu snad zavolat a říct mu o Katrinině dopisu tak krátce poté, co jsme byli v Los Angeles? Mohlo by ho to zabít.

Takže jsem mu nezavolaal. A neměl jsem nikoho jiného, komu bych se svěřil – něco jako tenhle dopis má příliš osobní ráz a není možné o tom vykládat nikomu kromě manželky nebo opravdu dobrého přítele. V posledních několika letech jsem moc dobrých přátel nezískal a se svou ženou Helenou jsem se rozvedl v jedenasedmdesátém. Teď už si posíláme jen vánoční pohlednice: Jak se ti daří? Jak to jde v práci? Šťastný nový rok.

Zůstal jsem s ním vzhůru celou noc, s tím Katrininým dopisem. Klidně to mohla napsat na korespondák. Pod oslovením „Milý Larry“ byla jen jediná věta. Jenže jedna věta může znamenat až dost. Může toho způsobit až dost.

Vzpomínal jsem na tátu v letadle, na jeho obličej, který v tom prudkém slunečním světle ve výšce šesti tisíc metrů nad zemí vypadal staře a zbědovaně, když jsme mířili na západ od New Yorku. Podle informací pilota jsme právě přeletěli Omahu a táta prohlásil: „Je to o hodně dál, než by se zdálo, Larry.“ Hlas měl plný jakéhosi unaveného smutku, který mi byl nepříjemný, protože jsem mu nerozuměl. Když jsem dostal Katrinin dopis, porozuměl jsem mu o něco líp.

Vyrůstali jsme sto dvacet kilometrů západně od Omahy v městečku zvaném Hemingford Home – táta, máma, moje sestra Katrina a já. Byl jsem o dva roky starší než Katrina, které všichni říkali Kitty. Bylo to nádherné dítě a vyrostla z ní nádherná žena – dokonce i v osmi letech, tedy v roce, kdy došlo k té příhodě ve stodole, bylo vidět, že její kukuřičně žluté hebké vlasy nikdy neztmavnou a že její oči si vždycky uchovají tmavomodrou barvu skandinávských moří. Stačil jeden pohled do těch očí a každý muž se v nich musel utopit.

Nejspíš by se dalo říct, že jsme vyrůstali jako venkovští balíci. Táta měl tři sta akrů rovné úrodné půdy, na které pěstoval krmnou kukuřici a choval dobytek. Všichni jsme tomu místu prostě říkali „naše farma“. V té době byly všechny silnice prašné s výjimkou mezistátní dálnice číslo osmdesát a nebraské trasy číslo šestadevadesát a cesta do města byla něčím, na co jste čekali tři dny.

Dnes o mně lidé říkají, že jsem jeden z nejlepších nezávislých odborníků na podnikové právo v Americe – a upřímně řečeno bych musel přiznat, že podle mého názoru mají pravdu. Prezident jistého velkého podniku mě kdysi své správní radě představil jako svého najatého střelce. Chodím v drahých oblecích a boty mám šité z té nejlepší kůže. Na plný úvazek pro mne pracují tři asistenti a v případě potřeby jich můžu mít k dispozici další tučet. V oněch dnech jsem ale chodíval po prašné silnici do malé jednotřídky s učebnicemi svázanými řemenem a přehozenými přes rameno a Katrina chodívala se mnou. Někdy, zvláště na jaře, jsme chodili bosí. Bylo to ještě předtím, co vyšlo nařízení, podle kterého vás bez bot neobsloužili v restauraci ani v krámě na trhu.

O něco později zemřela naše matka – Katrina i já jsme v té době byli na střední škole v Columbia City – a další dva roky nato táta o farmu přišel a začal se živit prodejem traktorů. Byl to konec naší rodiny, i když tehdy to ještě tak černě nevypadalo. Tátovi se v práci dařilo, koupil si obchodní zastoupení a někdy před devíti lety si ho dokonce vyhlédl pro vedoucí funkci. Já sám jsem díky fotbalu získal stipendium na Nebraské univerzitě a podařilo se mi nastudovat i něco víc než to, jak běhat s míčem po hřišti.

A Katrina? O té vám přece chci vyprávět.

Stalo se to, totiž ta příhoda ve stodole, v sobotu začátkem listopadu. Po pravdě řečeno už si nevzpomínám, v kterém roce to přesně bylo, ale prezidentem byl tehdy ještě Ike. Máma byla na nějakém společenském dýchánku v Columbia City a táta odjel k našemu nejbližšímu sousedovi (a ten bydlel deset kilometrů od nás), aby mu pomohl opravit žebříňák. Na farmě měl být ještě podomek, ten ale toho dne vůbec nepřišel a o necelý měsíc později ho táta vyhodil.

Táta mi nechal seznam věcí, které jsem měl udělat (a bylo tam taky pár úkolů pro Kitty), a řekl nám, že dokud nebudeme mít všechno hotové, nemáme si hrát. Netrvalo nám to ale dlouho. Byl už listopad a touhle roční dobou už byl pryč čas, kdy se rozhodovalo o našem dalším živobytí. Zase jsme to toho roku dokázali, nemělo to ale platit navždy.

Vzpomínám si na ten den docela přesně. Obloha byla zatažená a nebyla sice zima, cítili jsme ale v kostech, že už *chce* být zima, že už chce docela vážně začít s jinovatkou a mrazem, se sněhem a plískanicemi. Pole byla holá a zvířata netečná a nevrlá. Zdálo se, jako by domem protahovaly zvláštní drobné póry průvanu, které tam nikdy dřív nebyly.

V takový den byla jediným opravdu příjemným místem, kam jste se mohli uchýlit, stodola. Byla teplá a plná útulné atmosféry, v níž se mísila vůně sena, zvířat a mrvy, i tajemného bublání a vrkání hrdlíček vysoko nahoře v třetím podkrovním seníku. Když jste zaklonili hlavu, viděli jste, jak skulinami ve střeše proniká bílé listopadové světlo a mohli jste se pokoušet najít mezi těmi skulinami písmena svého jména. Byla to hra, která jako by se hodila jen pro podmračené podzimní dny.

Tam nahoře v třetím podkrovním seníku byl k jednomu z příčných trámů přitlučen hřebíky žebřík, který vedl přímo dolů na podlahu stodoly. Měli jsme zakázáno na něj lézt, protože byl starý a rozvrzaný. Táta nejmíň tisíckrát mámě sliboval, že ho strhne a dá tam nějaký pevnější, jenže vždycky když měl chvilku času, přišlo mu do toho něco jiného... jako třeba to, že pomáhal sousedovi se žebříňákem. A podomek byl prostě k ničemu.

Když jste po tom rozviklaném žebříku vylezli nahoru – měl přesně třiačtyřicet příček; Kitty i já jsme je počítali tolikrát, že jsme to věděli naprosto přesně – ocitli jste se na trámu ve výši dvaceti metrů nad slámou posetou podlahou stodoly. A když jste se pak po tom trámu opatrně s rozklepanými koleny, s kotníky napjatými k prasknutí posunuli asi čtyři metry do strany, stáli jste nad stohem sena. A pak jste mohli skočit z trámu dolů, padat jako kámen celých těch dvacet metrů, s děsivě rozjařeným pocitem letět vstříc smrti a přistát na obrovité měkké matraci aromatického sena. Řeknu vám, že seno voní sladce, a vy jste tam zůstali ležet v té vůni znovuzrozeného léta, zatímco váš žaludek byl ještě někde tam nahoře na polovině cesty, a připadali jste si... asi tak, jak si musel připadat Lazar. Slétli jste z té výšky a přežili jste to.

Samozřejmě, že to bylo zakázané povyražení. Kdyby nás při něm byli chytili, dostala by matka nejspíš hysterický záchvat a otec by bez ohledu na náš pokročilý věk vytáhl řemen. Jednak kvůli tomu žebříku a jednak proto, že kdybyste náhodou ztratili rovnováhu a zřítily se z toho trámu dřív, než jste se stačili došourat nad tu několikametrovou kupu sena, čekala by vás na tvrdé prkenné podlaze stodoly jistá smrt.

Jenže pokušení bylo prostě příliš velké. Když není kocour doma... však víte, jak se to říká.

Ten den to začalo stejně jako vždycky nádherným pocitem obav smíšených s napjatým očekáváním. Stáli jsme u dolního okraje žebříku a dívali jsme se na sebe. Kitty byla v obličeji začervenala a oči měla tmavší a zářivější než jindy.

„Že to nezkusíš,“ popichoval jsem ji.

„Hecíři jdou první,“ odpověděla bez zaváhání.

„Holky mají přednost,“ zareagoval jsem stejně promptně.

„Nemají, když je to nebezpečné,“ odsekla a upejpací sklopila oči, jako kdyby všichni lidé v okolí nevěděli, že je to druhá největší divoška v Hemingfordu. Jenže takhle to s ní chodilo. Byla ochotná tam vylézt, ale nechtěla jít první.

„No dobře,“ přikývl jsem. „Tak já lezu.“

Toho roku mi bylo deset a byl jsem hubený jako lunt, vážil jsem asi pětáctičet kilo. Kitty bylo osm a byla o deset kilo lehčí. Žebřík

nás vždycky předtím unesl a my jsme si mysleli, že nás vždycky unese zas, což je filozofie, která co svět světem stojí dostává lidi i celé národy do malérů.

Cítil jsem to toho dne, cítil jsem, jak se žebřík začíná v tom prašném vzduchu stodoly lehce rozkmitávat, když jsem lezl výš a výš. Jako vždycky mě asi v polovině napadlo, co by se se mnou stalo, kdyby žebřík najednou povolil a definitivně se zřítíl. Lezl jsem ale dál, dokud jsem se rukama nezachytil trámu, nevytáhl se na něj a nepohlédl dolů.

Katrinin obličej, natočený vzhůru ke mně, byl jako malá bílá oválná skvrna. Ve vyrudlé kostkované košili a modrých džínsech vypadala jako panenka. Ještě výš nade mnou mezi zaprášenými okapy měkce cukrovaly hrdličky.

A zase podle zavedeného rituálu:

„Hej, ty tam dole!“ zavolal jsem a můj hlas se k ní nesl na drobném chmýří sena.

„Hej, ty tam nahoře!“

Postavil jsem se a maličko jsem se zakymácel. Jako vždy se najednou zdálo, že tu víří podivné vzdušné proudy, které tam dole vůbec nebyly. Slyšel jsem, jak mi tluče srdce, když jsem se začal krok za krokem posunovat po trámu a roztaženýma rukama jsem udržoval rovnováhu. Jednou mi v téhle fázi celého dobrodružství přeletěla těsně kolem hlavy hrdlička, a když jsem sebou polekaně škubl, málem jsem rovnováhu ztratil. Od té doby jsem měl permanentní strach, aby se to znovu neopakovalo.

Tentokrát se ale nic takového nestalo. Konečně jsem stál v bezpečí nad senem. Teď už pohled dolů působil spíš určitou živočišnou rozkoš než hrůzu. Následoval moment napjatého očekávání a pak jsem vykročil do prázdna, pro větší efekt jsem si stiskl nos, a když se mě náhle zmocnila přitažlivost, surově mě strhla dolů a táhla mě prudkým pádem k zemi, měl jsem jako vždy chuť vykřiknout: *Ne, omlouvám se, udělal jsem chybu, pusťte mě zpátky nahoru!*

Potom jsem byl v seně, vletěl jsem do něj jako vystřelená kulka. Ze všech stran mě pohltila jeho sladká a prašná vůně, pořád ještě jsem se propadal jakoby do těžké vody, až jsem se kompletně

pohřbený uvnitř docela zastavil. Jako vždycky jsem cítil, že se mi chce kýchnout. A slyšel jsem vystrašenou myšku nebo dvě utíkat do nějakého klidnějšího zákoutí stohu. A tím zvláštním způsobem jsem měl pocit, že jsem se znovu narodil. Vzpomínám, jak mi Kitty jednou říkala, že si po skoku do sena připadá čerstvá a nová jako mimino. Tenkrát jsem to odbyl pokrčením ramen – tak trochu jsem věděl, jak to myslí, a tak trochu jsem to nevěděl – ale od chvíle, co jsem dostal její dopis, přemýšlím i o tom.

Vyškrábal jsem se ven ze sena; bylo to trochu, jako bych plaval, dokud jsem se nemohl postavit na podlahu stodoly. Měl jsem seno v kalhotách i za košilí. Bylo na mých teniskách a ulpívalo mi na loktech. A že mi trčela sláma z vlasů? Na to vemte jed.

Kitty už v tom okamžiku byla v polovině žebříku, zlaté copy jí poskakovaly po lopatkách, jak se šplhala tím sloupem prašného světla. Jiné dny bývalo někdy to světlo stejně zářivé jako její vlasy, toho dne však její copy neměly konkurenci – byly tam nahoře jasně nejbarevnějším objektem.

Vzpomínám, že jsem přemýšlel o tom, že se mi vůbec nelíbí, jak se žebřík pohupuje ze strany na stranu. Zdálo se mi, že je rozviklanější než kdy dřív.

A pak byla vysoko nade mnou na trámu – teď jsem byl já ten malý dole, moje tvář byla malým bílým vzhůru otočeným oválem a její hlas ke mně dolů připlouval na poletujícím chmýří, rozvířeném mým skokem.

„Hej, ty tam dole!“

„Hej, ty tam nahoře!“

Pomalou postupuovala po trámu a srdce se mi v prsou nezklidnilo dřív, dokud podle mého odhadu nebyla v bezpečí nad senem. Bylo tomu tak pokaždé, i když se pohybovala graciálněji než já... a také atletičtěji, přestože může vypadat zvláštně, když takhle kluk mluví o mladší sestře.

Stála na špičkách svých starých kecek s nízkým svrškem a ruce měla napřažené před sebou. A potom skočila po hlavě dolů. Jsou určité věci, na které se nezapomíná, věci, které nelze popsat. Já to ale můžu popsat... aspoň do jisté míry. Ne ale tak, abyste dokázali pochopit, jak to bylo nádherné, jak to bylo dokonalé, jedna z mála

věcí v mém životě, které se zdají naprosto reálné a naprosto pravdivé. Ne, tak vám to vypovědět nedokážu. Na to nemám dostatečně obratné pero ani jazyk.

Na kratičký okamžik se zdálo, jako by se vznášela ve vzduchu, jako by ji nadnášel jeden z těch tajemných vzdušných proudů, které existovaly jen v třetím podkrovním seníku, podobná zářivé hrdliče se zlatým peřím, jakou od té doby Nebraska neviděla. Byla to Kitty, moje sestřička, s pažemi za tělem a s prohnutými zády a jak já jsem ji v tom okamžiku miloval!

Potom se snesla dolů, zabořila se do sena a zmizela mi z dohledu. Z díry, kterou udělala, se nesl oblak chmýří a zvuk jejího hihňání. Zapomněl jsem, jak rozvrzaně žebřík vypadal, když na něm stála, a než vylezla ven, byl jsem už zase na poloviční cestě nahoru.

Zkoušel jsem také skočit po hlavě, ale jako vždycky mě popadl strach a můj skok se změnil v překotný pád. Nejspíš jsem nikdy tak pevně jako Kitty nevěřil, že tam dole opravdu to seno je.

Jak dlouho jsme takhle vyváděli? Těžko říct. Po dalších deseti nebo dvanácti skocích jsem ale vzhlédl vzhůru a viděl jsem, že se světlo změnilo. Za chvíli se měli vrátit máma s tátou a my jsme byli celí obalení senem... což se v podstatě rovnalo podepsanému přiznání. Dohodli jsme se, že každý skočíme ještě jednou.

Když jsem se jako první šplhal nahoru, cítil jsem, jak se žebřík pode mnou hýbe a slyšel jsem – nesmírně nezřetelně – naříkavé skřípění starých hřebíků, které se uvolňovaly ze dřeva. A vůbec poprvé jsem pocítil opravdový, nefalšovaný strach. Myslím, že kdybych to měl blíž dolů, byl bych slezl a tím to všechno mohlo skončit, jenže trám byl blíž a připadal mi bezpečnější. Tři příčky od vrcholku sténání vytahujících se hřebíků zesílilo a mě náhle zalila chladná hrůza; byl jsem si jistý, že tentokrát jsem zašel příliš daleko.

A pak jsem pod rukama pocítil trám plný třísek, přesunul jsem na něj váhu z žebříku a na čele jsem měl studeným, nepříjemným potem přilepená stébla sena. Najednou to už nebyla žádná zábava.

Rychle jsem přešel nad seno a skočil dolů. Dokonce i příjemný pocit vyvolaný pádem byl pryč. Když jsem letěl dolů, představoval jsem si, jak by mi asi bylo, kdybych se místo do poddajné kupy sena řítit vstříc tvrdým prknům podlahy.

Když jsem vylezl doprostřed stodoly, viděl jsem, jak Kitty hbitě šplhá po žebříku nahoru. „Slez dolů!“ zavolal jsem na ni. „Není to bezpečné!“

„Udrž mě!“ odpověděla sebejistě. „Jsem lehčí než ty!“

„Kitty...“

To už jsem však nedořekl. Právě v tom okamžiku totiž žebřík povolil.

Rozpadl se s tříštivým praskotem prohnílého dřeva. Vykřikl jsem a Kitty zaječela. Byla asi v tom místě, kde se mne předtím zmocnilo přesvědčení, že jsem zašel příliš daleko.

Příčka, na které stála, praskla a potom se ulomily obě postranice. Žebřík se pod ní zcela odlomil a na okamžik připomínal nějaký nemotorný hmyz — kudlanku nábožnou nebo červotoče – který se právě rozhodl někam zmizet.

Pak se zřítíl a narazil na podlahu stodoly s hlasitým prásknutím, po němž se zdvihl do vzduchu oblak prachu a krávy začaly vylekaně bučet. Jedna z nich koplá do dveří svého boxu.

Kitty pronikavou fistulkou zavřeštěla.

„Larry! Larry! Pomoz mi!“

Věděl jsem, co je třeba udělat, uvědomil jsem si to okamžitě. Měl jsem strašný strach, ne ale takový, aby mě připravil o rozum. Visela víc než patnáct metrů nade mnou, nohy v modrých džínsech divoce kmitaly vzduchem a někde nad ní cukrovaly hrdličky. Samozřejmě, že jsem měl strach. A něco vám řeknu, dodnes se nedokážu dívat na cirkusovou vzdušnou akrobacii, ani v televizi ne. Dělá se mi z toho slabo od žaludku.

Věděl jsem ale, co je třeba udělat.

„Kitty!“ volal jsem na ni zoufale nahoru. „Hlavně se nehýbej! *Nehýbej se!*“

Okamžitě mě poslechla. Její nožky přestaly kopat kolem sebe, visela nehybně a drobnýma ručkama svírala poslední příčku zubatého zbytku žebříku jako akrobatka, jejíž létající hrazda se zastavila.

Rozběhl jsem se ke stohu sena, nabral jsem oběma rukama, běžel jsem zpátky a hodil jsem seno na zem. Pak jsem znovu běžel ke stohu. A znovu. A znovu.

Na to, co se dělo potom, si pořádně nevzpomínám, pamatuju jen, že se mi seno dostalo do nosu, takže jsem se rozkýchal a nemohl jsem přestat. Běhal jsem sem a tam a vršil kupu sena na místě, kde předtím stál spodek žebříku. Byla to strašně malá kupa. Když jste se podívali nejdřív na ni a potom na Kitty visící tak vysoko nad ní, připomínalo to kreslené filmy, ve kterých ten chlápek skáče ze stovky metrů do sklenice vody.

Tam a zpátky. Tam a zpátky.

„Já už se dlouho neudržím, Larry!“ Její hlas byl ječivý a zoufalý.

„Musíš, Kitty! Musíš se ještě držet!“

Tam a zpátky. Za košilí spousta sena. Tam a zpátky. Nakupená hromada mi už dosahovala až po bradu, jenže ten stoh, do kterého jsme skákali, byl hluboký asi osm metrů. Pomyslel jsem si, že kdyby si jen zlámala nohy, vyvázla by z toho ještě lacino. A věděl jsem, že kdyby se do toho sena vůbec netrefila, zabila by se. Tam a zpátky.

„Larry! Ta příčka praská!“

Slyšel jsem až dolů táhlé a skřípavé sténání příčky, která pod její vahou povolovala. V panice začala znovu kopat nohama, jenže kdyby sebou takhle házela, určitě by nedopadla do sena.

„Ne!“ zařval jsem. „Ne! Nech toho! Prostě se pusť! Pusť se, Kitty!“ protože už nebyl čas přinést další seno. Nebyl čas dělat něco jiného než slepě doufat.

Pustila se a spadla přesně v okamžiku, kdy jsem jí to nařídil. Letěla přímo dolů jako hozený nůž. Připadalo mi, že padá věčně, zlaté copy jí stály nad hlavou kolmo vzhůru, oči měla zavřené a v obličeji byla bílá jako křída. Neječela. Ústa měla zakrytá sepjatýma rukama, jako by se modlila.

A dopadla přímo doprostřed kupky sena. Propadla dolů, ztratila se mi z očí – seno se rozlétlo na všechny strany, jako by do něj vletěl dělostřelecký granát – a slyšel jsem náraz jejího těla na prkna podlahy. Při zvuku toho hlasitého úderu mě polil smrtelný pot. Byl moc hlasitý, zdaleka moc hlasitý. Musel jsem se ale přesvědčit.

Rozplakal jsem se, vrhl jsem se do té kupky sena a začal jsem ji rozhazovat; házel jsem seno za sebe plnými hrstmi. Na světle se objevila jedna noha v modrých džínsech, potom kostkovaná košile...

a potom Kittyina tvář. Byla smrtelně bledá a oči měla zavřené. Jakmile jsem ji spatřil, bylo mi jasné, že je mrtvá. Svět kolem mne zešedl listopadovou šedí. Jediné, co v něm mělo nějakou barvu, byly její zářivě zlaté copy.

A pak zasvítily její tmavomodré duhovky, když otevřela oči.

„Kitty?“ Můj hlas zněl chraptivě, nakřáplé a nevěřičně. Hrdlo jsem měl potažené senným prachem. „Kitty?“

„Larry?“ zeptala se ohromeně. „Já jsem naživu?“

Zdvihl jsem ji ze sena, přitiskl jsem ji k sobě a ona mě objala kolem krku a můj stisk opětovala.

„Jsi naživu,“ vydechl jsem. „Jsi naživu, jsi naživu.“

Zlomila si levý kotník a to bylo všechno. Když doktor Pedersen, praktický lékař z Columbia City, zašel s otcem a se mnou do stodoly, dlouho se beze slova díval do stínů nahoře. Poslední příčka žebříku tam ještě nakřivo visela na jednom hřebíku.

Jak říkám, díval se tam hodně dlouho. „Zázrak,“ řekl mému otci a potom pohrdlivě kopl do sena, které jsem tam nanosil. Vyšel ven, nasedl do svého zaprášeného modelu DeSoto a odjel.

Pocítil jsem na rameni otcovu ruku. „Půjdem do dřevníku, Larry,“ oznámil velice klidně. „Počítám, že víš, co tě tam čeká.“

„Ano, pane,“ zašeptal jsem.

„Chci, abys při každé ráně děkoval bohu, Larry, za to, že je tvoje sestra ještě naživu.“

„Ano, pane.“

A pak jsme šli. Dal mi těch ran nepočítaně, dal mi jich tolik, že jsem týden jedl vestoje a další dva týdny s polštářem na židli. A pokaždé, když mě velkou rudou mozolnatou rukou udeřil, děkoval jsem bohu.

Děkoval jsem mu nahlas, hodně nahlas. A při posledních dvou nebo třech ranách jsem si byl naprosto jistý, že mě bůh slyší.

Krátce před spaním mi dovolili za ní zajít. Vzpomínám si, že za jejím oknem seděl drozd. Nohu, celou v obvazech, měla položenou na prknu.

Hleděla na mne tak upřeně a láskyplně, až mě to uvádělo do rozpaků. „Seno,“ řekla potom. „Tys tam nanosil seno.“

„Samozřejmě,“ vyhrkl jsem. „Co jsem měl dělat jiného? Když se ten žebřík zlomil, nemohl jsem se dostat k tobě nahoru.“

„Nevěděla jsem, co děláš,“ prohlásila.

„Tos přece musela vědět! Prokristapána, vždyť jsem byl přímo pod tebou!“

„Neodvážila jsem se podívat dolů,“ vysvětlovala. „Měla jsem moc velký strach. Celou dobu jsem měla zavřené oči.“

Ohromeně jsem na ni zíral.

„Tys to nevěděla? Nevědělas, co dělám?“

Zavrtěla hlavou.

„A když jsem ti řekl, aby ses pustila... tak jsi to prostě *udělala!*“

Přikývla.

„Jak jsi to mohla udělat, Kitty?“

Zadívala se na mne těma svýma tmavomodrýma očima. „Věděla jsem, že určitě děláš něco, abys mě z toho dostal,“ prohlásila. „Jsi přece můj starší brácha. Věděla jsem, že se o mě postaráš.“

„Páni, Kitty, ani nevíš, jaké jsi měla štěstí.“

Zabořil jsem obličej do dlaní. Kitty se posadila, odtáhla mi ruce a políbila mě na tvář. „To nevím,“ přikývla, „ale věděla jsem, že jsi tam dole. To je hrůza, jak jsem ospalá. Tak ahoj zítra, Larry. Doktor Pedersen říká, že dostanu na nohu sádru.“

Tu sádru měla na noze necelý měsíc a podepsali se na ni všichni její spolužáci – přinutila dokonce i mě, abych se jí podepsal. A když jí sádru sundali, byl to konec celé té příhody ve stodole. Otec nahradil žebřík do třetího podkrovního seníku žebříkem novým a pevným, já jsem už ale nikdy nevyšplhal nahoru na trám a neskočil jsem do sena. A pokud vím, Kitty taky ne.

Tím to skončilo, a přece to vlastně neskončilo. Skončilo to doopravdy teprve před devíti dny, když Kitty skočila z nejvyššího patra budovy jisté pojišťovny v Los Angeles. V náprsní tašce mám výstřižek z *Los Angeles Times*. Počítám, že už ho tam budu nosit pořád, ne ale pro potěšení, jako u sebe nosíte fotografie lidí, na které si chcete občas vzpomenout, lístky z nějakého doopravdy vynikajícího divadelního představení nebo kus programu z finále baseballové ligy. Nosím ten výstřižek tak, jako lidé nosí něco

těžkého, protože to patří k jejich povinnostem. Jeho titulěk zní: SEBEVRAŽDA PROSTITUTKY: SKOK PO HLAVĚ Z OKNA.

Vyrostli jsme. To je všechno, co vím, kromě různých podružností, které nic neznamenají. Chtěla jít do Omahy studovat obchodní akademii, jenže to léto potom, co ukončila střední školu, zvítězila v soutěži o královnu krásy a provdala se za jednoho z členů poroty. Zní to jako špatný vtíp, co? Moje Kitty.

Když jsem byl na právnické fakultě, rozvedla se a napsala mi dlouhý dopis o deseti nebo ještě víc stránkách, ve kterém mi vylíčila, jak to všechno bylo, jak to bylo trapné, jak to mohlo dopadnout mnohem líp nebýt toho, že nemohla mít dítě. Ptala se, jestli bych se na ni nemohl přijet podívat. Jenže ztratit na právnické fakultě týden, to je jako ztratit na umělecké škole celý semestr. Vypadá to tam jako na chrtích dostizích. Jakmile toho malého mechanického zajíce ztratíte z dohledu, je pryč navždy.

Přestěhovala se do Los Angeles a znovu se provdala. Když se zhroutilo i tohle manželství, měl jsem už právnickou fakultu hotovou. Přišel další dopis, tentokrát kratší a zatrpklejší. Psala mi, že na *tenhle* kolotoč už ji nikdy nikdo nenaláká. Je to všechno podvod a ten mosazný prstýnek můžeš chytit jen za tu cenu, že sletíš z koně a rozbiješ si hlavu. A jestli člověk musí zaplatit tímhle, aby se svezl zadarmo, kdo by o to stál? P. S. Nemohl bys přijet, Larry? Dlouho jsme se neviděli.

Odepsal jsem jí a vysvětloval jsem, že bych strašně rád přijel, ale že to nejde. Podařilo se mi sehnat místo v nesmírně agresivní firmě, kde jsem zatím zastával naprosto podřadnou funkci se spoustou práce a žádným uznáním. Jestli chci postoupit o jeden stupeň výš, musím to dokázat ještě letos. To byl *můj* dlouhý dopis a nepsal jsem v něm o ničem jiném než o své kariéře.

Odepisoval jsem na všechny její dopisy. Nikdy jsem se ale doopravdy nepřinutil věřit tomu, že je to vážně Kitty, kdo mi je píše, asi tak jako jsem se nikdy nepřinutil věřit, že to seno tam dole vážně je... dokud na konci klesání nezbrzdilo můj pád a nezachránilo mi život. Nepřinutil jsem se uvěřit tomu, že moje sestra a ta životem zdeptaná žena, která své dopisy podepisuje „Kitty“ a kolem podpisu

dělá kroužek, jsou doopravdy jedna a tatáž osoba. Moje sestra byla copatá holčička, které se ještě nenalila prsa.

Nakonec to byla ona, kdo přestal psát. Dostával jsem od ní vánoční pohlednice a gratulace k narozeninám a o odpovědi se starala moje žena. Pak jsme se rozvedli, já jsem se přestěhoval a prostě jsem zapomněl. Další vánoční pohlednice a přání k narozeninám mi došly na novou adresu prostřednictvím zasilatelské služby. Tedy na první novou adresu. A já jsem si pořád říkal: Ztraceně, musím Kitty napsat a dát jí vědět, že jsem se přestěhoval. Nikdy jsem se k tomu nedostal.

Jak jsem ale říkal, to všechno jsou jen podružnosti, které nic neznamenají. Jediné, na čem záleží, je to, že jsme vyrostli, že skočila po hlavě z budovy té pojišťovny a že to byla Kitty, která vždycky věřila, že to seno tam dole bude. Byla to Kitty, která řekla: „Věděla jsem, že určitě děláš něco, abys mě z toho dostal.“ Na tom záleží. A na Kittyině dopisu.

Lidé jsou v dnešní době pořád v pohybu a je zvláštní, jak tyhle přeškrtané adresy a nálepky s novými adresami dokážou vypadat jako výčítky. Do levého horního rohu obálky napsala hůlkovým písmem zpáteční adresu, na které bydlela až do toho dne, kdy skočila. Byl to velice slušný činžák na bulváru Van Nuys. Byli jsme tam s tátou pro její věci. Domáci byla příjemná a tvrdila, že měla Kitty ráda.

Datum na razítku bylo dva týdny před její smrtí. Nebýt těch dvou nových adres, byl bych její dopis dostal už dávno. Asi už ji unavovalo čekat.

Milý Larry,

hodně jsem o tom poslední dobou přemýšlela... a dospěla jsem k závěru, že by pro mě bývalo bylo lepší, kdyby se ta poslední příčka zlomila, než jsi tam stačil nanosit seno.

Tvoje Kitty

Ano, počítám, že ji nejspíš unavovalo čekat. Raději bych chtěl věřit tomu, než abych si musel představovat, jak si nakonec řekla, že jsem na to všechno zapomněl. Byl bych moc nerad, jestli si to

myslela, protože právě tahle jedna věta by mě snad jako jediná věc byla přiměla k tomu, abych se za ní okamžitě rozjel.

Ale ani to není ten pravý důvod, proč teď tak těžko usínám. Když zavřu oči a nechám se unášet spánkem, vidím ji padat z třetího podkrovního seníku s tmavomodrýma očima široce rozevřenýma, s prohnutými zády a s pažemi za tělem.

Byla to ona, kdo vždycky věděl, že to seno tam dole bude.

NA DOBROU NOC

Bylo už čtvrt na jedenáct a Herb Tooklander se právě chystal zavírat, když do Tookeyho baru, co leží v severní části Falmouthu, vpadl ten chlápek ve fešáckém svrchníku; byl bílý jako křída a oči měl vyvalené. Bylo to desátého ledna, zrovna v době, kdy se většina lidí začíná pomalu smiřovat s tím, kolik novoročních předsevzetí už porušili, a venku foukal sakramentský vítr od severovýchodu. Než se setmělo, napadlo patnáct centimetrů a od té doby pořád dál hustě a vytrvale sněžilo. Dvakrát jsme viděli, jak vysoko nad silnicí projíždí kolem nás v kabině obecního sněžného pluhu Billy Larrabee, a když jel kolem podruhé, Tookey mu natočil pivo – moje matka by tomu řekla projev dokonalého samaritánství a bůh ví, že dokud byla ještě naživu, prolila hrdlem pořádnou spoustu Tookeyho piva. Billy mu řekl, že na hlavní silnici se jim to zatím daří zvládat, vedlejší silnice že jsou ale nesjízdné a nejspíš zůstanou zavřené až do příštího rána. Rádio v Portlandu prorokovalo dalších třicet centimetrů a vítr o rychlosti dvaceti metrů za sekundu, který bude vytvářet závěje.

V baru jsme byli jen Tookey a já, poslouchali jsme, jak v okapech skučí vítr, a dívali jsme se, jak rozfoukává plameny v krbu. „Dej si panáka na dobrou noc,“ povídá Tookey. „Pak už sbalím krám.“

Nalil mi skleničku, sobě taky a právě v tom okamžiku se rozletěly dveře a dovnitř klopýtavě vpadl ten cizí chlápek, celý obalený sněhem až po ramena a vlasy, jako by se vyválel v práškovém cukru. Vítr za ním dovnitř foukl záclonu sněhu jemného jako písek.

„Zavřete ty dveře!“ zařval na něj Tookey. „Máte snad v zadku voj?“

V životě jsem ještě neviděl někoho vypadat tak vyděšeně. Připomínal koně, který se celé odpoledne pásl v žahavých kopřivách. Oči se mu stočily k Tookeymu a zašeptal: „Moje manželka... moje dcera...“ Pak omdlel a svalil se na podlahu jako špalek.

„No nazdar,“ povídá Tookey. „Zavři ty dveře, Boothi, buď od ty dobroty.“

Šel jsem ke dveřím, zavřel jsem je a musím říct, že mi to dalo dost práce, když jsem je tlačil proti větru. Tookey klečel na koleně, držel hlavu toho chlápka nadzdvíženou a plácal ho po tvářích. Přešel jsem k němu a v tu ránu jsem věděl, že je na tom zle. Obličej měl rozpálený do červena, ale tu a tam na něm byly šedivé skvrny, a když někdo tak jako já prožil v Maine všechny zimy od té doby, co byl prezidentem Woodrow Wilson, tak ví, že takovéhle šedivé skvrny znamenají omrzliny.

„Omdlel,“ oznámil mi Tookey. „Přines prosím tě to brandy, co je na polici za barem.“

Popadl jsem láhev a vrátil jsem se k němu; Tookey mezitím chlápkuvi rozepnul kabát. Začínal už přicházet k sobě, oči měl pootevřené a něco mumlal tak tiše, že jsme mu nerozuměli.

„Nalej mi kalíšek,“ poručil Tookey.

„Jenom kalíšek?“ zeptal jsem se.

„Tahle kořalka je dynamit,“ povídá Tookey. „Nemá cenu zahltit mu karburátor.“

Nalil jsem kalíšek a podíval jsem se na Tookeyho. „Rovnou do volátka,“ přikývl.

Vlil jsem chlápkuvi brandy do krku a následovala pozoruhodná podíváná. Celý se roztrásl a rozkašlal se. V obličejí ještě víc zrudl a víčka, která až do té doby měl na půl žerdi, vyletěla nahoru jako vytažené rolety. Trochu mi to nahnalo strach, ale Tookey ho jen posadil jako obrovské mimino a praštil ho do zad.

Chlápek se začal dávit a Tookey ho praštil ještě jednou.

„Jen to nechte vevnitř,“ napomenul ho. „Tahle brandy stojí majlant.“

Chlápek ještě chvíli kašlal, teď už ale ne tak prudce. Poprvé za celou tu dobu jsem si ho pořádně prohlédl. Nepochybně městský týpek a nejspíš odněkud jižně od Bostonu. Měl kozinkové rukavice, drahé, ale tenké, takže se dalo čekat, že další podobné šedobílé skvrny bude mít i na rukou a že bude zatracená klika, jestli nepřijde o pár prstů. Kabát měl elegantní, to se muselo přiznat; byl bych se vsadil, že ho přišel nejmiň na tři sta dolarů. Na nohou měl prťavé

boty, které mu sahaly sotva po kotníky, a mě napadlo, v jakém stavu má asi prsty na nohou.

„Už je mi líp,“ prohlásil.

„No dobře,“ přikývl Tookey. „Dokážete přejít k ohni?“

„Moje žena a dcera,“ zajíkl se. „Jsou tam venku... v té bouřce.“

„Podle toho, jak jste sem vletěl, jsem ani nepočítal, že by seděly doma a koukaly na televizi,“ ujistil ho Tookey. „To nám ale zrovna tak dobře můžete povědět u krbu jako tady na podlaze. Popadni ho, Boothi.“

Postavil se na nohy, ale tiše přitom zasténal a ústa se mu bolestně zkřivila. Znova jsem pomyslel na jeho prsty u nohou a strašně by mě bylo zajímalo, proč bůh považoval za nutné stvořit idioty z New York City, co chtějí jezdit autem po jihu Maine zrovna uprostřed toho nejhoršího severovýchodního blizzardu. A napadlo mě, jestli jeho manželka a holčička mají nějaké teplejší oblečení než on.

Dovlekli jsme ho ke krbu a usadili jsme ho do houpacího křesla, ve kterém nejráději sedávala Tookeyho manželka, než ve čtyřiasedmdesátém naposledy vydechla. Právě Tookeyho manželka se nejvíc zasloužila o tenhle podnik, o kterém se psalo v novinách *Down East* a *Sunday Telegram* a jednou dokonce i v nedělní příloze bostonského *Globe*. Je to vlastně spíš hospoda než bar – podlaha je z velkých prken, která nejsou přitlučená hřebíky, ale spojená dřevěnými kolíky, barový pult je z javorového dřeva, stropní krokve připomínají střechu stodoly a stojí tam až nestvůrně obrovský kamenný krb. Když vyšel ten článek v *Down East*, začaly se Tookeyho manželce honit hlavou nejrůznější nápady a chtěla podnik přejmenovat na Tookeyho hostinec nebo Tookeyho restaurant; musím sice přiznat, že by to mělo určitý koloniální nádech, sám ale dávám přednost obyčejnému Tookeyho baru. Něco jiného je takové snobství v létě, když je celý stát plný turistů, a něco úplně jiného v zimě, když si musíte vystačit jen sami se svými sousedy. A zažil jsem spoustu zimních nocí podobných téhle, které jsme strávili o samotě jen já a Tookey a popíjeli jsme skotskou whisky s vodou nebo třeba jen pár piv. Moje Victoria odešla k pánu ve třiasedmdesátém a Tookeyho bar byl útlukem, kam jsem mohl zajít a

kde bylo dost hlasů překřikujících neustálé tikání hodin odměřujících čekání na smrt – i když jsme tam byli jen Tookey a já, stačilo to. Kdyby se to tam jmenovalo Tookeyho restaurant, necítil bych se tam tak dobře. Zní to sice hloupě, ale je to tak.

Když jsme toho chlápka přistrčili k ohni, rozklepal se ještě víc než předtím. Oběma rukama si držel kolena, zuby mu drkotaly a z konečku nosu mu steklo několik kapek čistého hlenu. Počítám, že mu zrovna začínalo docházet, že dalších patnáct minut tam venku by ho možná bylo stačilo zabít. Nejhorší není sníh, ale studený vítr, který člověka připraví o tělesné teplo.

„Kde jste odbočili ze silnice?“ zeptal se ho Tookey.

„Ddeset kilometrů jjižně odtud,“ odpověděl.

Podívali jsme se s Tookeym na sebe a mě znenadání polila zima. Cítil jsem mráz v celém těle.

„Víte to určitě?“ ujišťoval se Tookey. „To jste šel deset kilometrů sněhem?“

Přikývl. „Když jsme projížděli městem, podíval jsem se na tachometr. Dostali jsme instrukce, k-kudy máme jet... jeli jsme na návštěvu k m-manželčině sestře... do Cumberlandu... ještě nikdy jsme tam nebyli... my jsme sami z New Jersey...“

Z New Jersey. Jestli chcete najít ještě většího idiota než chlapa z New Yorku, hledejte ho v New Jersey.

„Určitě to bylo deset kilometrů?“ přesvědčoval se ještě jednou Tookey.

„Jo, určitě. Našel jsem odbočku, ale ta byla plná navátého sněhu... byla...“

Tookey ho popadl. V poskakujících plamíncích ohně byl jeho obličej bledý a vyděšený, takže nevypadal na svých šestašedesát, ale o deset let starší. „Zahnuli jste doprava?“

„Jo, doprava. Manželka...“

„Viděli jste ceduli?“

„Ceduli?“ Nechápatě se na Tookeyho podíval a otřel si špičku nosu. „Samozřejmě, že jsem viděl ceduli. Měl jsem to napsané v těch instrukcích. Pojedete po Jointner Avenue, projedete Jerusalem's Lot a dostanete se k nájezdu na dálnici číslo dvě stě devadesát pět.“

Podíval se z Tookeyho na mě a pak znova na Tookeyho. Venku v okapech sténal, kvílel a pištěl vítr. „Jel jsem snad špatně, pane?“

„Lot,“ zašeptal Tookey tak tiše, že ho skoro nebylo slyšet. „Bože můj.“

„Co se stalo?“ vyptával se chlápek a hlas mu začal přeskakovat. „Jel jsem špatným směrem? Já vím, že ta silnice vypadala zavátá, ale říkal jsem si, že když je tam město, tak vyjedou pluchy a... pak jsem...“ Jeho hlas pomalu ztichl.

„Boothi,“ otočil se ke mně tiše Tookey. „Běž k telefonu a zavolej šerifa.“

„Jasně,“ povídá ten idiot z New Jersey, „to je ta správná věc. A co se vám dvěma vlastně stalo? Vypadáte, jako byste potkali ducha.“

„Duchové v Lotu nejsou, pane,“ ujistil ho Tookey. „Řekl jste jim, aby nevystupovaly z auta?“

„Samozřejmě,“ přikývl ublíženě. „Nejsem přece blbec.“

To podle mě nebylo ani zdaleka jisté.

„Jak se jmenujete?“ zeptal jsem se ho. „Abych to mohl říct šerifovi.“

„Lumley,“ odpověděl. „Gerald Lumley.“

Obrátil se zase k Tookeymu a já jsem přešel k telefonu. Zdvihl jsem sluchátko a neslyšel jsem nic než mrtvé ticho. Klepl jsem párkrát do vidlice. Pořád nic.

Vrátil jsem se zpátky. Tookey zatím Geraldovi Lumleyovi nalil další náprstek brandy, která do něj tentokrát vklouzla mnohem lépe.

„Není doma?“ zeptal se Tookey.

„Telefon nefunguje.“

„Zatraceně,“ zaklel Tookey a pak jsme se na sebe podívali. Vítr venku ještě zesílil a hnal sníh proti oknům.

Lumley pohlédl z Tookeyho na mě a zase zpátky.

„Co se děje? Copak ani jeden z vás nemá auto?“ zeptal se. Jeho hlas byl už zase plný nervozity. „Musely nechat běžet motor, aby fungovalo topení. Měl jsem jen asi čtvrt nádrže benzínu a trvalo mi půl druhé hodiny, než jsem... Proč mi sakra *neodpovídáte?*“ Vstal a popadl Tookeyho za košili.

„Poslyšte, pane,“ povídá Tookey, „mám dojem, že byste udělal lip, kdybyste myslel hlavou a ne tou rukou.“

Lumley se podíval na svou ruku, pak na Tookeyho a pustil ho. „Maine,“ zasyčel a znělo to jako ta známá nadávka něčí matce. „Jak chcete,“ přikývl. „Kde je nejbližší benzínová pumpa? Tam musejí mít odtahové auto...“

„Nejbližší benzínová pumpa je ve Falmouth Center,“ řekl jsem. „To je odtud po silnici pět kilometrů.“

„Díky,“ kývl s nádechem ironie, zamířil ke dveřím a zapínal si kabát.

„Jenže bude mít zavřeno,“ dodal jsem.

Pomalů se otočil a podíval se na nás.

„Co to povídáte, dědo?“

„Snaží se vám vysvětlit, že ta pumpa ve Falmouth Center patří Billymu Larribeeovi a že Billy je venku s pluhem, vy blázne zatracená,“ povídá Tookey trpělivě. „Tak pojd'te zpátky a posad'te se, než si uženete kýlu.“

Vrátil se a tvářil se nevěřičně a vyděšeně. „Chcete říct, že nemůžete... že není nic...“

„Vůbec nic vám nechci říct,“ odsekl Tookey. „Zatím mluvíte jenom vy, a kdybyste na chvíličku držel klapačku, mohli bychom si to promyslet.“

„Co je to za město, ten Jerusalem's Lot?“ zeptal se. „Proč byla ta silnice zavátá? A proč nikde nesvítí žádné světlo?“

„Jerusalem's Lot přede dvěma lety vyhořel,“ oznámil jsem mu.

„A už se tam znova nestavělo?“ Vypadal, jako by tomu nechtěl věřit.

„Už to tak vypadá,“ přikývl jsem a podíval jsem se na Tookeyho. „Tak co s tím uděláme?“

„Tam venku je nechat nemůžeme,“ zabručel.

Přešel jsem blíž k němu. Lumley poodešel k oknu a díval se ven do zasněžené noci.

„Co když už je dostali?“ zeptal jsem se.

„To se mohlo stát,“ přisvědčil. „Jenže to nevíme jistě. Bibli mám na polici. A co ty, pořád ještě nosíš to papeženské znamení?“

Vytáhl jsem zpod košile krucifix a ukázal jsem mu ho. Narodil jsem se a byl jsem vychovaný v kongregacionalistické víře, ale většina lidí, kteří žijí v okolí Lotu, u sebe něco takového nosí –

krucifix, medailónek svatého Kryštofa, růženec nebo něco podobného. Protože přede dvěma lety, během jediného pochmurného říjnového měsíce, se Lot změnil v cosi ošklivého. Občas pozdě večer, když se kolem Tookeyho krbu shromáždilo jenom pár štamgastů, se o tom rozhovořili. Vlastně o tom spíš mluvili jen nepřímou v náznacích. Abyste totiž chápali, obyvatelé Jerusalem's Lotu se začali ztrácet. Nejdřív jenom pár, potom zase pár dalších a nakonec jich byla pěkná řádka. Na školách se přestalo učit a město bylo většinu roku prázdné.

Samozřejmě, že se tam i pár lidí nově přistěhovalo – většinou to byli zatracení blázni z jiných států, jako tenhle výstavní kousek tady; nejspíš je tam přilákaly nízké ceny nemovitostí. Dlouho tam ale nevydrželi. Většina z nich se odstěhovala měsíc nebo dva potom, co tam přišli. A ostatní... ti prostě zmizeli. A potom město vyhořelo do základů – bylo to koncem dlouhého suchého podzimu. Říká se, že požár vypukl někde u Marstenova domu na kopci nad Jointner Avenue, do dnešního dne ale nikdo doopravdy neví, co ho vlastně způsobilo. Požár tam neovladatelně zuřil celé tři dny. Potom se na nějakou dobu situace zlepšila, jenže později to začalo znova.

Jenom jednou jsem slyšel, že někdo nahlas řekl slovo „upříí“. Jistý blázen jménem Richie Messina, co jezdil s nákladákem pro celulózku u silnice na Freeport, byl ten večer u Tookeyho a měl už pořádně nakoupeno. „Ježíši Kriste,“ zařve najednou tenhle korala, vyskočí a v těch svých vlněných kalhotách, kostkované košili a vysokých kožených botách vypadá snad tři metry vysoký. „To jste všichni takoví poserové, že se to bojíte říct? Upříí! To si všichni myslíte, nemám pravdu? Kristepane na nebesích i s panenkou Marií sedmibolestnou! Jste jako banda kluků, co jim nahnal strach nějaký film! Víte, co tam v 'Salem's Lotu je? Mám vám to říct? Mám vám to říct?“

„Jen nám to řekni, Richie,“ povídá Tookey. V celém baru zavládlo hrobové ticho. Bylo slyšet jen praskání ohně a zvenku tiché šumění listopadového deště, padajícího tmou. „Máš slovo.“

„Není tam nic jiného než docela obyčejná smečka zdivočelejch psů,“ vykřikuje Richie Messina. „Tak je to. Psi a potom ještě spousta starejch bab, co si s gustem vyprávěj strašidelný historky. Zatraceně,

za osmdesát doláčů bych vylez na ten kopec a přespal bych ve zbytku toho zakletýho domu, co vám všem nahání takovou hrůzu. No, co tomu říkáte? Chce se se mnou někdo vsadit?“

Nikdo ale nechtěl. Richie se rád vytahoval a míval ošklivou opici, a kdyby se mu něco stalo, nikdo by pro něj neuronil slzu, nikdo z nás ale nebyl ochoten poslat ho po setmění do 'Salem's Lotu.

„Můžu se na vás všechny vysrat,“ povídá Richie. „Mám v kufru v chevrolece brokovnici a ta zastaví všechno ve Falmouthu, v Cumberlandu nebo třeba v Jerusalemě Lotu. A taky že tam pojedou.“

Vypadl z baru, práskl za sebou dveřmi a po jeho odchodu dlouhou chvíli nikdo neřekl ani slovo. Potom se nesmírně tiše ozval Lamont Henry. „Svatý bože, tak Richieho Messinu už v životě nikdo neuvidí.“ A Lamont, kterého od narození vychovávali jako metodistu, se pokřižoval.

„Až vystřízliví, tak si to rozmyslí,“ řekl Tookey, ale hlas mu zněl nejistě. „Ještě před zavírací hodinou bude zase tady a bude dělat, že to nemyslel vážně.“

Jenže tentokrát měl pravdu Lamont, protože Richieho už doopravdy nikdy nikdo neviděl. Jeho manželka řekla státním poldům, že podle jejího názoru odjel na Floridu, aby utekl před mafiánskými výběřčími dluhů, v očích jste jí ale mohli vidět pravdu – ve vylekaných a chorobných očích. Nedlouho potom se odstěhovala na Rhode Island. Možná si myslela, že někdy za temné noci si pro ni Richie přijde. A já bych rozhodně netvrdil, že se to nemohlo stát.

Teď se na mě Tookey koukal a já zase koukal na něj, když jsem si zastrkoval krucifix zpátky pod košili. Ještě nikdy v životě jsem si nepřipadal tak starý a vyděšený.

„Nemůžeme je tam venku jen tak nechat, Boothi,“ opakoval Tookey.

„Jo, já vím.“

Ještě chvíli jsme se na sebe dívali a potom Tookey natáhl ruku a popadl mě za rameno. „Jsi prima chlap, Boothi.“ To stačilo, aby se mi vrátila trocha sebevědomí. Vypadá to, že když překročíte sedmdesátku, začnou lidé zapomínat, že jste nebo jste býval chlap.

Tookey přešel k Lumleyovi a řekl: „Mám malý nákladák s náhonem na všechna čtyři kola. Vyjedu s ním ven.“

„Prokristapána, člověče, proč jste to neřekl dřív?“ Prudce se otočil od okna a vztekle na Tookeyho zíral. „Proč jste se nejdřív musel deset minut vykrucovat?“

Tookey velice tiše odpověděl: „Zavřete klapačku, pane. A kdyby se vám ji náhodou zachtělo otevřít, tak si vzpomeňte, kdo uprostřed zatraceného blizzardu zabočil na tu neprotaženou silnici.“

Lumley otevřel ústa, pak se ale rozmyslel a nic neřekl. Tváře mu zrudly jako rajčata. Tookey odešel, aby vyjel s nákladákem z garáže. Nahmatal jsem pod barem jeho plochou chromovanou láhev a nalil jsem ji plnou brandy. Měl jsem pocit, že než noc skončí, budeme ji potřebovat,

Blizzard v Maine – už jste někdy něco takového zažili?

Sníh padá tak hustě a tak jemně, že vypadá jako písek a přesně stejně taky zní, když naráží na boky vašeho osobního auta nebo nákladáku. Nemůžete zapnout dálková světla, protože jejich záře se odráží od sněhu, takže nevidíte ani tři metry před sebe. S potkávačkami vidíte možná na pět metrů. Se sněhem bych se ale dokázal smířit; co mi doopravdy vadí, to je vítr, když nabere na rychlosti a začne skučet, vytváří ze sněhu stovky podivných poletujících tvarů a kvílí tak, jako by v něm byla veškerá nenávist, bolest a hrůza celého světa. Ve spárech sněhové vánice číhá smrt, bílá smrt – a možná že ještě něco horšího než smrt. Není to kvílení, které by se příjemně poslouchalo, ani když jste zalezlí v bezpečí své postele s přiraženými okenicemi a zamčenými dveřmi. V autě na silnici je to ještě mnohem horší. A my jsme měli namířeno přímo do 'Salem's Lotu.

„Šlápněte na to trochu, proboha,“ ozval se Lumley.

„Na chlápka, co k nám přišel napůl zmrzlý,“ poznamenal jsem, „máte nějak zatraceně naspěch na to, abyste musel jít zase pěšky.“

Podíval se na mě nevráživýma a zmatenýma očima a neřekl už ani slovo. Jeli jsme po dálnici stálou rychlostí čtyřiceti kilometrů za hodinu. Stěží bylo k uvěření, že před pouhou hodinou tenhle úsek Billy Larrabee protáhl pluhem; leželo na něm dalších pět centimetrů sněhu a vítr nepřetržitě foukal nový. Při nejsilnějších poryvech se

nákladák na pérování pohupoval sem a tam. Reflektory před námi ukazovaly jen vířivé bílé prázdno; nepotkali jsme v protějším směru jediné auto.

Asi po deseti minutách Lumley vyděšeně vyjel: „Hej! Co to bylo?“

Ukazoval ven okénkem na mé straně; já sám jsem se do té doby díval přímo před sebe. Otočil jsem se a o zlomek sekundy jsem to propásl. Zdálo se mi, že vidím za autem mizet jakousi přivrbenou postavu splývající se sněhem, možná ale byla jen dílem mé představivosti.

„Co tam bylo? Jelen?“ zeptal jsem se.

„Nejspíš ano,“ povídá a hlas se mu třásl. „Ale ty oči – vypadaly jako červené.“ Podíval se na mě. „Jelení oči vypadají v noci červeně?“ Skoro to znělo, jako by prosil, abych přisvědčil.

„Můžou mít jakoukoliv barvu,“ ujistil jsem ho a přitom jsem si pomyslel, že je to sice možná pravda, že jsem ale potmě viděl spoustu jelenů ze spousty různých aut a v životě jsem se ještě nesetkal s očima, které by svítily červeně.

Tookey neřekl nic.

Asi po dalších patnácti minutách jsme dojeli k místu, kde sněžný val po pravé straně silnice nebyl tak vysoký, protože pluhy mají nařizeno zdvihnout radlici o kousek výš, když projíždějí křižovatkou.

„Tohle vypadá jako ta odbočka, na kterou jsme zajeli,“ prohlásil Lumley nepříteli jistým hlasem. „Nevidím sice ten ukazatel...“

„Je to ona,“ odpověděl Tookey. I on sám mluvil zcela nezvyklým hlasem. „Prostě nevidíte vrcholek sloupku.“

„Ach tak, jasně.“ Zdálo se, že se Lumleyovi ulevilo. „Poslyšte, pane Tooklandere, omlouvám se, že jsem tam u vás byl takový podrážděný. Byl jsem promrzlý, dělal jsem si starosti a sám sebe jsem proklínal jako úplného pitomce. A chtěl bych vám oběma poděkovat...“

„Počkejte s tím děkováním Boothovi a mně, dokud je nebudeme mít v tomhle autě,“ zarazil ho Tookey. Zařadil náhon na všechna čtyři kola malého nákladáku, prorazil sněhový val a vjel na Jointner Avenue, která vede Lotem a pokračuje k dálnici číslo dvě stě devadesát pět. Z blatníků vyletoval do výše sníh. Zadek vozu se

pokoušel o kousek ustřelit, jenže Tookey jezdil ve sněhu už nepočítanou řadu let. Chvíli otáčel volantem, něco si s autem povídal a pak jsme jeli dál. Ve světle reflektorů jsme čas od času viděli téměř neznatelné stopy jiných pneumatik, které tam zanechalo Lumleyovo auto a které se vždycky po chvíli ztratily. Lumley byl nakloněný dopředu a rozhlížel se po svém autě. A z ničeho nic Tookey promluvil: „Pane Lumley.“

„Co je?“ Otočil se a podíval se na Tookeyho.

„Když přijde na 'Salem's Lot, jsou lidi v tomhle kraji tak trochu pověřiví,“ povídá Tookey docela normálním hlasem – já jsem ale viděl hluboké vrásky duševního vypětí kolem jeho úst a všiml jsem si, jak jeho oči těkají ze strany na stranu. „Pokud bude vaše rodina v autě, tak je všechno v pořádku. Naložíme je, vrátíme se ke mně, a až se zítra bouřka přezene, Billy vám rád auto z té závěje vytáhne. Pokud ale v autě nebudou...“

„Nebudou v autě?“ přerušil ho ostře Lumley. „Proč by nebyly v autě?“

„Pokud v tom autě nebudou,“ pokračoval Tookey a nenamáhal se s odpovědí, „prostě se otočíme, pojedeme zpátky do Falmouth Center a zburcujeme šerifa. Stejně by nemělo smysl brodit se uprostřed noci a ve vánici sněhem, nemyslíte?“

„Budou v autě. Kde jinde by měly být?“

„A ještě něco, pane Lumley,“ přidal jsem se. „Kdybychom náhodou někoho viděli, nebudeme na něj mluvit. I kdyby on mluvil na nás. Je vám to jasné?“

„Co je to vlastně za pověry?“ zeptal se nesmírně pomalu Lumley.

Než jsem stačil něco říct – bůh sám ví, co bych byl asi řekl – přerušil nás Tookey. „Už jsme tady.“

Blížili jsme se zezadu k velkému mercedesu. Celá přední kapota vozu byla zabořená ve sněhové závěji a druhá závěj se utvořila podél celého levého bloku. Zadní světla ale svítila a viděli jsme, jak z výfukové roury uniká kouř.

„Benzín jim každopádně nedošel,“ poznamenal Lumley.

Tookey zastavil vedle auta a zatáhl ruční brzdu. „Pamatujte, co vám říkal Booth, Lumley.“

„Jistě, jistě.“ Nemyslel ale na nic jiného než na svou ženu a dceru. Nechápu taky, jak by mu to někdo mohl mít za zlé.

„Jsi připravený, Boothi?“ zeptal se mě Tookey. Upřeně se na mě podíval odhodlanýma očima, šedavě světlékujícíma v záři světla palubní desky.

„Snad ano,“ přikývl jsem.

Všichni tři jsme vystoupili a vítr se do nás opřel a začal nám metat do obličeje sněh. Lumley byl první, šel sehnutý proti větru a jeho fešácký svrchník za ním vlál jako plachta. Vrhla dva stíny – jeden z Tookeyho reflektorů a druhý ze svých vlastních zadních světel. Za ním jsem šel já a Tookey byl krůček za mnou. Když jsem došel ke kufru mercedesu, Tookey mě zadržel.

„Nech ho být!“ vybídl mě.

„Janey! Francie!“ zavola Lumley, „Je všechno v pořádku?“ Otevřel dveře u volantu a naklonil se dovnitř. „Je všechno...“

Zůstal stát jako zařezaný. Vítr mu vytrhl těžké dveře z ruky a rozevřel je naplno.

„Bože můj, Boothi,“ vydechl Tookey a v řevu větru ho sotva bylo slyšet. „Myšlím, že se to stalo zas.“

Lumley se otočil zpátky k nám. Tvářil se vystrašeně a nechápavě a oči měl vykulené. Znenadání skočil ve sněhu směrem k nám, uklouzl a málem upadl. Odstrčil mě stranou jako pírkó a popadl Tookeyho.

„Jak jste to věděl?“ zařval na něj. „Kde jsou? Co se to tady sakra děje?“

Tookey se vymanil z jeho sevření a protlačil se kolem něj. Společně jsme nahlédli do mercedesu. Bylo v něm teplo jako v pokojíčku, to už ale nemělo trvat dlouho. Malá jantarově žlutá kontrolka, signalizující docházející palivo, nepřetržitě svítila. Velké auto bylo prázdné. Na podlaze pod sedadlem spolujezdce ležela panenka Barbie a na zadním sedadle byla hrozená zmačkaná dětská lyžařská větrovka.

Tookey si zakryl obličej rukama... a pak náhle zmizel. Lumley ho popadl a odstrčil ho přímo do závěje. Obličej měl bledý a strhaný. Rty se mu pohybovaly, jako by kousl do něčeho kyselého, co mu tak

stáhlo ústa, že to nedokázal vyplivnout. Sáhł dovnitř a chytil větrovku.

„Franciina bunda,“ zašeptal strnule. A pak hlasitě zařval: „*Franciina bunda!*“ Otočil se a držel ji před sebou za malou kapuci lemovanou kožešinou. Nechápvavě a nevěřicně na mě pohlédl. „Nemůže být přece venku bez bundy, pane Boothi. Vždyť... vždyť... by zmrzla.“

„Pane Lumley...“

Klopýtavě kolem mě proběhl, v ruce stále držel větrovku a volal: „*Francie! Janey! Kde jste? Kdejesteeee?*“

Podal jsem Tookeymu ruku a vytáhl jsem ho na nohy. „Jsi v po...“

„Na mě se vykašli,“ povídá. „Musíme ho chytit, Boothi.“

Rozběhli jsme se za ním, jak nejrychleji jsme mohli, což nebylo nijak zvlášť rychle, protože sníh nám místy sahal až po pás. Pak se ale Lumley zastavil a my jsme ho dohnali.

„Pane Lumley,“ začal Tookey a položil mu ruku na rameno.

„Tudy,“ prohlásil Lumley. „Tudy šly. Podívejte!“

Podívali jsme se dolů. Stáli jsme v jakési prohlubenině, takže jsme byli částečně chráněni před větrem. A na zemi byly vidět dvoje stopy, jedny velké a jedny malé, které se právě plnily sněhem. Kdybychom přišli o pět minut později, byly by už pryč.

Vyrazil se skloněnou hlavou kupředu a Tookey ho zadržel. „Ne! Nedělejte to, Lumley!“

Lumley otočil strhanou tvář k Tookeymu a sevřel ruku v pěst. Rozmáchl se... ale něco v Tookeyho obličejí způsobilo, že zaváhal. Pohlédl z Tookeyho na mě a pak zase zpátky.

„Zmrzne,“ prohlásil, jako bychom byli párek připitomělých kluků. „Copak to nechápete? Nemá na sobě bundu a je jí teprv sedm...“

„Můžou být kdekoli,“ přesvědčoval ho Tookey. „Tyhle stopy nemůžete sledovat, v příští závěji se vám ztratí.“

„Tak co navrhuje?“ zaječel Lumley vysokým hysterickým hlasem. „Když pojedeme zpátky na policii, tak zatím zmrznou. Francie i moje žena!“

„Možná už zmrzly,“ povídá Tookey. Podíval se Lumleyovi do očí. „Pokud se jim nestalo něco horšího.“

„Co tím myslíte?“ zašeptal Lumley. „Tak mi to řekněte rovnou, zatraceně. Řekněte mi to!“

„Pane Lumley,“ vysvětloval Tookey, „v Lotu je totiž něco, co...“

Byl jsem to ale já, kdo to nakonec řekl naplno, kdo řekl to slovo, které jsem ze svých úst nikdy nečekal. „Upíři, pane Lumley. Jerusalem's Lot je plný upírů. Počítám, že nám to sotva budete věřit...“

Díval se na mě, jako bych najednou zezelenal. „Cvoci,“ zašeptal. „Jste párek cvoků.“ Potom se otočil, přiložil si dlaně k ústům a zahulákal: „*Francie! Janey!*“ Začal se znovu prodírat závějemi; sních mu dosahoval až k fešáckému svrchníku.

Podíval jsem se na Tookeyho. „Co uděláme teď?“

„Půjdeme za ním,“ povídá Tookey. Vlasy měl sněhem přilepené k lebce, takže vážně trošičku vypadal jako cvok. „Nemůžeme ho tady jen tak nechat. Ty bys to dokázal, Boothi?“

„Ne,“ povídám já. „To asi ne.“

Takže jsme se brodili sněhem za Lumleyem, jak to nejlíp šlo. Ten před námi ale získával čím dál větší náskok. Byl ještě mladý a plný síly,razil si cestu závějemi a prodíral se sněhem jako vzteklý býk. Moje artritické klouby mě začaly pekelně bolet, takže jsem se díval na nohy a říkal si: „Ještě kousek, jen ještě kousíček, běž dál, zatraceně, musíš jít ještě dál...“

Vrazil jsem přímo do Tookeyho, který stál široce rozkročený v závěji. Hlavu měl svěšenou a obě ruce si tiskl na prsa.

„Tookey,“ povídám, „jsi v pořádku?“

„Nic mi není,“ ujistil mě a odtáhl ruce z prsou. „Budeme se ho držet, Boothi, a až se vyčerpá, nechá si říct.“

Vystoupili jsme na vrcholek malého návrší a dole pod sebou jsme viděli Lumleyho, jak zoufale hledá další stopy. Neměl ubožák sebemenší šanci, že je najde. Tam dole, kde byl, nestálo větru nic v cestě a jakékoli stopy musely zmizet za tři minuty, nemluvě už vůbec o několika hodinách.

Zdvihl hlavu a zakřičel do noci: „*FRANCIE! JANEY! KDE JSTE, PROBOHA?*“ A v jeho hlase zaznívala taková beznaděj a hrůza, že by nad ním člověku srdce ustrnulo. Jedinou odpovědí, která se ozvala, bylo kvílení větru hlasité jako rachocení nákladního vlaku. Skoro se zdálo, jako by se mu vítr vysmíval a volal na něj: *Odnesl jsem si je, ty frajere z New Jersey s tím parádním autem a kabátem z velbloudí srsti. Odnesl jsem si je a zavál jsem jejich stopy a do rána je budu mít tuhé a studené jako dvě jahůdky v mrazáku...*

„Lumley!“ snažil se Tookey překřičet řev větru. „Poslouchejte, možná že nevěříte na upíry, na strašidla a na nic takového, tomuhle snad ale uvěříte! Jenom jim to zhoršujete! Musíme dojet pro...“

Jenomže pak se *doopravdy* ozvala odpověď, z temnoty se ozval hlas podobný cinkajícím stříbrným zvonkům a moje srdce ztuhlo jako kus ledu.

„Jerry... to jsi ty, Jerry?“

Lumley se při zvuku jejího hlasu prudce otočil. A pak se objevila *ona*, tiše jako duch se vynořila z temných stínů malého lesíku. Na první pohled to byla žena z velkého města a hned v tom okamžiku mi připadala jako to nejkrásnější stvoření, jaké jsem kdy viděl. Měl jsem pocit, jako bych chtěl jít k ní a říct jí, jakou mám radost, že se jí přece jen nic nestalo. Měla na sobě takový nějaký tlustý zelený pulovr; jestli se nemýlím, tak se tomuhle oblečení říká pončo. Vlál kolem ní do všech stran a její tmavé vlasy se v tom divokém větru klikatily jako pramínky vody v prosincovém potůčku těsně předtím, než je zimní mrazy zavrou a schovají pod ledovou pokrývkou.

Možná že jsem postoupil o krok směrem k ní, protože jsem na rameni pocítil drsnou a teplou Tookeyho ruku. A přece – jak to mám říct? – jsem po ní *toužil*, po té tmavé a překrásné ženě se zeleným pončem rozevlátým kolem krku a ramenou, tak exotické a zvláštní, že si člověk vzpomněl na krasavice z básní Waltra de la Mareho.

„Janey!“ vykřikl Lumley. „*Janey!*“ S rozpraženou náručí se k ní začal namáhavě prodírat sněhem.

„Ne!“ volal za ním Tookey. „*Nechod'te k ní, Lumley!*“

Vůbec se neohlédl... zato ona se na nás podívala. Zdvihla k nám oči a ušklíbla se. A když to udělala, cítil jsem, jak se moje vášeň,

moje touha mění v děs tak studený jako hrob, tak bílý a tichý jako kosti zahalené rubášem. Dokonce i z toho návrší jsme viděli vzpurný pohled těch rudých očí; bylo v nich ještě míň lidského citu než v očích vlka. A když se ušklíbla, bylo vidět, jak se jí prodloužily zuby. Nebyla to už lidská bytost, bylo to něco mrtvého, co se v téhle černé burácející bouři nějakým způsobem znova probudilo k životu.

Tookey na ni udělal znamení kříže. Trhla sebou... a pak se na nás zase zašklebila. Byli jsme moc daleko a možná jsme měli moc velký strach.

„Zaraz to,“ zašeptal jsem. „Nemůžeme to zarazit?“

„Už je pozdě, Boothi,“ povídá ponuře Tookey.

Lumley už dorazil až k ní. Celý pokrytý sněhem vypadal sám jako nějaký duch. Vztáhl k ní ruce... a pak začal křičet. Do smrti budu ve snu slyšet ten řev, jak ten člověk křičí jako děcko, které trápí noční můra. Pokusil se před ní couvnout, ale její dlouhé nahé paže, bílé jako okolní sníh, vyrazily jako dva hadi a přitáhly ho k ní. Viděl jsem, jak naklání hlavu a pak vyráží proti němu...

„Boothi,“ ozval se chraptivě Tookey. „Musíme odtud zmizet!“

A tak jsme utekli. Někdo by možná řekl, že jsme utíkali jako krysy, jenže ten někdo tam tehdy v noci nebyl. Prchali jsme zpátky ve vlastních stopách, padali jsme a zase jsme se zdvihali, klouzali jsme a namáhavě jsme udržovali rovnováhu. V jednom kuse jsem se ohlížel přes rameno, abych se přesvědčil, jestli za námi neběží ta žena, nešklebí se tím příšerným úšklebkem a neřívá se na nás těma rudýma očima.

Doběhli jsme k nákladáku a Tookey se bolestně předklonil a popadl se za prsa. „Tookey!“ oslovil jsem ho pořádně vyděšeně. „Co...“

„To ta moje pumpa,“ vysvětloval. „Už pět nebo ještě víc let s ní mám problémy. Pomoz mi dovnitř, Boothi, a honem nás odtud odvez.“

Zaklesl jsem mu jednu paži pod kabát, dovlekl jsem ho k autu a nějak se mi podařilo podepřít ho a strčit dovnitř. Opřel si hlavu o sedadlo a zavřel oči. Pleť měl voskově žlutou.

Rychle jsem se rozběhl kolem kapoty nákladáku a nechybělo moc, abych narazil do malé holčičky. Stála nepohnutě vedle dvířek řidiče, vlasy měla spletené do copů a na sobě jen lehké žluté šatičky.

„Pane,“ promluvila vysokým jasným hláskem, sladkým jako ranní mlha, „nepomohl byste mi najít maminku? Někam zmizela a mně je strašná zima...“

„Miláčku,“ řekl jsem, „miláčku, honem si vlez do auta. Tvoje maminka...“

Zarazil jsem se, a jestli jsem měl někdy v životě blízko k mdlobám, bylo to právě v tom okamžiku. Stála totiž přede mnou, jenže stála na vrstvě neušlapaného sněhu a v žádném směru kolem ní nevedly stopy.

Pak vzhledla a podívala se na mě, tahle Lumleyova dceruška Francie. Nemohlo jí být víc než sedm a mělo jí být sedm ještě nekonečné množství nocí. Její tvářička byla děsivě mrtvolně bledá a oči jí svítily rudě a stříbrně, až jsem měl pocit, že bych do nich mohl spadnout jako do studny. A pod bradou jsem viděl dvě drobné dírky, podobné špendlíkovým vpichům, s okraji příšerně rozervanými.

Natáhla ke mně ruce a usmála se. „Vemte mě do náruče, pane,“ poprosila měkce. „Chci vám dát pusu. A pak mě můžete vzít k mamince.“

Nechtěl jsem to udělat, ale nedokázal jsem se tomu ubránit. S rozpraženou náručí jsem se k ní sklonil. Viděl jsem, jak otevírá pusou, v růžovém kroužku jejích rtů jsem viděl drobné ostré zoubky. Po bradě jí sklouzlo něco stříbrně zářivého a já jsem si s matnou, vzdálenou a neosobní hrůzou uvědomil, že slintá nedočkavostí.

Její malé ručky mě objaly kolem krku a já jsem si pomyslel: No co, třeba to nebude tak strašné, nebude to tak strašné, třeba to nakonec ani nebude taková hrůza – když vtom z nákladáku vyletělo něco černého a udeřilo ji to do prsou. Vyvalil se chomáč podivně páchnoucího kouře, následovaný oslnivým zábleskem, který v příštím okamžiku zmizel, a pak přede mnou holčička se vzteklým syčením couvala. Tvářičku měla zkřivenou v ohavnou masku zlosti, nenávisti a bolesti. Otočila se ke mně bokem a pak... a pak byla pryč. V jednom okamžiku stála přede mnou a v příštím tam byl jen

vířivý chumel sněhu, který nezřetelně připomínal tvar lidského těla. Potom ho vítr roztrhal a rozehnal po okolních polích.

„Boothi!“ zašeptal Tookey. „Tak už si pospěš!“ A já jsem si pospíšil. I v tom spěchu jsem ale stačil zdvihnout předmět, který hodil po té holčičce z pekla. Douayovu bibli po své matce.

Tohle všechno se stalo už před delší dobou. Dneska jsem o pár let starší a to už jsem tehdy nebyl žádný zajíc. Jsou to dva roky, co zemřel Herb Tooklander; odešel klidně ve spánku. Bar je pořád tam, kde byl, koupil ho nějaký chlapík s manželkou z Waterville, je to docela příjemný párek a nechali všechno v podstatě tak, jak to bylo. Moc často tam už ale nechodím; když už je Tookey v pánu, není to nějak ono.

Situace v Jerusalem's Lotu je prakticky pořád stejná jako dřív. Auto toho chlápka Lumleyho našel druhý den šerif bez benzínu a s vybitou baterií. Tookey ani já jsme mu k tomu nic neřekli; čemu by to prospělo? A vždycky jednou za čas tam někde zmizí nějaký stopař nebo výletník, třeba nahoře na Schoolyard Hillu nebo někde poblíž hřbitova Harmony Hill. Najde se jeho batoh nebo brožovaná knížka celá nasáklá a vyrudlá sněhem nebo deštěm nebo nějaké jiné pozůstatky. Lidé sami se ale nenajdou nikdy.

Pořád ještě se mi občas zdává o té bouřlivé noci, kdy jsme se tam vypravili. Ani ne tak o té ženě jako spíš o holčičce a o tom, jak se usmívala, když vztáhla ruce, abych ji mohl vzít do náruče. Aby mi mohla dát pusu. Jsem už ale starý a brzy přijde čas, kdy ty sny skončí.

Možná že při nějaké příležitosti budete i vy sami projíždět jižní Maine; je to docela hezký kraj. Třeba se dokonce zastavíte na skleničku v Tookeyho baru. Příjemný podnik. Nechali mu původní jméno. Vypijte si svůj drink, a jestli vám můžu radit, pokračujte pak dál rovnou na sever. A v žádném případě se nedávejte tou silnicí k Jerusalem's Lotu.

Zvlášť ne po setmění.

Někde tam venku je malá holčička. A myslím, že pořád ještě čeká, až jí někdo dá pusu na dobrou noc.